

KATALOGIZACE ZVUKOVÝCH DOKUMENTŮ

RDA / MARC 21

Instrukce a příklady

Zpracovala Ludmila Benešová

Praha 2024

OBSAH

<u>1 Úvod</u>	4
<u>2 Obecná část</u>	4
<u>2.1 Základní standardy</u>	4
<u>2.2 Přehled polí minimálního/doporučeného záznamu pro Souborný katalog ČR</u>	6
<u>2.3 Mapování MARC 21 a RDA</u>	13
<u>2.4 Interpunkce v bibliografickém popisu a základní schéma záznamu podle ISBD</u>	15
<u>2.5 Obecné zásady</u>	16
<u>2.6 Odkazy</u>	20
<u>2.7 Terminologie</u>	22
<u>3 Popis polí</u>	23
<u>Návěští</u>	23
<u>001, 003, 005 Kontrolní číslo, Identifikátor, Datum posledního zpracování</u>	25
<u>007 Pole pevné délky pro fyzický popis</u>	26
<u>008 Údaje pevné délky pro zvukové dokumenty</u>	31
<u>015 Číslo národní bibliografie</u>	37
<u>020 ISBN</u>	38
<u>024 Další standardní čísla</u>	39
<u>028 Nakladatelské číslo</u>	41
<u>040 Zdroj katalogizace</u>	46
<u>041 Kód jazyka</u>	47
<u>043 Kód geografické oblasti</u>	49
<u>044 Kód země vydání</u>	50
<u>045 Časové období obsahu dokumentu</u>	51
<u>047 Kód formy hudební skladby</u>	53
<u>048 Kód počtu hudebních nástrojů či hlasů</u>	54
<u>072 Konspekt</u>	57
<u>080 MDT</u>	58
<u>100 Hlavní záhlaví – osoby</u>	59
<u>110 Hlavní záhlaví – korporace</u>	62
<u>130/240 Unifikované názvy</u>	63
<u>245 Název a odpovědnost</u>	67
<u>246 Variantní názvy</u>	76
<u>250 Vydání</u>	78
<u>264 Nakladatelské údaje</u>	79
<u>300 Fyzický popis</u>	83
<u>306 Přehrávací doba</u>	87
<u>336 Typ obsahu</u>	88
<u>337 Typ média</u>	90
<u>338 Typ nosiče</u>	91
<u>340 Fyzické médium</u>	92
<u>344 Zvukové charakteristiky</u>	93
<u>347 Charakteristiky digitálního souboru</u>	95
<u>382 Obsazení</u>	99
<u>490 Edice</u>	101
<u>500 Všeobecná poznámka</u>	103
<u>505 Formalizovaná poznámka k obsahu</u>	107

<u>508</u> <u>Poznámka o realizátorech</u>	110
<u>511</u> <u>Poznámka o účinkujících</u>	111
<u>518</u> <u>Poznámka o datu a místu zaznamenání díla</u>	118
<u>530</u> <u>Poznámka o dalších formách díla</u>	121
<u>546</u> <u>Poznámka o jazyku</u>	122
<u>648</u> <u>Chronologický termín</u>	123
<u>650</u> <u>Věcné téma</u>	125
<u>655</u> <u>Žánr/forma</u>	127
<u>700</u> <u>Vedlejší záhlaví – osoby</u>	129
<u>710</u> <u>Vedlejší záhlaví – korporace</u>	135
<u>730</u> <u>Vedlejší záhlaví – unifikovaný název</u>	137
<u>740</u> <u>Vedlejší záhlaví – neověřený související/analytický název</u>	138
<u>787</u> <u>Nespecifikované propojení</u>	140
<u>800-830</u> <u>Vedlejší záhlaví pro edice</u>	141
<u>4 Úplné příklady</u>	143

1 Úvod

Účelem tohoto materiálu je pomoci katalogizátorům při bibliografickém zpracování zvukových záznamů ve formátu MARC 21 s ohledem na pravidla RDA.

Obsahuje výčet a popis povinných údajů bibliografického záznamu na minimální/doporučené úrovni pro Souborný katalog ČR. Zahrnuje národní interpretace RDA pro speciální zdroje schválené Pracovní skupinou pro speciální dokumenty – sekce hudebniny a zvukové záznamy.

Předkládaná příručka se především zaměřuje na specifika popisu zvukových záznamů. Obecně platné údaje vycházejí z metodiky *Katalogizace podle RDA ve formátu MARC 21 pro tištěné a elektronické monografie*, odkud jsou také převzaty některé pasáže (Základní standardy, Obecné zásady, Terminologie).

V příručce se odráží stávající katalogizační praxe zpracování zvukových dokumentů NK ČR. Úplné příklady uvedené na konci příručky jsou převzaty z báze NKC v bibliografickém formátu MARC 21. Rozsah údajů popisu v příkladech odpovídá úplné úrovni.

2 Obecná část

2.1 Základní standardy

2.1.1 RDA (Resource Description and Access)

První oficiální verze pravidel RDA byla publikována v roce 2010. Vznikla jako nástupce dosavadních nejrozšířenějších pravidel *Anglo-americká katalogizační pravidla: druhé vydání, revize 1988* (dále AACR2R). V době svého vzniku vycházela především z modelů FRBR (Functional Requirements for Bibliographic Records) a FRAD (Functional Requirements for Authority Data).

V první části pravidla obsahují podrobné instrukce pro popis atributů (vlastností) jednotlivých entit. Souhrn těchto entit by měl jednoznačně charakterizovat popisovaný dokument. V druhé části pravidla stanovují způsob zápisu vztahů mezi těmito entitami.

RDA obsahují řadu tzv. alternativních (volitelných) pravidel – v praxi to znamená, že katalogizační agentura si pro zachování jednotnosti popisu musí v těchto případech určit, která z volitelných pravidel budou platit. Všechny země, které již přijaly pravidla RDA, si zároveň budují i svoji katalogizační politiku, což v podstatě znamená vlastní systém interpretací.

Interpunkce není součástí pravidel jako takových. Teoreticky RDA vycházejí z toho, že určují pouze údaje, které se budou zapisovat, a jejich formu. V příloze D (Syntaxe popisných údajů) se ovšem pro prezentaci údajů nabízí interpunkce ISBD. Také v samotném textu RDA je v příkladech, kde se interpunkci nelze vyhnout, použita interpunkce ISBD a je používána i v záznamech knihoven, které popisují podle RDA.

Úplný text RDA zprostředkovává online RDA Toolkit. Přístup je placený, ale kromě samotného textu jsou zde k dispozici i další užitečné zdroje informací, z nichž některé jsou přístupné bezplatně. Patří k nim mapování jednotlivých pravidel RDA vůči konkrétním polím formátu MARC 21 (a naopak), ukázky záznamů popsaných podle RDA nebo katalogizační politika některých velkých katalogizačních agentur.

Levnější alternativou přístupu k RDA je jejich tištěná verze. Nedostatkem tištěné verze je neaktuálnost – RDA již při svém vzniku počítala primárně s použitím v online prostředí, proto obsahují velké množství hypertextových odkazů, kterými jsou jednotlivá pravidla navzájem propojena, což značně ztěžuje práci s knižní podobou pravidel.

Překlad RDA do češtiny není plánován. Je-li nutno pracovat s celým textem pravidel, vycházíme z anglického znění.

V roce 2018 byla poprvé na stránkách RDA Toolkitu publikována přepracovaná verze pravidel; zpočátku jako „BETA verze“, na konci roku 2020 se tato verze stala oficiálním textem pravidel RDA a původní varianta je prozatím k dispozici pod záložkou „Original Toolkit“.

Přístup knihoven ve světě je různý, prozatím některé knihovny popisují podle původního Toolkitu, některé již přešly k nové verzi. Definitivní odstranění původního textu ze stránek RDA je plánováno na rok 2027.

Z hlediska praktické katalogizace nejsou mezi záznamy popisovanými podle těchto dvou verzí velké rozdíly, aktuální (nový) Toolkit má víc alternativ a je více zaměřen na popis z hlediska projektu 3R (RDA Toolkit **R**estructure and **R**edesign).

V rámci České republiky stále pracujeme s původní verzí RDA (=“Original Toolkit“).

2.1.2 MARC 21. Bibliografický formát

RDA jsou u nás používána převážně s formátem MARC 21. Stávající české vydání je pro tyto potřeby nedostatečné, proto byla provedena analýza a implementace dodatků souvisejících s RDA. Předkládaná příručka zahrnuje české dodatky k manuálu *MARC 21. Bibliografický formát* z roku 2014 (vydané v tištěné podobě) a pole MARC 21 aktualizované po roce 2014, zatím pouze v elektronické podobě.

2.1.3 MLA BP (Music Library Association Best Practices)

Při popisu hudebnin a zvukových záznamů s hudebním obsahem se v české katalogizační praxi využívají doporučení *Best Practices for Music Cataloging using RDA and MARC 21*. Vycházejí z nich i rozhodnutí schválené Pracovní skupinou pro speciální dokumenty – sekce hudebniny a zvukové záznamy.

2.2 Minimální/doporučený záznam RDA/MARC 21 pro speciální monografické zdroje

Rozsah minimálního záznamu vychází z provedené analýzy povinných údajů (core elements) definovaných v RDA ve vztahu k zápisu v MARC 21. S ohledem na budoucí vývoj byla stanovena – především pro větší knihovny – také doporučená úroveň záznamu, což je vlastně minimální záznam rozšířený o další významné atributy děl, vyjádření a provedení.

2.2.1 Schválená minimální úroveň záznamu pro speciální monografické zdroje

Následující tabulka podává přehled polí a podpolí minimálního záznamu ve formátu MARC 21 pro zvukové záznamy (vedle dalších druhů speciálních dokumentů) pro potřeby Souborného katalogu¹.

Indikátory u polí jsou vyznačeny pouze tehdy, pokud znamenají rozdíl v typu zapisovaných údajů.

p – údaj je povinný vždy

a – údaj je povinný, pokud je aplikovatelný (= údaj je v předepsaném prameni popisu, lze ho zjistit apod.; podrobnosti viz příslušná pravidla RDA)

LDR		Návěští	
001		Kontrolní číslo	p
003		Identifikátor kontrolního čísla	p
005		Datum posledního zpracování	p
008		Údaje pevné délky	p
		00-05 datum uložení do souboru (RRMMDD)	p
		06 typ data/publikační status (kód)	p
		07-10 datum 1	p
		15-17 místo vydání, produkce nebo realizace (kód země)	p
		35-37 jazyk popisné jednotky	p
		38 modifikace záznamu	p
020		Mezinárodní standardní číslo knihy (ISBN)	a
	\$a	ISBN	a
	\$q	zpřesnění	a
	\$z	zrušené/chybné ISBN	a
024		Jiná standardní čísla	a
	1. indikátor	typ standardního čísla či kódu	
	1	UPC (čárový kód)	a
	3	EAN (čárový kód)	a
	\$a	standardní číslo nebo kód	a
	\$q	zpřesnění	a
	\$z	zrušené/chybné standardní číslo nebo kód	a

¹ <https://ipk.nkp.cz/docs/kp/minimalni-zaznam-rda-marc-21-pro-specialni-monograficke-zdroje>

028		Nakladatelské číslo	a
1. indikátor		typ nakladatelského čísla	
0		vydavatelské číslo	a
1		číslo výrobní matrice	a
	\$a	nakladatelské číslo	a
	\$b	zdroj	a
040		Zdroj katalogizace (neopakovatelné pole)	p
	\$a	agentura zajišťující původní katalogizaci	p
	\$b	jazyk katalogizace	p
	\$c	agentura převádějící záznam do strojem čitelné podoby	a
	\$d	agentura, která záznam modifikovala (opakovatelné)	a
	\$e	použitá pravidla popisu	p
041		Kód jazyka	a
	\$d	kód jazyka zpívaného nebo mluveného slova	a
044		Kód země vydání (vždy v případě opakovaných výskytů \$a, např. u koedic)	a
	\$a	kód země vydání	a
072 *)		Kód předmětové kategorie	*
	\$a	klasifikační znak jako součást skupiny Konspektu	p
	\$x	slovní označení skupiny Konspektu	p
	\$2	kód zdroje - Konspekt	p
080 *)		Mezinárodní desetinné třídění (MDT)	*
	\$a	klasifikační znak MDT	p
	\$2	vydání	p
100		Hlavní záhlaví – osobní jméno	a
	\$a	osobní jméno	a
	\$b	římské číslice	a
	\$c	doplňky ke jménu jiné než data	a
	\$d	data související se jménem	a
	\$q	rozpis iniciál rodného/křestního jména	a
	\$7	číslo autority	a
110		Hlavní záhlaví – jméno korporace	a
	\$a	jméno korporace nebo jurisdikce jako vstupní prvek	a
	\$b	podřízená složka	a
	\$c	místo konání akce	a
	\$d	datum konání akce nebo podpisu smlouvy	a
	\$g	další různé informace	a
	\$n	číslo části/sekce/akce	a
	\$7	číslo autority	a
111		Hlavní záhlaví – jméno akce	a
	\$a	jméno akce nebo jurisdikce jako vstupní prvek	a
	\$c	místo konání akce	a
	\$d	datum konání akce	a
	\$e	podřízená složka	a
	\$g	další různé informace	a
	\$n	číslo části/sekce/akce	a
	\$q	jméno akce následující ve vstupním prvku za jménem jurisdikce	a
	\$7	číslo autority	a
130 **)		Hlavní záhlaví – unifikovaný název	a
	\$a	unifikovaný název	a

	\$k	podzáhlaví pro formu	a
	\$m	obsazení	a
	\$n	číslo části/sekce díla	a
	\$o	údaje o aranžmá	a
	\$p	název části/sekce díla	a
	\$r	tónina	a
	\$7	číslo názvové autority	a
240 **)		Unifikovaný název (dílo s autorem v poli 1XX)	a
	\$a	unifikovaný název	a
	\$k	podzáhlaví pro formu	a
	\$m	obsazení	a
	\$n	číslo části/sekce díla	a
	\$o	údaje o aranžmá	a
	\$p	název části/sekce díla	a
	\$r	tónina	a
	\$7	číslo názvové autority	a
245		Údaje o názvu	p
	\$a	název	p
	\$b	další údaje o názvu (s výjimkou souběžného názvu)	a
	\$c	údaj o odpovědnosti atd.	a
	\$n	číslo části/sekce díla	a
	\$p	název části/sekce díla	a
250		Údaje o vydání	a
	\$a	označení vydání	a
264_0 ***)		Vytvoření/vznik	p
	\$c	datum vytvoření/vzniku	p
264_1 ***)		Nakladatel	p
	\$a	místo vydání	p
	\$b	jméno nakladatele	p
	\$c	datum vydání	p
300		Fyzický popis	p
	\$a	rozsah	p
336 +)		Typ obsahu	p
	\$a	typ obsahu – termín	p
	\$b	typ obsahu – kód	p
	\$2	zdroj	p
338 +)		Typ nosiče	p
	\$a	typ nosiče – termín	p
	\$b	typ nosiče – kód	p
	\$2	zdroj	p
490		Údaje o edici (neselekční)	a
	\$a	údaj o edici	a
	\$v	označení svazku/pořadí	a
5XX		Poznámky (povinné pouze v případech jednoznačně vymezených v RDA)	a
	\$a	poznámka	a
505		Formalizovaná poznámka k obsahu	a
	\$a	poznámka	a
	\$a	poznámka	a
511		Poznámka o účinkujících	a
	\$a	poznámka	a

655 **)		Žánr/Forma	p
	\$a	žánr/forma či základní termín	p
	\$2	zdroj záhlaví nebo termínu	a
700		Vedlejší záhlaví – osobní jméno	a
	<i>Jmenná část</i>		
	\$a	osobní jméno	a
	\$b	římské číslice	a
	\$c	doplňky ke jménu jiné než data	a
	\$d	data související se jménem	a
	\$q	rozpis iniciál rodného/křestního jména	a
	\$7	číslo jmenné autority (pokud je v poli pouze jméno autora)	a
	<i>Názvová část **)</i>		
	\$k	podzáhlaví pro formu	a
	\$m	obsazení	a
	\$n	číslo části/sekce díla	a
	\$o	údaje o aranžmá	a
	\$p	název části/sekce díla	a
	\$r	tónina	a
	\$t	název díla	a
	\$7	číslo názvové autority	
710		Vedlejší záhlaví – jméno korporace	a
	<i>Jmenná část</i>		
	\$a	jméno korporace nebo jurisdikce jako vstupní prvek	a
	\$b	podřízená složka	a
	\$c	místo konání akce	a
	\$d	datum konání akce nebo podpisu smlouvy	a
	\$g	další různé informace	a
	\$n	číslo části/sekce/akce	a
	\$7	číslo jmenné autority (pokud je v poli pouze jméno korporace)	a
	<i>Názvová část</i>		
	\$p	název části/sekce díla	a
	\$t	název díla	a
	\$7	číslo názvové autority	
711		Vedlejší záhlaví – jméno akce	a
	\$a	jméno akce nebo jurisdikce jako vstupní prvek	a
	\$c	místo konání akce	a
	\$d	datum konání akce	a
	\$e	podřízená složka	a
	\$g	další různé informace	a
	\$n	číslo části/sekce/akce	a
	\$q	jméno akce následující ve vstupním prvku za jménem jurisdikce	a
	\$7	číslo autority	a
730 **)		Vedlejší záhlaví – unifikovaný název	a
	\$a	unifikovaný název	a
	\$k	podzáhlaví pro formu	a
	\$m	obsazení	a
	\$n	číslo části/sekce díla	a
	\$o	údaje o aranžmá	a
	\$p	název části/sekce díla	a
	\$r	tónina	a

	\$7	číslo názvové autority	a
910		Údaje pro souborný katalog	p
	\$a	sigla vlastníka	p
	\$r/s	\$r - roky odběru nebo \$s – svazky	a

Tab. 1

- *) Pole 072 a 080 jsou fakultativní údaje – záznam splňuje rozsah minimálního záznamu, obsahuje-li buď znak MDT, nebo údaj skupiny Konspektu.
- **) Pole 130, 240, 700 (názvová část) a 730 jsou povinná pro hudební díla na všech nosičích, unifikovaný název se doporučuje i pro další dokumenty, zejména filmy.
- ***) V poli 264: hodnota druhého indikátoru určuje typ uváděných údajů. Pro minimální záznam to jsou:
0 – Vytvoření/vznik – pro nepublikované zdroje (např. rukopisná hudebnina)
1 – Nakladatel – pro publikované zdroje
- †) V polích 336 a 338 by měly být zapsané tři údaje: celý výraz ze slovníku termínů (povinné podle RDA), kód pro tento termín (kvůli mezinárodní směnitélnosti údajů) a označení zdroje výrazu a kódu („rda“). Počítá se s tím, že systém by po zapsání jednoho údaje (výrazu nebo kódu) měl dokázat doplnit další údaje v poli.
- ***) Pole 655 má buď druhý indikátor s hodnotou 7 a v podpoli \$2 vyplněný zdroj termínu (podrobnosti viz manuál MARC 21), nebo má druhý indikátor s hodnotou 4 a neobsahuje podpole \$2.

2.2.1 Schválená doporučená úroveň záznamu

Doporučená úroveň záznamu² vychází z doporučené úrovně záznamu pro textové monografické zdroje. Zahrnuje údaje Minimálního záznamu pro speciální monografické zdroje (viz Tab. 1) rozšířené o tato pole:

008/11-14 – Datum vydání 2 (pro zvukové záznamy)

130 – Unifikovaný název (pro anonymní dílo)

- podpole \$a \$f \$k \$l \$n \$p \$7

240 – Unifikovaný název (pro dílo s autorem v poli 1XX)

- podpole \$a \$f \$k \$l \$n \$p \$7

264 – Nakladatelské údaje, údaje o vytvoření díla a údaje o autorských právech

Výskyty pole 264 s hodnotami druhého indikátoru:

2 – Distributor

3 – Výrobce

4 – Údaje o autorských právech (pouze datum)

U publikovaných materiálů je povinné zapsat vždy nakladatelské údaje (pole 264 s druhým indikátorem 1 – Nakladatel, viz Minimální záznam) a to i v případě, kdy máme uvést pouze informaci, že se údaj nepodařilo zjistit.

Pole 264 s druhým indikátorem 2 je doporučeno uvést, pokud se nepodaří zjistit všechny požadované údaje o nakladateli.

Pole 264 s druhým indikátorem 3 je doporučeno uvést, pokud se nepodaří zjistit všechny požadované údaje o nakladateli ani o distributorovi.

Datum copyrightu (pole 264 s druhým indikátorem 4) je doporučeno uvést, pokud se nepodaří zjistit datum vydání ani datum distribuce. Pro **zvukové záznamy** je doporučeno **vždy** zapsat **datum fonogramu**, které se vztahuje k popisovanému zdroji jako celku, to znamená zapsat ho i tehdy, je-li datum vydání známo.

337 – Typ média

- podpole \$a \$b \$2

(podrobněji k vyplňování pole viz Minimální záznam, poznámka k polím 336 a 338)

518 – Poznámka o datu a místu zaznamenání díla (pro zvukové záznamy)

- podpole \$a nebo podpole \$d \$o \$p

650 – Vedlejší věcné záhlaví – věcné téma

- podpole \$a \$2

730 – Unifikovaný název (pro další dílo v dokumentu – anonymní)

- podpole \$a \$f \$k \$l \$n \$p \$7

² <https://ipk.nkp.cz/docs/kp/doporuceny-zaznam-rda-marc-21-pro-specialni-monograficke-zdroje>

700, 710, 711 – Jméno osoby/korporace/konference (přidání podpolí pro zápis unifikovaného názvu v rámci záhlaví typu Autor/Název)

- podpole \$t \$f \$k \$l \$n \$p \$7

800 – Vedlejší záhlaví pro edice – osobní jméno

- podpole \$a \$b \$c \$d \$q \$t \$n \$p

810 – Vedlejší záhlaví pro edice – korporace

- podpole \$a \$b \$c \$t \$n \$p

811 – Vedlejší záhlaví pro edice – jméno akce

- podpole \$a \$c \$e \$q \$t \$n \$p

830 – Vedlejší záhlaví pro edice – unifikovaný název

- podpole \$a \$n \$p

* * * * *

Pole 130, 240 a 730 pro unifikovaný název a podpole názvových údajů v polích 700, 710 a 711 umožní po doplnění formátu MARC 21 vygenerovat alespoň částečné údaje o díle a vyjádření.

Pole 337 (společně s poli 336 a 338, která jsou součástí Minimálního záznamu) nahrazuje dřívější podpole 245\$h.

Rozšíření Doporučeného záznamu RDA/MARC 21 pro **zvukové záznamy** o údaje pole **008/11-14** (datum nahrávky/fonogramu), pole **264** s druhým indikátorem **4** (datum fonogramu) a pole **518** (Poznámka o datu a místě zaznamenání díla) bylo odsouhlaseno Pracovní skupinou pro speciální dokumenty – sekce hudebniny a zvukové záznamy).

2.3 Mapování základních polí MARC 21 a pravidel RDA

V tabulce nejsou zachyceny údaje bibliografického popisu v úplnosti, obsahuje pouze výčet nejčastěji používaných údajů při zpracování zvukových záznamů.

MARC pole	Název pole	Údaje RDA	Pravidlo RDA
024	Další standardní čísla	Identifikátor provedení	2.15.1
028	Nakladatelské číslo	Identifikátor provedení	2.15.1
100/110/111	Hlavní záhlaví – jméno osoby/korporace	Tvůrce, slovní označení role	19.2, 18.5, 1.2.1
240	Unifikovaný název	Preferovaný název	6.2.2
245	Údaje o názvu	Název, údaje o odpovědnosti	2.3, 2.4
250	Údaje o vydání	Údaje o vydání	2.5
264	Nakladatelské údaje, údaje o vytvoření díla a údaje o autorských právech	Místo vydání/distribuce/výroby, Nakladatel/distributor/výrobce, Datum vydání/distribuce/výroby, Copyright	2.8, 2.9, 2.10, 2.11
300	Fyzický popis	Rozsah, přehrávací doba, rozměr	3.4, 7.22, 3.5
336	Typ obsahu	Typ obsahu	6.9
337	Typ média	Typ média	3.2
338	Typ nosiče	Typ nosiče	3.3
490/830	Údaje o edici	Údaje o edici	2.12
5XX	Poznámky	Poznámky	2.17, 3.6-3.22, 7, ...
505	Formalizovaná poznámka k obsahu	Související dílo	25.1

511	Poznámka o účinkujících	Účinkující, vypravěč	2.17.3, 7.24
518	Datum a místo zaznamenání díla	Datum a místo zachycení	7.11
546	Poznámka o jazyku	Jazyk obsahu	7.12
700/710/711	Vedlejší záhlaví – jméno osoby/korporace	Tvůrce, přispěvatel, slovní označení role	20.2, 18.5, I.3.1
740	Neověřený související/ analytický název	Související dílo	25.1

Tab. 2

2.4 Interpunkce v bibliografickém popisu, základní schéma záznamu podle ISBD

K oddělení jednotlivých údajů se používá interpunkce ISBD. Tato interpunkce se zapisuje do záznamu, není-li dále uvedeno jinak. Zapsaná interpunkce slouží k zobrazení záznamu, ve kterém jsou údaje definovány použitou interpunkcí.

Podrobnější instrukce a příklady zápisu interpunkce ISBD pro jednotlivé typy údajů jsou v této příručce uvedeny jako součást jednotlivých polí.

Hlavní záhlaví

[Unifikovaný název]

Hlavní název³ = Souběžný název : další názvová informace⁴ / první údaj o odpovědnosti ; další údaje o odpovědnosti. – Označení vydání. -- První místo vydání : první nakladatel, datum vydání. – Rozsah : další fyzické údaje ; rozměr + doprovodný materiál. -- (Hlavní název edice / údaj o odpovědnosti k edici ; číslování v rámci edice. Název subedice ; číslování v rámci subedice). -- Poznámky. -- Standardní číslo

Vedlejší záhlaví

MDT

³ **Hlavní název** se zapisuje do podpole 245\$a, s výjimkou číselného označení či názvu části díla, které se považují za část hlavního názvu, ale zapisují se do samostatných podpolí \$n a \$p. Pokud hlavní název v sobě zahrnuje souborný název a název části, zapisuje se souborný název do podpole \$a, číslo části do podpole \$n a název části do podpole \$p.

⁴ **Další názvová informace** se v poli 245 zapisuje za tou částí hlavního názvu, k níž náleží.

2.5 Obecné zásady

Úvodní členy

Názvy

U názvů, které se mají řadit do rejstříků, potřebujeme vyloučit úvodní členy z řazení tak, aby se název v rejstříku řadil až podle následujícího slova.

V poli 245\$a člen z řazení vyloučíme pomocí druhého indikátoru, jehož hodnota udává, kolik znaků má systém přeskočit. K počtu vylučovaných znaků se připočítává i následná mezera:

24513 \$all Bellerofonte

V ostatních **selekčních** názvových polích úvodní člen nezapisujeme vůbec, ani v případech, kdy formát MARC 21 nabízí možnost vyloučit člen z řazení pomocí indikátoru. To platí i pro němčinu, kde zůstane gramaticky nesprávný tvar.

Jedná se o tato pole/podpole:

- pole 130, podpole \$a
- pole 240, podpole \$a
- pole 246, podpole \$a
- pole 505, podpole \$t
- pole 700-830, názvy zapsané v podpolích \$a, nebo \$t, případně \$s

Výjimkou jsou případy, kdy by se název měl řadit v rejstřících pod členem (např. název díla začínající místním nebo osobním jménem, kdy člen nemá funkci mluvnického členu v názvu, ale je součástí místního nebo osobního jména, např. Los Angeles, Le Havre, La Fontaine apod.):

24510 \$aLa Fontainovy bajky

V polích, která nejsou selekční, člen na začátku názvu nevynecháváme:

- pole 245, všechna podpole s výjimkou \$a
- pole 490, všechna podpole
- pole 505, podpole \$a
- většina poznámek

Selekční údaje: osobní jména

V některých případech je součástí osobního jména i gramatický člen. Obvykle se člen (nebo jiný prefix) zapisuje buď na začátku jména, nebo se zařadí na jeho konec:

1001 \$aLa Barre, Michel de,\$dasi 1675-1745\$7xx0162718

Řídíme se zvyklostmi daného jazyka – přednostně příslušnou národní bibliografií.

Obecné zásady zápisu selekčního údaje pro osobní jména jsou uvedeny v metodice *Katalogizace podle RDA ve formátu MARC 21 pro tištěné a elektronické monografie*, kapitola týkající se pole 100/700.

Selekční údaje: jména korporací

U většiny korporací úvodní člen nezapisujeme.

Výjimkou může být případ, kdy je člen součástí místního nebo osobního jména:

7102 \$aLos Angeles Strings & Brass\$7kn20030514017

Obecné zásady zápisu selekčního údaje pro jména korporací jsou uvedeny v metodice *Katalogizace podle RDA ve formátu MARC 21 pro tištěné a elektronické monografie*, kapitola týkající se pole 110/710.

Zápis znaků (písmo, jiné znaky)

x versus x

Při zápisu rozměru nebo názvu jde sice o význam „krát“ (×), ale obecně se všude kvůli jednoduchosti a kontinuitě používá „iks“ (x):

13 x 15 cm

3x Jaromír Nohavica

Psaní velkých písmen

Velkým písmenem začíná vždy každý blok údajů v záznamu, tj. každé nové pole ve formátu MARC 21.

Druhé a další podpole v rámci jednoho pole začínají většinou malým písmenem, pokud se nejedná o vlastní jména (osob, korporací, míst, konferencí atd.) nebo názvy děl/vyjádření/provedení (včetně názvů částí, alternativních názvů a souběžných názvů).

Řídíme se rovněž pravopisem daného jazyka (v jednotlivých jazycích se liší pravidla použití velkých písmen např. u výrazů pro národnosti, jazyky, církve, historické epochy apod.).

Podrobněji viz též informace k jednotlivým polím.

Výjimečně může blok údajů začínat malým písmenem, jedná-li se o výraz/symbol, u něhož se velké písmeno nepoužívá nikdy:

24500 \$adBase :\$bmanuál uživatele

Výrazy, které jsou napsané celé velkými písmeny, doporučujeme převést na standardní zápis (tj. malými písmeny, s přihlédnutím k pravopisným pravidlům příslušného jazyka):

Příklad: na hlavním prameni popisu: BOHUMIL HRABAL

Z DÍLA LEGENDÁRNÍHO SPISOVATELE

24510 \$aBohumil Hrabal :\$bz díla legendárního spisovatele

Zkratky velkými písmeny zůstávají – např. ZDŠ, ONV, MÚ, FK.

U akronymů záleží i na tom, v jaké podobě se obvykle vyskytují – některé se běžně píší jako slovo, tj. pouze s počátečním velkým písmenem, jiné se vždy skládají z velkých písmen:

Čedok

Semafor

BESIP

V některých případech může záležet i na úsudku katalogizátora.

U selekčních údajů se řídíme především podobou v souborech autorit.

Mezery

Mezera následující po tečce

Při počítačovém zpracování jsou údaje identifikovány označením obsahu (identifikátor podpole). Při zobrazování záznamu ve formátu ISBD je toto označení automaticky nahrazeno jednou mezerou. Pro údaje, které se nezapisují do samostatných podpolí, ale uvádějí se jako jejich součást, je třeba před údajem (obvykle kvalifikátor v kulatých závorkách) doplnit jednu mezeru.

Znak &

Znak se zapisuje s oboustrannou mezerou:

Žalman & spol.

Datum

Neukončené datum

Jedna mezeira se doplňuje mezi neukončeným datem a jakýmkoli následujícím údajem v rámci jednoho podpole:

1101 \$aČesko.\$bPrezident (2023- : Pavel)

Následuje-li bezprostředně za neukončeným datem kód podpole, mezeira se vynechává:

70012 \$aHurník, Lukáš,\$d1962-\$tHot suite

Datum

Zápis 1.1.2004

1. dubna 1998

23.-24.5.2001

23.-28. září 2002

23.9.-10.11.2022

1.12.1992-15.2.1993

2022-2023

iniciály, akronymy, zkratky

Jednopísmenné zkratky, akronymy a/nebo iniciály se zapisují bez mezer bez ohledu na pramen popisu:

W.A. Mozart

skupina J.A.R.

Zkratky různého typu se mezi sebou oddělují mezerou:

Brandýs n. L.

Zkratky oddělené lomítkem zapisujeme bez mezer:

Brandýs n./L.

Dvoupísmenné zkratky se zapisují vždy s mezerou (bez ohledu na podobu v původním písmu):

H. CH. Andersen

Ale: mezi iniciálami v personálním záhlaví se doplňuje jedna mezeira:

Rousseau, J. J.

Interpunkce

Předepsaná **knihovnická interpunkce** se zapisuje vždy, i tehdy, pokud to má za následek zdvojení interpunkce, např. ? : (na konci podpole 245\$a za názvem otazník a dvojtečka uvozující další názvovou informaci zapsanou v podpoli 245\$b).

Nezapisujeme tečku na konci polí – systémy ji pro zobrazení v ISBD vygenerují samy.

Interpunkce, která je **zaměnitelná s interpunkcí ISBD** a jejíž přesný přepis by způsobil nejasnosti v názvových údajích nebo problémy při konverzích, doporučujeme při přepisování zaměnit.

Tečky v názvu jednoho díla – nahradí se čárkou (bylo by zaměnitelné za názvy několika děl oddělených interpunkcí ISBD).

Hranaté závorky v poli 245 se nahradí kulatými (jsou zaměnitelné s interpunkcí ISBD pro označení údajů převzatých mimo prameny popisu).

Hranaté závorky v podpoli 264\$a ohraničující stát v USA se nahradí běžně používaným zápisem s čárkou.

Lomítka v poli 245\$b ohraničující další názvovou informaci se nahradí kulatými závorkami (lomítka jsou zaměnitelná s interpunkcí ISBD předcházející údaj o odpovědnosti).

V některých případech je žádoucí **interpunkci doplnit**: např. jsou-li skladatelé uvedeni na prameni popisu pod sebou nebo vedle sebe (bez oddělovací interpunkce), zapíšeme mezi nimi čárku. Stejně tak, je-li název jednoho díla typograficky upraven a vytištěn pod sebou bez interpunkce.

*Příklad: na hlavním prameni popisu: Czech Viola Sonatas
Martinů Husa Kalabis Feld
24500 \$aCzech viola sonatas /\$cMartinů, Husa, Kalabis, Feld*

Čárka se za jinou interpunkci nezaměňuje, naopak ji často lze použít jako náhradu za jiná znaménka.

Dvojtečka se obvykle za jinou interpunkci nezaměňuje. Pokud je použita jako součást věty, není mezi ní a předcházejícím slovem mezera, zatímco jako interpunkce ISBD se zapisuje s oboustrannou mezerou.

Za jiná znaménka nezaměňujeme žádnou interpunkci v těch případech, kdy by to změnilo význam textu – např. pokud se vyskytují v názvech obsahujících matematické vzorce apod.

Uvozovky zapisujeme standardně pomocí znakové sady Unicode: U+0022, tj. obojí rovné horní. V knihovních systémech je lze běžně zapsat z klávesnice.

Další příklady zápisu interpunkce jsou uvedeny v metodice *Katalogizace podle RDA ve formátu MARC 21 pro tištěné a elektronické monografie*, kapitola Obecné zásady.

2.6 Odkazy

Podrobnější průběžně aktualizované informace ke katalogizaci jsou dostupné na stránkách Národní knihovny ČR.

Stránky **Katalogizační politiky** s odkazy na další metodické materiály:

<https://ipk.nkp.cz/odborne-cinnosti/katalogizacni-politika>

Minimální záznam RDA/MARC 21 pro speciální monografické zdroje:

<https://ipk.nkp.cz/docs/kp/minimalni-zaznam-rda-marc-21-pro-specialni-monograficke-zdroje>

Doporučený záznam RDA/MARC pro speciální monografické zdroje:

<https://ipk.nkp.cz/docs/kp/doporuceny-zaznam-rda-marc-21-pro-specialni-monograficke-zdroje>

Katalogizace podle RDA ve formátu MARC 21 pro tištěné a elektronické monografie:

<https://ipk.nkp.cz/docs/kp/katalogizacni-pravidla-rda-metodiky-istrukce-atd./katalogizace-podle-rda-ve-formatu-marc-21-tistene-a-elektronicke-monografie-katalogizace-na-urovni-minimalniho-doporuceneho-zaznamu-rijen-2023-pdf-1.74-mb>

Stránky databáze **Dotazy ke katalogizaci** (řešení dotazů odpovídající pravidlům RDA až od dotazu č. 592):

<https://katdotaz.nkp.cz/>

Kódovníky MARC 21 (jazyky, země, role) v české verzi:

<https://ipk.nkp.cz/odborne-cinnosti/katalogizacni-politika/marc-21-1>

Kódovníky MARC 21 (jazyky, země, role) v anglické verzi na stránkách Library of Congress:

<https://www.loc.gov/marc/>

Stránky národních autorit:

<https://authority.nkp.cz>

Databáze Národní knihovny ČR (včetně České národní bibliografie a databáze národních autorit):

<https://aleph.nkp.cz/>

Standardy MARC 21 v originále na stránkách Library of Congress:

<https://www.loc.gov/marc/>

Stránky pravidel RDA:

<https://www.rdatoolkit.org/>

30denní zkušební přístup RDA:

<https://access.rdatoolkit.org/FreeTrial>

Placený přístup RDA:

<https://access.rdatoolkit.org/>

Registr RDA (řízené slovníky hodnot specifikovaných v RDA):

<https://www.rdaregistry.info/termList>

ISBD : International Standard Bibliographic Description (Consolidated Edition):

https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/cataloguing/isbd/isbd-cons_20110321.pdf

Stránky MLA BP (*Music Library Association Best Practices*):

<https://cmc.wp.musiclibraryassoc.org/mla-best-practices/>

Autoritní báze Library of Congress:

<https://authorities.loc.gov/>

Stránky české národní skupiny IAML:

<https://iaml.cz/katalogizace/>

Český hudební slovník osob a institucí:

<https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz/>

Databáze skladeb a autorů současné komponované hudby (Hudební informační středisko):

<https://www.musicbase.cz/>

Internetová databáze hudebních diskografií:

<https://www.discogs.com/>

2.7 Terminologie

V metodice *Katalogizace podle RDA ve formátu MARC 21 pro tištěné a elektronické monografie* se vyskytuje nová terminologie, která se objevuje v pravidlech RDA:

Tvůrce

osoba s hlavní autorskou odpovědností za vznik díla

Příspěvatel

osoba s vedlejší autorskou odpovědností⁵ (autor doprovodných ilustrací, překladatel, editor apod.)

Zdroj

může se jednat o dílo, provedení, vyjádření i exemplář; v tomto materiálu je obvykle míněn zdroj na úrovni provedení (odpovídá výrazu „dokument“ v dřívější terminologii)

Dále se nově používají názvy entit podle FRBR:

Dílo

abstraktní entita podle modelu FRBR, intelektuální nebo umělecký výtvar (za samostatné dílo se považují i parafráze, adaptace pro děti, parodie, dramatizace apod.)

Vyjádření

intelektuální nebo umělecká realizace díla ve formě zápisu, zvukového záznamu apod. (novým vyjádřením může být např. revize, překlad...)

Provedení

fyzická podoba vyjádření díla (např. jedno určité vydání knihy)

Jednotka

jednotlivý exemplář provedení

Pravidla RDA používají místo termínu **unifikovaný název** termín **preferovaný název** nebo též **autorizovaný selekční údaj**. Vzhledem k tomu, že příručka je řazena podle polí MARC 21, kde se nadále používá termín i pojmenování polí **unifikovaný název**, používáme ho pro zjednodušení v textu také. Ze stejného důvodu používáme v příručce i termín **záhlaví**, protože pravidla RDA již nerozlišují hlavní a vedlejší záhlaví, ale pro všechno používají výraz **autorizovaný selekční údaj**.

⁵ Uvedené příklady osob s vedlejší autorskou odpovědností platí pro knihy; u zvukových záznamů hudebních děl má vedlejší autorskou odpovědnost např. autor aranžmá, autor libreta, interpret apod.

3 Popis polí používaných při zpracování zvukových záznamů

Pole jsou uspořádána podle číselného označení. Kromě polí minimálního/doporučeného záznamu pro SK ČR jsou zahrnuta i další pole, která se používají při bibliografickém popisu zvukových záznamů v NK ČR.

Návěští (no)

Pole nemá žádné indikátory a podpole, údaje jsou definovány pozicí.

Použití pole

Návěští je prvním polem bibliografického záznamu. Má pevnou délku 24 znakových pozic (00-23). Tvoří je údaje (číslíce a abecední kódy), charakterizující parametry záznamu.

Většinu pozic lze generovat systémem či předdefinovat do pracovního listu/šablony.

Znakové pozice

00-04 Délka záznamu

05 Status záznamu

- a doplněný záznam
- c opravený záznam
- d zrušený záznam
- n nový záznam
- p doplněný prozatímní záznam

06 Typ záznamu

- a textový dokument
- c hudebnina
- d rukopisná hudebnina
- e kartografický dokument
- f rukopisný kartografický dokument
- g projekční médium
- i nehudební zvukový záznam
- j hudební zvukový záznam
- k dvojrozměrná neprojekční grafika
- m počítačový soubor/electronický zdroj
- o souprava, soubor (kit)
- p smíšený dokument
- r trojrozměrný předmět, přírodní objekt
- t rukopisný textový dokument

Pole 008/18-34

Konfigurace

- Při hodnotě návěští /07 = a,c,d,m: Knihy*
- Při hodnotě návěští /07 = b,i,s: Pokračující zdroje*
- Hudba*
- Hudba*
- Mapy*
- Mapy*
- Vizuální dokumenty*
- Hudba*
- Hudba*
- Vizuální dokumenty*
- Počítačové soubory*
- Vizuální dokumenty*
- Smíšené dokumenty*
- Vizuální dokumenty*
- Knihy*

07 Bibliografická úroveň

- a analytická část (monografická)
- b analytická část (seriálová)
- c sbírka
- d podjednotka
- i integrační zdroj
- m monografie
- s seriál

08 Typ kontroly

- # není specifikován
- a archivní dokument

09 Použitá znaková sada

- # MARC-8
- a UCS/Unicode

10 Délka indikátorů**11 Délka označení podpole****12-16 Bázová adresa údajů****17 Úroveň úplnosti záznamu**

- # úplná úroveň
- 1 úplná úroveň, bez dokumentu v ruce
- 2 méně než úplná úroveň, bez dokumentu v ruce
- 3 zkrácený záznam
- 4 základní úroveň
- 5 částečně zpracovaný záznam
- 7 minimální úroveň
- 8 před vydáním dokumentu
- u není znám
- z nelze použít

18 Forma katalogizačního popisu (z hlediska souladu s ISBD)

- # jiná než ISBD
- a AACR 2
- c vynechaná interpunkce ISBD
- i přítomna interpunkce ISBD
- u není znám

19 Úroveň záznamu pro vícesvazkový zdroj

- # není specifikována, nelze použít
- a soubor
- b část/svazek s nezávislým názvem
- c část/svazek se závislým názvem

20-23 Mapa adresáře**20 Počet znaků délky pole****21 Délka počáteční znakové pozice****22 Délka implementačně definované části****23 Není definován****Příklady**

-----njm-a22-----i-4500

[nový záznam (05) pro hudební nahrávku (06), použitá znaková sada Unicode (09), popsáno podle RDA a s interpunkcí ISBD (18)]

-----cim-a22-----i-4500

[opravený záznam (05) pro mluvené slovo (06), použitá znaková sada Unicode (09), popsáno podle RDA a s interpunkcí ISBD (18)]

001 Kontrolní číslo (NO)

Pole nemá žádné indikátory a podpole. Systémové kontrolní číslo (identifikační číslo) přiděluje záznamu zpracovatelská instituce při jeho vytváření nebo distribuci. Pole 001 je generováno systémem.

003 Identifikátor kontrolního čísla (NO)

Pole nemá žádné indikátory a podpole. Obsahuje kód agentury, jejíž systémové kontrolní číslo je uvedeno v poli 001. Nejedná se o běžnou siglu knihovny používanou v Česku, ale o kód z *MARC Code List for Organizations*.

Kódovnik spravuje Library of Congress. O identifikátor lze požádat na adrese:

<http://www.loc.gov/marc/organizations/form-eng.html>

Pole 003 je obvykle generováno systémem.

005 Datum posledního zpracování (NO)

Pole nemá žádné indikátory a podpole.

Použití pole

Pole obsahuje 16 číselných znaků určující datum a čas poslední transakce záznamu (slouží jako identifikátor verze záznamu). Datum požaduje 8 znaků ve formě *rrrrmdd* (čtyři znaky pro rok, dva znaky pro měsíc, dva znaky pro den), čas požaduje 8 znaků ve formě *hhmmss.i* (dva znaky pro hodinu, dva znaky pro minutu, dva znaky pro sekundu a dva pro desetinné místo sekundy, včetně desetinné tečky).

Pole 005 je obvykle generováno systémem.

Datum, kdy byl záznam poprvé uložen ve strojem čitelné podobě, se uvádí v poli 008/00-05 (Datum uložení do souboru). Datum v poli 008/00-05 se nikdy nemění.

Příklady

001 cpz20183008912
[systémové kontrolní číslo (identifikační číslo) záznamu v bázi NKC]

003 CZ-PrNK
[kód NK ČR, jejíž kontrolní číslo je uvedeno v poli 001]

005 20240814111512.0
[poslední transakce záznamu proběhla 14. srpna 2024, 11:15:12]

007 Pole pevné délky pro fyzický popis (o)

Pole nemá žádné indikátory a podpole, údaje jsou definovány pozicí.

Použití pole

Zápis údajů v poli 007 je nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

Pokud je na pozici 007/00 uveden kód „s“, pole obsahuje speciální kódované informace týkající se fyzických vlastností **zvukového záznamu**.

Podrobnější informace k poli 007 viz manuál MARC 21 (česky tištěná verze, v originále na stránkách Library of Congress <https://www.loc.gov/marc/bibliographic/bd007.html>).

Znakové pozice

00 Kategorie dokumentu

s zvukový záznam

01 Specifické označení dokumentu

d zvuková deska

e válec

g zvuková kartridž

i zvuková stopa na filmu

q fonopás

r vzdálený přístup

s zvuková kazeta

t zvuková cívka

u nespecifikován

w fonodrát

z jiný

| kód se neuvádí

02 Nedefinován

03 Rychlost

a 16 ot/min

b 33 1/3 ot/min

c 45 ot/min

d 78 ot/min

e 8 ot/min

f 1,4 m/s

[kód pro kompaktní disky]

h 120 ot/min

i 160 ot/min

k 15/16 palce/s

l 1 7/8 palce/s

[kód pro standardní audiokazety]

m 3 3/4 palce/s

n nelze použít

o 7 1/2 palce/s

p 15 palců/s

r 30 palců/s

u není znám

z jiný

| kód se neuvádí

04 Konfigurace přehrávacích kanálů

- m monofonní
[zvukový záznam uzpůsobený pro přehrávku na jednom kanálu]
- q kvadrofonní
[zvukový záznam uzpůsobený pro přehrávku na více než dvou kanálech; tento kód se používá pro zvukové stopy Dolby surround a další vícekanálové techniky]
- s stereofonní⁶
[zvukový záznam uzpůsobený pro přehrávku na dvou kanálech]
- u není znám
- z jiný
- | kód se neuvádí

05 Šířka drážky

- m mikrodrážka/jemná
[obvyklý standard pro gramofonové desky 16 2/3 ot/min, 33 1/3 ot/min, 45 ot/min]
- n nelze použít
- s hrubá/standardní
[obvyklý standard pro gramofonové desky 78 ot/min]
- u není znám
- z jiný
- | kód se neuvádí

06 Rozměry

- a 3 palce
- b 5 palců
- c 7 palců (= 17,5 cm)
- d 10 palců (= 25 cm)
- e 12 palců (= 30 cm)
- f 16 palců
- g 4 ¾ palce nebo 12 cm
- j 3 7/8 x 2 ½ palce
[kód pro standardní audiokazety]
- n nelze použít
- o 5 ¼ x 3 7/8 palce
- s 2 ¾ x 4 palce
- u není znám
- z jiný
- | kód se neuvádí

07 Šířka pásku

- l 1/8 palce
[kód pro standardní audiokazety]
- m ¼ palce (½ cm)
- n nelze použít
- o ½ palce (1 1/3 cm)
- p 1 palec (2 ½ cm)
- u není znám
- z jiný
- | kód se neuvádí

⁶ Podle praxe Library of Congress lze považovat všechna CD za stereofonní, pokud není na disku, pouzdru nebo bookletu jasně uvedená informace, že se jedná o „mono“.

08 Konfigurace pásku

- a celá stopa (1)
- b poloviční stopa (2)
- c čtvrtstopa (4)
- d osm stop
- e dvanáct stop
- f šestnáct stop
- n nelze použít
- u není znám
- z jiný
- | kód se neuvádí

09 Druh desky, válce nebo pásku

- a pásek „master“
- b kopie pásku „master“
- d deska „master“ (negativ)
- i přímé drážkování
- m průmyslově vyráběný
- n nelze použít
- r „mateřská deska“ (pozitiv)
- s matrice (negativ)
- t testovací výlisek
- u není znám
- z jiný
- | kód se neuvádí

10 Druh materiálu

- a lakový povrch
- b celulózový nitrátový
- c acetátový pásek s oxidem železa
- g sklo s lakem
- i hliník s lakem
- l kov
- m plast s kovem
[kód pro kompaktní disky]
- n nelze použít
- p plast
[obvyklý kód pro gramofonové desky 16 2/3 ot/min, 33 1/3 ot/min, 45 ot/min a audiokazety]
- r papír s lakem nebo oxidem železa
- s šelak
[obvyklý kód pro gramofonové desky 78 ot/min]
- u není znám
- w vosk
- z jiný
- | kód se neuvádí

11 Způsob drážkování

Primárním účelem je identifikovat desky s kolísavým drážkováním.

- h kolísavé drážkování
[kód pro fonoválčky a některé nejstarší gramofonové desky]
- l boční nebo kombinované drážkování
- n nelze použít
- u není znám
- | kód se neuvádí

12 Speciální přehrávací charakteristiky

Kód označuje speciální vybavení nebo zařízení potřebné pro správný playback a zapisuje se pouze tehdy, pokud jsou na popisovaném provedení speciální požadavky na přehrávku jasně uvedeny.

- a NAB standard
- b CCIR standard
- c Dolby-B
- d dbx

e digitální

Požadavky na digitální přehrávání by neměly být zaměňovány s charakteristikou pro digitální záznam, tj. s technikou snímání a záznamu zvuku kódovanou na pozici 007/13.

Pokud je na popisovaném provedení uveden kód SPARS⁷, písmeno „D“ na třetí pozici indikuje požadavek na digitální **přehrávání**.

- f Dolby-A
- g Dolby-C
- h CX
- n nelze použít
- u není znám
- z jiný
- | kód se neuvádí

13 Technika snímání a záznamu zvuku

Zvukové nahrávky by měly být kódovány pro původní techniky snímání a záznamu zvuku bez ohledu na fyzický formát popisovaného provedení nebo na to, zda byl zvukový obsah popisovaného provedení vylepšen pomocí jiných technik.

a akustické snímání, přímý záznam

Většina akustických nahrávek pochází z éry začínající v roce 1877, kdy byly vyvinuty první praktické komerční nahrávací stroje, až do poloviny (až konce) 20. let 20. století, což je přechodné období poznamenané vydáním prvních elektrických nahrávek v roce 1925.

Pro **přechodné období 1925 až 1929** lze kód „a“ použít, pokud je tato charakteristika uvedena přímo na gramofonové desce nebo pokud je zjištěna z jiného referenčního zdroje.

b přímý záznam, ne akustické snímání

Všechny nahrávky, které byly pořízeny pomocí mikrofónů a dalších elektrických zařízení, využívaly přímé ukládání počínaje nejstaršími elektrickými nahrávkami v roce 1925 až do konce 40. let 20. století. Novější komerční nahrávky označené „direct to disc“ nebo nějaký ekvivalentní výraz také používaly tuto techniku.

d digitální záznam

Znamenaný zvuk původně zachycený elektricky a uložený pomocí digitálních technik, které se staly dostupnými v 80. letech 20. století.

Charakteristika „digitální záznam“ by neměla být zaměňována s digitální přehrávací charakteristikou kódovanou na pozici 007/12.

e analogový elektrický záznam

Zvukové nahrávky, které byly zachyceny pomocí elektrických technik a uloženy jako modulace a pulzy na magnetickém povrchu. Většina nahrávek pořízených od konce 40. let do přechodného období v 80. letech jsou analogové elektrické nahrávky.

⁷ SPARS kód je třímístný klasifikační systém, který byl vyvinut v 80. letech 20. století společností Society of Professional Audio Recording Services. Tento kód se používá k označení aspektů procesu nahrávání a reprodukce zvuku na komerčních kompaktních discích, přičemž rozlišuje mezi použitím analogového a digitálního vybavení: AAD – původní záznam, směšování i stříh analogový, výsledný záznam digitální; ADD – původní záznam analogový, směšování a výsledný záznam digitální; DDD – původní záznam, stříh i výsledný záznam je digitální.

Pro **přechodné období od počátku 80. do počátku 90. let** lze odvodit techniku snímání a záznamu zvuku z kódu SPARS: písmeno „A“ na první pozici indikuje analogový elektrický záznam.

u není znám
z jiný
| kód se neuvádí

Jestliže se k jedné pozici vztahuje více než jeden kód, zapisují se odpovídající kódy do opakovatelných polí 007. Nejčastěji se to týká pozice 04 (Konfigurace přehrávacích kanálů) a pozice 13 (Technika snímání a záznamu zvuku).

Příklady

CD

007 sd-fsngnmmned

[zvukový záznam (00), zvuková deska (01), standardní rychlost pro kompaktní disky (03), stereofonní (04), rozměr 12 cm (06), průmyslově vyráběný (09), druh materiálu plast s kovem (10), digitální přehrávání (12), digitální záznam (13)]

gramofonová deska 78 ot/min

007 sd-dmsdnmsunb

[zvukový záznam (00), zvuková deska (01), rychlost 78 ot/min (03), monofonní (04), hrubá drážka (05), rozměr 25 cm (06), průmyslově vyráběný (09), druh materiálu šelak (10), způsob drážkování není znám (11), žádná speciální přehrávací charakteristika (12), přímý záznam, ne akustické snímání (13)]

gramofonová deska 33 1/3 ot/min

007 sd-bsmennmplne

[zvukový záznam (00), zvuková deska (01), rychlost 33 1/3 ot/min (03), stereofonní (04), mikrodrážka (05), rozměr 30 cm (06), průmyslově vyráběný (09), druh materiálu plast (vinyl) (10), kombinované drážkování (11), žádná speciální přehrávací charakteristika (12), analogový elektrický záznam (13)]

audiokazeta

007 ss-lsnjlcmpnce

[zvukový záznam (00), zvuková kazeta (01), standardní rychlost 1 7/8 palce/s (03), stereofonní (04), standardní rozměr 10 x 6,3 cm (3 7/8 x 2 1/2 palce) (06), standardní šířka 1/8 palce (07), konfigurace pásku čtyři stopy (08), průmyslově vyráběný (09), druh materiálu plast (10), speciální přehrávací charakteristika Dolby-B (12), analogový elektrický záznam (13)]

008 Údaje pevné délky (NO)

Pole nemá žádné indikátory a podpole, údaje jsou definovány pozicí.

Použití pole

Údaje na znakových pozicích 00-10, 15-17 a 35-38 v poli 008 jsou společné pro všechny dokumenty a jsou pro minimální záznam povinné.

Údaj na znakových pozicích 11-14 (Datum 2) není v minimálním záznamu povinný údaj, ale pro zvukové záznamy jde o údaj doporučený.

Údaje na znakových pozicích 18-34 v poli 008 jsou specifické pro různé typy dokumentů. V MARC je definováno celkem sedm konfigurací v závislosti na hodnotě kódu v návěští na pozici LDR/06 (**Typ záznamu**). Zvukové záznamy spadají do konfigurace „Hudba“. Zápis údajů na pozicích 18-34 v poli 008 je nad rámec minimálního i doporučeného záznamu. Podrobnější informace k poli 008 viz manuál MARC 21 (česky tištěná verze, v originále na stránkách Library of Congress <https://www.loc.gov/marc/bibliographic/bd008>).

Znakové pozice společné po všechny dokumenty

00-05 Datum uložení do souboru

Datum prvního uložení záznamu ve formě *rrmddd* (dva znaky pro rok, dva znaky pro měsíc, dva znaky pro den). Toto datum se nikdy nemění, obvykle je generováno systémem.

06 Typ data/Publikační status

[typograficky zvýrazněné kódy se používají při popisu zvukových záznamů]

- b data neuvedena; datum př.n.l.
- | kód se neuvádí

Jedno datum

- e podrobné datum
- s jedno známé/pravděpodobné datum**

Složená data

- i data zahrnutá ve sbírce
- k data většiny sbírky
- m rozmezí let (u vícesvazkových monografií)
- p datum vydání a datum nahrávky, pokud jsou odlišná**
- r datum reedice a datum původního vydání**
- t datum vydání a datum fonogramu/copyrightu**
(datum fonogramu je datum copyrightu zvukového záznamu)

Neznámá data

- n neznámá data
- q nejisté datum**

Status pokračujícího zdroje

- c průběžně vydávaný
- d s ukončeným vydáváním
- u status není znám

07-10 Datum 1

Datum vydání, většinou převzato z pole 264 podpole \$c (hodnota druhého indikátoru „1“).

11-14 Datum 2

Datum fonogramu, nahrávky nebo původní rok vydání u reedic, převzato z pole 264 podpole \$c (hodnota druhého indikátoru „4“) nebo z polí poznámek 500, 518.

15-17 Místo vydání, produkce nebo realizace

Dvouznakový nebo tříznakový kód místa vydání. Případná neobsazená pozice vpravo obsahuje mezeru.

Uvádí se aktuální kód země, bez ohledu na rok vydání. V české katalogizační praxi se používají pouze kódy na úrovni zemí, nikoli nižších geografických oblastí, například „xxu“ (Spojené státy americké), nikoli „cau“ (Kalifornie). Při přebírání záznamů s kódy nižší úrovně se doporučuje opravit na kód země.

Je-li pouze jedno místo vydání (nebo více, ale stejná země), zapisuje se kód pouze v poli 008 a pole 044 se neuvádí. Je-li potřeba zapsat více kódů (více zemí), zapisuje se v poli 008 první kód a v poli 044 se pak uvádějí v opakovaných výskytech podpole \$a všechny příslušné kódy zemí (v prvním výskytu je stejný kód jako v 008). Je-li jedna ze zemí Česko, tzn. jeden z více kódů je „xr“, zapisuje se vždy kód „xr“ přednostně v poli 008/15-17 a v prvním výskytu podpole \$a v poli 044 (pro potřeby České národní bibliografie).

Pro neznámé místo vydání se používá dvouznakový kód „xx“.

Kódy zemí viz kódovník MARC na stránkách Národní knihovny:

<https://ipk.nkp.cz/odborne-cinnosti/katalogizacni-politika/marc-21-1>

35-37 Jazyk dokumentu

Tříznakový kód dominantního jazyka zpívaného nebo mluveného textu zvukového záznamu. Pokud zvukový záznam obsahuje zpívaný nebo mluvený text v dalších jazycích, zapisují se jejich kódy do pole 041 do opakovatelných podpolí \$d. Kód zapsaný na pozicích 008/35-37 se vždy shoduje s prvním kódem v podpoli 041\$d.

Pokud zvukový záznam nemá lingvistický obsah, např. nahrávka instrumentální hudby nebo nahrávka obsahující neverbální zvuky, použije se kód „zxx“.

Kódy jazyků viz kódovník MARC na stránkách Národní knihovny:

<https://ipk.nkp.cz/odborne-cinnosti/katalogizacni-politika/marc-21-1>

38 Modifikace záznamu

Kód označuje, zda je nějaký údaj v bibliografickém záznamu modifikací informace vyskytující se v katalogizované jednotce, nebo zda byl určen k zápisu do strojem čitelného záznamu.

nemodifikován

[doporučený kód – záznam nebyl nijak upravován (např. není zkrácen a neobsahuje znaky, které by nebylo možné převést do strojem čitelné podoby)]

d vynechán podrobný rozpis

o plně v latině/tisk lístků v latině

r plně v latině/tisk lístků v nelatinském písmu

s zkrácený

x vynechané znaky

| kód se neuvádí

39 Zdroj katalogizace

Kód označuje původní katalogizační zdroj záznamu. Zdroj, tj. bibliografická agentura, která záznam vytvořila, se pak uvádí v poli 040 podpoli \$a.

národní bibliografická agentura

c kooperativní katalogizační program

d jiný

u není znám

| kód se neuvádí

Specifikace pozic 18-34 pro zvukové záznamy (konfigurace Hudba)

18-19 Forma skladby

Dvouznakový abecední kód. Pokud vyhovuje více než jeden kód, zapíše se do pole 008/18-19 kód „mu“ a všechny další specifické kódy se uvedou do pole 047.

U nehudbních zvukových záznamů se použije kód „nn“.

an anthemy
bd balady
bg bluegrass
bl blues
bt balety
ca ciacona
cb bohoslužebný zpěv, jiný než křesťanský
cc bohoslužebný zpěv, křesťanský
cg concerti grossi
ch chorály
cl chorálové přede hry
cn kánony
co koncerty
cp chansony, polyfonní
cr koledy
cs aleatorická hudba
ct kantáty
cy country
cz canzony
df taneční formy
dv divertimenta, serenády, kasace a nokturna
fg fugy
fl flamenco
fm lidová hudba
ft fantazie
gm gospel music (duchovní písně severoamerických černochoů)
hy hymny, chvalozpěvy
jz jazz
mc hudební revue a muzikály
md madrigaly
mi menuety
mo moteta
mp filmová hudba
mr pochody
ms mše
mu různé hudební formy (multiformy)
mz mazurky
nc nokturna
nn nelze použít
op opery
or oratoria
ov přede hry
pg programní hudba
pm pašije
po polonézy
pp populární hudba

pr	preludia
ps	passacaglie
pt	sbory (vícehlasé vokální skladby)
pv	pavany
rc	rocková hudba
rd	ronda
rg	ragtime
ri	ricercary
rp	rapsodie
rq	requiem
sd	čtverylky
sg	písně
sn	sonáty
sp	symfonické básně
st	etudy a cvičení
su	suity
sy	symfonie
tc	tokáty
tl	teatro lirico
ts	triové sonáty
uu	není znám
vi	villancica (vilancete)
vr	variace
wz	valčíky
za	zarzuely
zz	jiný
	kód se neuvádí

20 Formát hudebniny

Tento kód se týká hudebnin; u zvukových záznamů se použije kód „n“.

a	úplná partitura
b	úplná kapesní (studijní) partitura
c	doprovod redukován na klávesový nástroj
d	vokální partitura s vynechaným doprovodem
e	výtah z partitury nebo klavírní výtah pro dirigenta
g	souhrnná partitura
h	sborová partitura
i	výtah z partitury
j	výtah pro interpreta nebo dirigenta
k	vokální partitura
l	partitura
m	různé formáty
n	nelze použít
u	není znám
z	jiný
	kód se neuvádí

21 Hudební hlasy (party)

Tento kód se týká hudebnin; u zvukových záznamů se použije kód „n“.

#	bez hlasů nebo nespecifikován
d	instrumentální a vokální hlasy
e	instrumentální hlasy
f	vokální hlasy
n	nelze použít

- u není znám
- | kód se neuvádí

22 Uživatelské určení

Kód charakterizuje intelektuální úroveň skupiny uživatelů, pro kterou je dokument určen.

- # není znám nebo specifikován
- a předškolní
- b mladší děti
- c starší děti
- d mladiství
- e dospělí
- f specialisté
- g všeobecně
- j děti a mládež
- | kód se neuvádí

23 Forma popisné jednotky

- # žádný z uvedených
- a mikrofilm
- b mikrofiš
- c mikrokarta
- d zvětšené písmo
- f braille
- o online
- q přímý elektronický přístup
- r reprodukce normálního tisku
- s elektronická podoba
- | kód se neuvádí

24-29 Doprovodný materiál

Kódy blíže specifikují obsah doprovodného materiálu (kódy se zapisují v abecedním pořadí).
Informace o obsahu doprovodného materiálu se uvádí v poli 500.

- # bez doprovodného materiálu
- a diskografie
- b bibliografie
- c tematický rejstřík
- d libreto nebo text
- e biografie skladatele nebo autora
- f biografie interpreta nebo historie souboru
- g technické a/nebo historické informace o nástrojích
- h odborné informace o hudbě
- i historické informace
- k etnologické informace
- r instruktážní materiál
- s hudba
- z jiný
- | kód se neuvádí

30-31 Literární text pro zvukové záznamy

Kódy označují typ literárního textu, obsaženého v nehudebním zvukovém záznamu (kódy se uvádějí v pořadí dle následujícího seznamu). U hudebních zvukových záznamů se použije mezera (#); neobsazená pozice se doplňuje mezerou.

- # hudební zvukový záznam
- a autobiografie

- b biografie
- c materiály z konferencí
- d dramata
- e eseje
- f próza
- g reportáže, zprávy
- h vyprávění, příběh
- i instruktáže
- j jazykové vyučování, lekce
- k komedie
- l přednášky, projevy
- m memoáry
- n nelze použít
- o lidové vyprávění
- p poezie
- r zkoušky, nácvik (rehearsals)
- s zvuky
- t interview
- z jiný
- | kód se neuvádí

32 Nedefinován (006/15)

33 Transpozice a aranžmá

Tento kód se týká hudebnin; u zvukových záznamů se použije kód „n“.

- # bez aranžmá nebo transpozice nebo nespecifikován
- a transpozice
- b aranžmá
- c transpozice a aranžmá
- n nelze použít
- u není znám
- | kód se neuvádí

34 Nedefinován (006/17)

Příklady

Příklady pole 008 pro zvukové záznamy **viz** úplné příklady.

015 Číslo národní bibliografie (NO)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

\$a Číslo národní bibliografie (NO)

\$z Zrušené/chybné číslo národní bibliografie (O)

Použití pole

Číslo České národní bibliografie jako jednoznačný identifikátor je doporučeno přebírat do záznamu vždy, pokud je popisovanému zdroji přidělené.

Čísla České národní bibliografie přiděluje či zneplatňuje pouze správce ČNB.

O číslo ČNB pro zdroje, které toto číslo nemají přidělené, lze požádat prostřednictvím Souborného katalogu ČR.

Více informací najdete na stránkách Souborného katalogu:

<https://www.caslin.cz/caslin/spoluprace/sluzby-souborneho-katalogu-cr/cislo-cnb-v-sk-cr>

nebo na stránkách Registru digitalizace:

<https://www.registrdigitalizace.cz/rdcz/info/data/ccnb>

Příklady

Příklady pole 015 viz úplné příklady.

020 Mezinárodní standardní číslo knihy (o)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

- \$a ISBN (NO)
- \$c Dostupnost (NO)
- \$q Zpřesnění (O)
- \$z Zrušené/chybné ISBN (O)

Interpunkce

V české katalogizační praxi se číslo ISBN zapisuje včetně spojovníků (manuál *MARC 21. Bibliografický formát* uvádí zápis bez spojovníků, zahraniční praxe není jednotná). Číslo se zapisují bez iniciál „ISBN“.

Interpunkční vzory:

- \$aISBN\$q(zpřesnění)
- \$aISBN\$q(zpřesnění ;\$qzpřesnění)
- \$aISBN\$q(zpřesnění)\$zchybné ISBN

Použití pole

Zvukovým záznamům čísla ISBN nebyla přidělována. Od dubna 2024 nakladatelé registrovaní v systému ISBN začínají přidělovat ISBN audioknihám.

Příklady

- 020** \$a978-80-271-5445-6
[ISBN audioknihy, vydal Nakladatelský dům Grada pod značkou Cosmopolis]

024 Jiná standardní čísla (o)

Indikátory

První indikátor: typ standardního čísla či kódu

- 0 Mezinárodní standardní kód záznamu (ISRC)
- 1 Univerzální kód produktu (UPC)
- 3 Mezinárodní číslo EAN

Druhý indikátor: indikátor rozdílnosti

- # Není informace
- 0 Bez rozdílů
- 1 Rozdíly

Podpole

- \$a Standardní číslo nebo kód (NO)
- \$q Zpřesnění (O)
- \$z Zrušené/chybné standardní číslo nebo kód (O)

Použití pole

Zápis kódů UPC a EAN v poli 024 je v rámci minimálního záznamu.

Kódy UPC (Universal Product Code) a EAN (International Article Number, původně European Article Number) slouží pro jednoznačnou identifikaci popisovaného provedení. Kódy bývají uvedeny na zadní straně pouzdra nebo obalu v podobě čárového kódu. Do podpole 024\$a je doporučujeme vkládat prostřednictvím snímače čárového kódu.

Kód UPC je **12místné číslo** pod čárovým kódem, první a dvanáctá číslice na začátku a na konci čárového kódu je menší; zbývající druhá až jedenáctá číslice pod čárovým kódem jsou rozděleny do dvou skupin po pěti. Do podpole 024\$a se uvádějí číslice UPC bez mezer, s hodnotou prvního indikátoru „1“.

Obr. 1

Kód EAN vypadá velmi podobně jako kód UPC – pro rozlišení je určující počet číslic: pod čárovým kódem UPC je vytištěno 12 číslic, pod čárovým kódem EAN je vytištěno **13 číslic**. Do podpole 024\$a se uvádějí číslice EAN bez mezer, s hodnotou prvního indikátoru „3“.

Někdy bývá na zadní straně pouzdra nebo obalu uveden kód EAN začínající prefixem 978, za ním následuje číslo ISBN bez kontrolní číslice (devět číslic) a kontrolní znak (jedna číslice). Tento kód je generovaný z čísla ISBN, které se jako jednoznačný identifikátor zapisuje do pole 020 (Mezinárodní standardní číslo knihy)⁸. V poli 024 se kód EAN začínající prefixem 978 nezapíše.

⁸ Od dubna 2024 nakladatelé registrovaní v systému ISBN začínají přidělovat ISBN audioknihám.

Příklady

0241 \$a099925431723

[CD audio – na zadní straně pouzdra 12místný kód UPC]

0241 \$a028948158188

[gramofonová deska – na zadní straně obalu 12místný kód UPC]

0243 \$a8595017428524

[CD audio – na zadní straně pouzdra 13místný kód EAN]

0243 \$a8594056291151

[gramofonová deska – na zadní straně obalu 13místný kód EAN]

0243 \$a8596925677325

[soubor pěti CD audio – na zadní straně pouzdra 13místný kód EAN společný pro celý soubor]

Kódy ISRC (International Standard Recording Code) jsou přiřazeny jednotlivým stopám zvukové nahrávky, nikoli celému zvukovému záznamu popisovaného provedení. Jejich zápis v poli 024 je nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

Na popisovaném provedení jsou kódy obvykle uvedeny iniciálami ISRC následované dvanácti znaky strukturovanými do čtyř skupin oddělených spojovníky: 1) kód země (dvě písmena) *spojovník*, 2) kód prvního vlastníka (tři alfanumerické znaky) *spojovník*, 3) kód roku (poslední dvě číslice roku záznamu) *spojovník*, 4) kód záznamu (pět číslic přidělované postupně prvním vlastníkem).

Do podpole 024\$a se zapisuje dvanáct znaků bez iniciál „ISRC“ bez spojovníků, s hodnotou prvního indikátoru „0“ (pro zobrazení je možné kód ISRC se spojovníky generovat na základě hodnoty prvního indikátoru).

Příklady

0240 \$aCZA611639200

0243 \$a8592443163920

[CD audio – na zadní straně pouzdra 13místný kód EAN, na disku uveden kód ISRC]

0240 \$aCZ1261500001-00024

[CD audio – na zadní straně pouzdra chybí čárový kód, na pouzdru uveden pouze kód ISRC přiřazený v tomto případě jednotlivým stopám nahrávek dvaceti čtyř písní s čísly 00001 až 00024]

028 Nakladatelské číslo (o)

Indikátory

První indikátor: typ nakladatelského čísla

- 0 Vydavatelské číslo
- 1 Číslo výrobní matrice

Druhý indikátor: poznámka/vedlejší záhlaví

- 0 Negeneruje se poznámka a vedlejší záhlaví
- 1 Generuje se poznámka a vedlejší záhlaví
- 2 Generuje se poznámka, bez vedlejšího záhlaví
- 3 Generuje se vedlejší záhlaví, bez poznámky

Podpole

- \$a Nakladatelské číslo (NO)
- \$b Zdroj (NO)
- \$q Zpřesnění (O)

Použití pole

Zápis vydavatelského čísla a čísla výrobní matrice v poli 028 je v rámci minimálního záznamu.

Vydavatelské číslo zvukových záznamů a číslo výrobní matrice gramofonových desek slouží pro identifikaci popisovaného provedení a zapisují se v poli 028 do podpole **\$a**. Na rozdíl od systémů ISBN pro knihy a ISMN pro tištěné hudebniny, kde identifikátory přidělované mezinárodními agenturami mají určitou kontrolovatelnou strukturu, vydavatelská čísla jsou zvukovým záznamům přidělována přímo nakladatelem a nemívají formalizovanou podobu. U starších typů nosičů mělo funkci vydavatelského čísla tzv. objednací (katalogové) číslo, pod kterým byla nahrávka umístěna do katalogů/seznamů gramodesek určité nahrávací značky. Prefix (písmeno nebo číslo jej předcházející) nebo sufix (písmeno nebo číslo jej následující) může také označovat průměr nosiče, cenovou, repertoárovou nebo uměleckou kategorii, do níž je deska zařazena.

Jméno nakladatele se nepovažuje za součást identifikátoru a zapisuje se v poli 028 do podpole **\$b** (shoduje se s údajem zapsaným v nakladatelských údajích v podpoli 264\$b).

Vydavatelské číslo (hodnota prvního indikátoru „0“) se přednostně přebírá z preferovaného pramene popisu, což je **štítek** (label), trvale vytištěný na zvukovém nosiči nebo trvale k němu připevněný (potisk CD, etiketa gramofonové desky, vytištěné údaje na audiokazetě). Vydavatelské číslo bývá uvedeno na popisovaném provedení též na pouzdru, obalu a/nebo na doprovodném materiálu. Pokud se vydavatelská čísla uvedená na štítku, pouzdru nebo obalu liší a pokud se identifikátory považují za důležité pro identifikaci a přístup, je doporučeno zapsat všechna čísla do opakovatelných výskytů pole 028. Vydavatelská čísla se zapisují tak, jak jsou uvedena na popisovaném provedení, včetně mezer a spojovníků. Pokud je to vhodné, lze za každým číslem uvést v podpoli **\$q** informaci, odkud bylo číslo převzato.

Pokud popisované provedení obsahuje více zvukových nosičů stejné fyzické formy a každému nosiči bylo přiděleno vlastní vydavatelské číslo, zapisují se čísla do opakovatelných výskytů pole 028. Pokud je to vhodné, lze v podpoli \$q uvést informaci, k čemu dané číslo patří.

Podpole 028\$q je nad rámec minimálního i doporučeného záznamu, v katalogizační praxi NK ČR se používá jen v určitých případech (podle RDA 2.15.1.5 by se zpřesnění mělo uvádět u čísla pro soubor).

Jak zapisovat vydavatelská čísla do opakovatelných výskytů pole 028 a jaké indikátory použít – viz níže uvedené příklady.

Číslo výrobní matrice (hodnota prvního indikátoru „1“) je specifický údaj pro gramofonové desky. Je to označení matrice, ze které se lisují gramofonové desky téhož provedení. Při lisování se drážka z povrchu matrice dokonale zkopíruje do gramodesky a výsledkem je oboustranná deska s drážkou, středovým otvorem a etiketami (číslo výrobní matrice je vyraženo přímo na desce mezi nejnvnitřnější drážkou a etiketou desky). Bývá doplněno prefixy a sufixy se zkratkou jména nahrávacího technika či s jeho značkou, označením pořadí natočeného snímku či symbolem označujícím elektricky pořízený snímek. Číslo výrobní matrice může být ve stručnější podobě vytištěné i na etiketě desky. Každá strana desky má své vlastní označení, kde je kromě dalších znaků i číslo indikující, o kterou stranu desky se jedná (druhá strana má číslo vyšší než strana první). Označení jednotlivých stran se zapisují do opakovatelných výskytů pole 028. Pokud je to vhodné, lze v podpoli \$q uvést informaci, k jaké straně dané označení patří (většinou je ale tato informace odvoditelná ze vzestupného číslování první a druhé strany gramofonové desky, takže zpřesnění v podpoli \$q není třeba uvádět).

Jak zapisovat čísla výrobní matrice do opakovatelných výskytů pole 028 a jaké indikátory použít – viz níže uvedené příklady.

Pokud je popisované provedení reedicí již dříve vydané nahrávky, doporučuje MLA BP pro RDA 2.15, aby se do pole 028 kromě reedice uvedlo i vydavatelské číslo původního vydání spolu s popisem souvisejícího provedení (viz níže uvedený poslední příklad).

Příklady

Vydavatelská čísla – CD audio:

02801 \$aF10285\$bArta Music

[vydavatelské číslo uvedeno na preferovaném prameni popisu (štítek disku); na dalších pramenech popisu shodná forma vydavatelského čísla; hodnota druhého indikátoru „1“: generuje se poznámka, číslo je vyhledatelné]

02801 \$aSU 6918-1\$bSupraphon

02803 \$aSU6918-1\$bSupraphon

[vydavatelské číslo převzato z disku; na pouzdru odlišná forma identifikátoru se uvede do druhého výskytu pole 028; první výskyt pole 028 hodnota druhého indikátoru „1“: generuje se poznámka, číslo je vyhledatelné; druhý výskyt pole 028 hodnota druhého indikátoru „3“: poznámka se negeneruje, číslo je vyhledatelné]

0243 \$a8594050422896

02801 \$a8594050422896\$bPlus

[číslo uvedené na štítku disku se shoduje s číslem na zadní straně pouzdra v kódu EAN;

číslo převzaté z disku se zapíše jako vydavatelské číslo do pole 028 a 13místný kód EAN ze zadní strany pouzdra se vloží prostřednictvím snímače čárového kódu do pole 024 Jiná standardní čísla]

02801 \$aSU 6773-2\$bSupraphon

[soubor pěti CD audio – vydavatelské číslo převzato z disku; na všech discích a společném pouzdru shodné identifikátory; hodnota druhého indikátoru „1“: generuje se poznámka, číslo je vyhledatelné]

02801 \$aBG 4004\$bBourg Records\$q(CD1)

02801 \$aBG 4005\$bBourg Records\$q(CD2)

[zvukový záznam na dvou CD – každému nosiči přiděleno odlišné vydavatelské číslo, identifikátor pro soubor na popisovaném provedení chybí; v opakovatelných polích 028 v podpolích \$q uvedena informace, k čemu dané číslo patří; první i druhý výskyt pole 028 hodnota druhého indikátoru „1“: generuje se poznámka, čísla jsou vyhledatelná]

02801 \$a438 953-2\$bPhilips Classics\$q(soubor)

02803 \$a438 954-2\$bPhilips Classics

02803 \$a438 955-2\$bPhilips Classics

[zvukový záznam na dvou CD – každému nosiči přiděleno vlastní vydavatelské číslo, na společném pouzdru uvedeno odlišné vydavatelské číslo pro soubor; první výskyt pole 028 hodnota druhého indikátoru „1“: generuje se poznámka včetně informace, že se jedná o číslo pro soubor; číslo je vyhledatelné; druhý a třetí výskyt pole 028 hodnota druhého indikátoru „3“: poznámka se regeneruje, čísla jsou vyhledatelná]

02801 \$aNi 5885/6\$bNimbus Records\$q(soubor)

02803 \$aNi 5885\$bNimbus Records

02803 \$aNi 5886\$bNimbus Records

[zvukový záznam na dvou CD – každému nosiči přiděleno vlastní vydavatelské číslo, na společném pouzdru identifikátor pro soubor tvořený čísly jednotlivých nosičů oddělených lomítkem; první výskyt pole 028 hodnota druhého indikátoru „1“: generuje se poznámka včetně informace, že se jedná o číslo pro soubor; číslo je vyhledatelné; druhý a třetí výskyt pole 028 hodnota druhého indikátoru „3“: poznámka se regeneruje, čísla jsou vyhledatelná]

02801 \$a31 0106-2 003\$bMultisonic\$q(soubor ;\$qCD1)

02803 \$a31 0107-2 003\$bMultisonic\$q(CD2)

02803 \$a31 0108-2 003\$bMultisonic\$q(CD3)

[soubor tří CD audio – každému nosiči přiděleno vlastní vydavatelské číslo, na společném pouzdru identifikátor pro soubor shodný s číslem uvedeným na CD1; v opakovatelných polích 028 v podpolích \$q uvedena informace, k čemu dané číslo patří; první výskyt pole 028 hodnota druhého indikátoru „1“: generuje se poznámka včetně informace, že se jedná o číslo pro soubor a CD1; číslo je vyhledatelné; druhý a třetí výskyt pole 028 hodnota druhého indikátoru „3“: poznámka se regeneruje, čísla jsou vyhledatelná]

Vydavatelská čísla a čísla výrobní matrice – gramofonové desky:

02801 \$aEPP 250-1\$bPolí5

02813 \$a275973E1/A\$bPolí5

02813 \$a275973E2/A\$bPolí5

[vydavatelské číslo převzato z etikety; hodnota prvního indikátoru „0“, hodnota druhého indikátoru „1“: generuje se poznámka, číslo je vyhledatelné; čísla výrobní matrice vyražená na každé straně desky se zapisují v dalších výskytech pole 028; hodnota prvního indikátoru „1“, hodnota druhého indikátoru „3“: poznámka se negeneruje, čísla jsou vyhledatelná; informace, k jaké straně dané číslo patří, je odvoditelná ze vzestupného číslování první a druhé strany desky]

02801 \$aC 5071 N3\$bAlpha

02813 \$aM6 297294\$bAlpha

02813 \$aM6 297295\$bAlpha

[první výskyt pole 028 vydavatelské číslo, hodnota prvního indikátoru „0“, hodnota druhého indikátoru „1“: generuje se poznámka, číslo je vyhledatelné; druhý a třetí výskyt pole 028 číslo výrobní matrice, hodnota prvního indikátoru „1“, hodnota druhého indikátoru „3“: poznámka se negeneruje, čísla jsou vyhledatelná; informace, k jaké straně patří, je odvoditelná ze vzestupného číslování první a druhé strany desky]

02801 \$a1 11 1991-93\$bSupraphon\$q(soubor)

02803 \$a1 11 1991\$bSupraphon

02803 \$a1 11 1992\$bSupraphon

02803 \$a1 11 1993\$bSupraphon

02813 \$aE 3683/B\$bSupraphon

02813 \$aE 3684/B\$bSupraphon

02813 \$aE 3685/A\$bSupraphon

02813 \$aE 3686/A\$bSupraphon

02813 \$aE 3687/B\$bSupraphon

02813 \$aE 3688/A\$bSupraphon

[soubor tří gramofonových desek; každé desce přiděleno vlastní vydavatelské číslo, na společném obalu identifikátor pro soubor tvořený rozpětím čísel první a poslední desky; první výskyt pole 028 identifikátor pro soubor, hodnota prvního indikátoru „0“, hodnota druhého indikátoru „1“: generuje se poznámka včetně informace, že se jedná o číslo pro soubor; číslo je vyhledatelné; druhý až čtvrtý výskyt pole 028 vydavatelská čísla jednotlivých desek, hodnota prvního indikátoru „0“, hodnota druhého indikátoru „3“: poznámka se negeneruje, čísla jsou vyhledatelná, bez uvedení informace, k čemu dané číslo patří (informace je odvoditelná ze vzestupného číslování jednotlivých desek); pátý až desátý výskyt pole 028 čísla výrobní matrice, hodnota prvního indikátoru „1“, hodnota druhého indikátoru „3“: poznámka se negeneruje, čísla jsou vyhledatelná; informace, k jaké straně jednotlivých desek číslo patří, je odvoditelná ze vzestupného číslování jednotlivých stran desek]

Reedice dříve vydané nahrávky:

02801 \$a88697 56207 2\$bMasterworks Broadway

02800 \$aML 4140\$bColumbia

02800 \$aOL 4140\$bColumbia

500 \$aPůvodně vydáno 15. února 1949, jako Columbia ML/OL 4140

[zvukový záznam předtím vydán mono a stereo; vydavatelská čísla původních vydání jsou známa a zapíší se do opakovatelných výskytů pole 028 s hodnotou druhého indikátoru „0“ (negeneruje se poznámka, čísla nejsou vyhledatelná); popis souvisejícího původního provedení je uveden v poli 500 Všeobecná poznámka]

040 Zdroj katalogizace (NO)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

- \$a Agentura zajišťující původní katalogizaci (NO)
- \$b Jazyk katalogizace (NO)
- \$c Agentura převádějící záznam do strojem čitelné podoby (NO)
- \$d Agentura, která záznam modifikovala (O)
- \$e Použitá pravidla popisu (NO)

Použití pole

Pole obsahuje kód organizace nebo organizací, které vytvořily záznam, převedly je do strojem čitelné podoby či upravily již hotový záznam. Kódy v poli 040 a kód na pozici 008/39 (Zdroj katalogizace) označují instituce zodpovědné za obsah záznamu, zápis polí a podpolí a transkripci záznamu.

V české katalogizační praxi se v podpolích \$a, \$c, \$d obvykle používají zavedené sigly institucí, např. ABA001, BOA001, OSA001 atd.

Pro záznamy vytvořené v českých institucích je jazykem katalogizace čeština (v podpoli **\$b** se uvádí kód „cze“). Znamená to, že nepřejímané údaje uvádíme zásadně v českém jazyce.

Podpole **\$c** se v Česku používá pouze u retrokonverze záznamů z lístků.

V podpoli **\$d** se zapisují instituce odpovědné za modifikaci záznamu (tj. opravy záznamu týkající se katalogizace, nikoli např. přípisu jednotky). Toto podpole je opakovatelné, ale opakovaný výskyt pro tutéž instituci se nezapisuje.

Pokud se jedná o záznam vytvořený podle AACR2, podpole **\$e** se nezapisuje. V záznamech vytvořených podle RDA se podpole \$e vyplňuje.

Příklady

040 \$aABA001\$bcze\$erda

[původní záznam vytvořený v NK ČR podle RDA]

040 \$aBOA001\$bcze\$dABA001\$erda

[původní záznam vytvořený v MZK, oprava v NK ČR, použitá pravidla RDA]

040 \$aABA001\$bcze\$dABA001

[původní záznam vytvořený v NK ČR, oprava záhlaví v NK ČR, použitá pravidla AACR2, záznam není přepracován podle RDA]

041 Kód jazyka (o)

Indikátory

První indikátor: indikátor překladu

- # Informace není dostupná
- 0 Není/neobsahuje překlad
- 1 Je/obsahuje překlad

Druhý indikátor: kódovník jazyků MARC

- # Kódy převzaty z kódovníku MARC
- 7 Zdroj uveden v podpoli \$2

Podpole

- \$d Kód jazyka zpívaného nebo mluveného slova (O)
- \$e Kód jazyka libreta (O)
- \$g Kód jazyka doprovodného materiálu jiného než libreta (O)
- \$h Kód jazyka originálu (O)

Použití pole

Pole 041 souvisí s polem 008, kam se u zvukových záznamů zapisuje na pozicích 008/35-37 kód dominantního jazyka zpívaného nebo mluveného textu. Pokud zvukový záznam obsahuje zpívaný nebo mluvený text v dalších jazycích, zapisují se jejich kódy do opakovatelných podpolí 041**\$d**. POZOR: kód v prvním výskytu podpole \$d se vždy shoduje s kódem zapsaným v poli 008/35-37. Další kódy se zapisují podle významnosti zastoupení jazyka, jinak podle abecedy.

Nelze-li stanovit žádný dominantní jazyk, zapíší se kódy do pole 041 v abecedním pořadí a první z nich se uvede též v poli 008/35-37.

V případě, že popisované provedení obsahuje kromě zvukové nahrávky i tištěný text spojený s vokálním/textovým obsahem díla (libreto, synopse, zpívaný text apod.), zapisuje se kód jazyka tištěného textu do podpole **\$e**. U vícejazyčného tištěného textu se kódy zapisují do opakovatelných podpolí \$e v pořadí podle abecedy.

V případě, že popisované provedení obsahuje kromě zvukového nosiče i doprovodný materiál (např. v bookletu uvedené informace o hudbě, interpretech, skladatelích apod.), zapisuje se kód jazyka doprovodného materiálu do podpole **\$g**. U vícejazyčného doprovodného materiálu se kódy zapisují do opakovatelných podpolí \$g v pořadí podle abecedy. Pole 041 se používá pro zápis kódu/kódů jazyka doprovodného materiálu i v případě, kdy zvukový záznam nemá žádný lingvistický obsah a v poli 041 není přítomno žádné podpole \$d (pole 008/35-37 obsahuje kód „zxx“).

Pokud je snadno zjistitelná informace o jazyku originálu, zapisuje se kód jazyka originálu do podpole **\$h**. Kód(y) jazyka originálu se zapisují za kód(y) jazyka předlohy.

Podpole 041\$g a \$h jsou nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

Informace o jazyku/jazycích zpívaného nebo mluveného slova mohou být také zaznamenány v textové podobě v poli 546 (Poznámka o jazyku). Informace o jazyku/jazycích libreta a doprovodného materiálu, případně informace, že dílo je překladem, se uvádějí v poli 500 (Všeobecná poznámka).

Používají se kódy MARC.

Kódy jazyků viz kódovník MARC na stránkách Národní knihovny:

<https://ipk.nkp.cz/odborne-cinnosti/katalogizacni-politika/marc-21-1>

Příklady

0410 \$dcze\$deng

[zpíváno česky a anglicky]

0410 \$dcze\$gcze\$geng

[zpíváno česky, v bookletu informace česky a anglicky]

0410 \$dcze\$deng\$ecze\$eeng

[zpíváno česky a anglicky, v bookletu zpívané texty v tištěné podobě]

0410 \$gcze\$geng\$gfre\$gger

*[informace v bookletu česky, anglicky, francouzsky a německy;
popisované provedení je nahrávka instrumentální hudby, v poli 041 není žádné
podpole \$d – zvukový záznam nemá lingvistický obsah, v poli 008/35-37 je kód
„zxx“]*

0410 \$dita\$ecze\$eeng\$eger\$eita\$gcze\$geng\$gfre\$gger

*[opera zpívána italsky; v příložené brožuře libreto v češtině, angličtině, němčině
a italštině; informace o skladateli, hudbě, interpretech česky, anglicky,
francouzsky a německy]*

0411 \$dcze\$hfre

[audiokniha namluvena česky, přeloženo z francouzštiny]

043 Kód geografické oblasti (NO)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

- \$a Kód geografické oblasti (O)
- \$b Lokální kód geografické oblasti (O)
- \$2 Zdroj lokálního kódu

Použití pole

Zápis údajů v poli 043 je nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

Pole obsahuje kódy geografických oblastí pro území související s obsahem popisovaného provedení. Výběr kódu geografické oblasti je obvykle odvozen z geografického zpřesnění pole 650 podpole \$z, nebo z pole 651 (Vedlejší věcné záhlaví – geografické jméno).

Zdrojem kódu v podpoli \$a je *MARC Code List for Geographic Areas*, spravovaný Library of Congress. V případě, že se použije lokální kód geografické oblasti v podpoli \$b, je třeba uvést v podpoli \$2 zdroj lokálního kódu.

Struktura kódu obsahuje sedm abecedních znaků, které jsou tvořeny malými písmeny a/nebo spojovníky.

Opakované kódy se zapisují v poli 043 do opakovaných výskytů podpolí \$a nebo \$b.

Příklady

043 \$ae-xr---
[kód geografické oblasti pro Česko]

043 \$ae-xr---\$be-xr-cc\$2czenas
[lokální kód geografické oblasti v podpoli \$b, v podpoli \$2 uveden zdroj lokálního kódu: soubor věcných autorit NK ČR]

044 Kód země vydání/výroby (NO)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

\$a Kód země vydání/výroby (O)

Použití pole

Je-li v popisovaném rovedení uvedeno pouze jedno místo vydání (nebo více, ale stejná země), zapisuje se kód pouze v poli 008/15-17, tj. nezapisuje se pole 044. Je-li potřeba zapsat více kódů (více zemí), zapisuje se kód z pole 008/15-17 v prvním výskytu podpole \$a v poli 044, v opakovaných výskytech podpole \$a pak všechny kódy dalších zemí.

Používají se kódy MARC.

Kódy zemí viz kódovník MARC na stránkách Národní knihovny:

<https://ipk.nkp.cz/odborne-cinnosti/katalogizacni-politika/marc-21-1>

V české katalogizační praxi se používají pouze kódy na úrovni zemí, nikoli nižších geografických oblastí. Při přebírání záznamů se zapsanými kódy nižší úrovně se doporučuje opravit je na kód země.

Příklady

044 \$axr\$asz

264-1 \$aBasel :\$bZytglogge Verlag ;\$a[Praha] :\$b[Jan Řepka], \$c[2020]

[koedice českého a švýcarského nakladatele, tj. země vydání Česko a Švýcarsko;

bez ohledu na pořadí nakladatelů v poli 264 se jako první v poli 044 uvádí kód "xr" pro Česko, a to pro potřeby České národní bibliografie; v poli 008/15-17 je též uveden kód "xr"]

045 Časové období obsahu dokumentu (NO)

Indikátory

První indikátor: typ časového období v podpoli \$b či \$c

- # Podpole \$b či \$c není přítomno
- 0 Jedno datum/čas
- 1 Více dat/časů
- 2 Rozmezí dat/časů

Druhý indikátor: nedefinován

Podpole

\$a Kód časového období (O)

Použití pole

Zápis údajů v poli 045 je nad rámeček minimálního i doporučeného záznamu.

Pole obsahuje kód časového období související s obsahem popisné jednotky. Podpole \$a obsahuje čtyřznakový kód převzatý z následující Tabulky kódů časového období, která obsahuje kódy pro data předcházejícího i našeho letopočtu. Kód každého období se zapisuje do samostatného výskytu podpole \$a.

Kódy časového období			
<u>Před n.l.</u>		<u>Náš letopočet.</u>	
<u>Kód</u>	<u>Období</u>	<u>Kód</u>	<u>Období</u>
		<i>(Doplňte 0, 1, 2 ... ke každému abecednímu znaku pro označení dekády)</i>	
a0	před 2999	e	— 1-99
b0	2999-2900	f	— 100-199
b1	2899-2800	g	— 200-299
b2	2799-2700	h	— 300-399
b3	2699-2600	i	— 400-499
b4	2599-2500	j	— 500-599
b5	2499-2400	k	— 600-699
b6	2399-2300	l	— 700-799
b7	2299-2200	m	— 800-899
b8	2199-2100	n	— 900-999
b9	2099-2000	o	— 1000-1099
c0	1999-1900	p	— 1100-1199
c1	1899-1800	q	— 1200-1299
c2	1799-1700	r	— 1300-1399
c3	1699-1600	s	— 1400-1499
c4	1599-1500	t	— 1500-1599
c5	1499-1400	u	— 1600-1699
c6	1399-1300	v	— 1700-1799
c7	1299-1200	w	— 1800-1899
c8	1199-1100	x	— 1900-1999

c9	1099-1000	y	—	2000-2099
d0	999-900			
d1	899-800			
d2	799-700			
d3	699-600			
d4	599-500			
d5	499-400			
d6	399-300			
d7	299-200			
d8	199-100			
d9	99-1			

Tab. 4

V případě našeho letopočtu malé písmeno reprezentuje století, číslice 0-9 se doplňují pro označení dekády. Není-li dekáda známa, použije se namísto číslice spojovník (-).

V případě jednoho roku či období v rámci jedné dekády se dvouznakový kód opakuje, aby byly zapsány všechny čtyři požadované pozice.

Výběr kódu pro časové období je obvykle odvozen z pole 648 (Vedlejší věcné záhlaví – chronologický termín) či z chronologického zpřesnění pole 650, podpole \$y.

U hudebních děl kód označuje období, kdy skladatel dílo vytvořil. V případě, že datum není známo, uvede se přibližné datum odvozené z životních dat skladatele.

Příklady

045 \$ax8x9

[popisované provedení obsahuje několik hudebních děl složených v rozmezí let 1986 až 1995]

045 \$ay-y-

[kód pro 21. století, dekáda není známa]

047 Kód formy hudební skladby (o)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

\$a Kód formy hudební skladby (O)

Použití pole

Zápis údajů v poli 047 je nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

Pole obsahuje dvouznakový abecední kód pro formu hudební skladby a používá se, jsou-li znakové pozice 18-19 (Forma skladby) v poli 008 obsazeny kódem „mu“ pro více forem. Jednotlivé kódy se uvádějí v poli 047 v opakovatelných výskytech podpole \$a.

Kódy používané v tomto poli jsou uvedeny u definice pozic pole 008/18-19.

Příklady

008/18-19 mu

047 \$aso\$avr\$apr

655 7 \$asonáty\$7fd980062\$2czenas

655 7 \$avariace (hudba)\$7fd993494\$2czenas

655 7 \$apreludia\$7fd989710\$2czenas

*[popisované provedení obsahuje sonáty, variance a preludia;
v poli 047 uvedeny kódy pro formy hudebních skladeb; v polích 655 uvedeny
odpovídající rejstříkové termíny v přirozeném jazyce]*

008/18-19 mu

047 \$asn\$act\$asg\$azz

655 7 \$asonatiny\$7fd980064\$2czenas

655 7 \$akantáty\$7fd980116\$2czenas

655 7 \$aumělé písně\$7fd1062826\$2czenas

655 7 \$adrobné skladby\$7fd980066\$2czenas

*[popisované provedení obsahuje kromě jiného i drobné skladby, pro které je
v poli 047 uveden kód “zz” (= není vhodný žádný z kódů vyjmenovaných pro
Formu skladby)]*

048 Kód počtu hudebních nástrojů a hlasů (o)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

\$a Účinkující či soubor (O)

\$b Sólista (O)

Použití pole

Zápis údajů v poli 048 je nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

Pole obsahuje v kódované podobě informaci o obsazení hudební skladby. Kódovník nástrojů a hlasů je součástí pole. Za kódem pro nástroje a hlasy se uvádí i počet partů (např. va02 označuje dva party pro soprán).

Podobně jako pole 382 se pole 048 doporučuje zapisovat, jestliže je v popisných údajích bibliografického záznamu výslovně uvedena příslušnost obsazení k určitému hudebnímu dílu. Pokud popisované provedení obsahuje jedno dílo nebo více děl s jedním společným obsazením a informace o obsazení je zapsána v poli 245 (Údaje o názvu), nebo v poli 500 (Všeobecná poznámka), nebo v poli 505 (Formalizovaná poznámka k obsahu), nebo v poli 511 (Poznámka o účinkujících), pole 048 se zapisuje. Pokud popisované provedení obsahuje více děl s různým obsazením, vyjmenovaným například v poli 505, doporučuje se zapisovat obsazení v poli 048, ale s rozmyslem.

Pro následující zvukové nahrávky se pole 048 nezapisuje: opery, hudební komedie, lidové písně, hymny, školní zpěvníky, populární hudba.

Kódy MARC pro nástroje a hlasy

Žest'ové dechové nástroje

ba	lesní roh
bb	trubka
bc	kornet
bd	trombon
be	tuba
bf	tenorový roh (bas. křídlovka)
bn	nespecifikován
bu	neznámý
by	etnický
bz	jiný

Sbory

ca	smíšený
cb	ženský
cc	mužský
cd	dětský
cn	nespecifikován
cu	neznámý
cy	etnický

Elektronické

ea	syntetizér
eb	pásek
ec	počítač
ed	vlny Martenot
en	nespecifikován
eu	neznámý
ez	jiný

Klávesové

ka	klavír
kb	varhany
kc	cembalo
kd	klavichord
ke	continuo
kf	celesta
kn	nespecifikován
ku	neznámý
ky	etnický
kz	jiný

Větší soubory (orchestry)

oa	symfonický orchestr
ob	komorní orchestr
oc	smyčcový orchestr
od	hudební skupina (band)
oe	taneční orchestr
of	větší soubor – dechová kapela (zdvojené žestě, s bicími nebo bez nich)
on	nespecifikován
ou	neznámý
oy	etnický
oz	jiný

Bicí nástroje

pa	tympány
pb	xylofon
pc	marimba
pd	buben
pn	nespecifikován
pu	neznámý
py	etnický
pz	jiný

Smyčcové nástroje

sa	housle
sb	viola
sc	violoncello
sd	kontrabas
se	viola (starší druh)
sf	viola d'amore
sg	viola da gamba
sn	nespecifikován
su	neznámý
sy	etnický
sz	jiný

Strunové nástroje

ta	harfa
tb	katary
tc	loutny
td	mandolína
tn	nespecifikován
tu	neznámý
ty	etnický
tz	jiný

Hlasy

va	soprán
vb	mezzosoprán
vc	alt
vd	tenor
ve	baryton
vf	bas
vg	kontratenor
vh	vysoké
vi	střední
vj	hluboký
vn	nespecifikován
vu	neznámý
vy	etnický

Dřevěné dechové nástroje

wa	flétna
wb	hoboj
wc	klarinet
wd	fagot
we	pikola
wf	anglický roh
wg	basový klarinet
wh	zobcová flétna
wi	saxofon
wn	nespecifikován
wu	neznámý
wy	etnický
wz	jiný

zn **Nespecifikované nástroje**

zu **Neznámý**

Příklady

048 \$acb01

048 \$avu09\$aob01

[popisované provedení obsahuje tři díla pro ženský sbor, další dílo je cyklus skladeb pro devět hlasů a komorní soubor]

048 \$asb01\$aka01

5110 \$aKristina Fialová, viola ; Igor Ardašev, klavír

[popisované provedení obsahuje skladby pro violu a klavír]

072 Skupina konspektu (o)

Indikátory

První indikátor: nedefinován

Druhý indikátor: kód zdroje

7 Zdroj specifikován v podpoli \$2

Podpole

\$a Klasifikační znak skupiny Konspektu (NO)

\$x Slovní vyjádření skupiny Konspektu (NO)

\$2 Kód zdroje (NO)

\$9 Pořadové číslo předmětové kategorie (NO)

Použití pole

Pole obsahuje údaj skupiny Konspektu, do které je obsah dokumentu zařazen. Pole 072 se opakuje, jsou-li dokumentu přiděleny dvě skupiny Konspektu.

Dvě skupiny Konspektu se přidělují: 1) spadá-li obsah dokumentu do dvou odlišných tematických oblastí a nelze určit převládající tematickou oblast – používá se jen ve výjimečných případech; 2) k vyjádření určitých formálních charakteristik, například u zvukových nahrávek určených pro děti a mládež.

Druhý indikátor má hodnotu 7, podpole \$2 obsahuje údaj Konspektu označující používané kategorizační schéma, podpole \$9 obsahuje číslo Předmětové kategorie, do které je daná skupina Konspektu zařazena.

V minimálním záznamu pro souborný katalog je povinné uvést buď znak skupiny Konspektu (pole 072), nebo klasifikační znak MDT (pole 080).

Příklady

**072 7 \$a785\$xInstrumentální hudba. Symfonická hudba. Hudba pro více nástrojů
\$2Konspekt\$99**

072 7 \$a784\$xVokální hudba\$2Konspekt\$99

072 7 \$a783\$xCírkevní hudba. Duchovní hudba. Náboženská hudba\$2Konspekt\$99

072 7 \$a782\$xDivadelní hudba. Opera, opereta, muzikál\$2Konspekt\$99

072 7 \$a786\$xHudba pro klávesové nástroje\$2Konspekt\$99

**072 7 \$a78.011.26\$xPopulární hudba. Populární písně. Populární taneční hudba
\$2Konspekt\$99**

072 7 \$a821.162.3-3\$xČeská próza\$2Konspekt\$925

072 7 \$a821.11\$xGermánské literatury\$2Konspekt\$925

072 7 \$a821-93\$xLiteratura pro děti a mládež (beletrie)\$2Konspekt\$926

[dvě skupiny Konspektu, druhý výskyt pro formální charakteristiku]

080 Mezinárodní desetinné třídění (o)

Indikátory

První indikátor: typ vydání

- # Informace není dostupná
- 0 Úplné vydání
- 1 Zkrácené vydání

Druhý indikátor: nedefinován

Podpole

- \$a Klasifikační znak MDT (NO)
- \$b Číslo jednotky (NO)
- \$x Pomocný znak (O)
- \$2 Vydání (NO)

Použití pole

Pole obsahuje znak Mezinárodního desetinného třídění (MDT).

Pole 080 se opakuje, je-li potřeba přidělit popisné jednotce více znaků MDT.

V minimálním záznamu pro souborný katalog je povinné uvést buď klasifikační znak MDT (pole 080), nebo znak skupiny Konspektu (pole 072).

V podpoli **\$2** se zapisuje text/kód označující **vydání MDT**:

- u úplné vydání (FID 419 + doplňky a změny)
- s střední vydání (FID 590, Matica slovenská 1981)
- v vybrané znaky (MAKS v.1.1, NK ČR 1993)
- z výtah pro veřejné knihovny (FID 640, Praha 1987)
- h hrubší třídění na úrovni jednotlivých oborů nebo i komplexů oborů (např. 51, 52, 53 ..., v krajním případě jen 5)
- MRF MDT v rozsahu MRF (Master Reference File)
- Mrf-sel vybrané znaky MDT-MRF
- undef nerozlišené znaky MDT

Příklady

080	\$a780.8:780.616.433\$2MRF	<i>hudba pro klavír</i>
080	\$a78.082.4\$2MRF	<i>koncerty</i>
080	\$a(086.76)\$2MRF	<i>kompaktní disky</i>
080	\$a782\$2MRF	<i>opery</i>
080	\$a(086.72)\$2MRF	<i>gramofonové desky</i>
080	\$a821.113.6-31\$2MRF	<i>švédské romány</i>
080	\$a(0:82-312.9)\$2MRF	<i>fantasy romány</i>
080	\$a(086.7.053.2)\$2MRF	<i>zvukové záznamy pro děti a mládež</i>
080	\$a(086.7)08\$2MRF	<i>audioknihy</i>
080	\$a(086.76)\$2MRF	<i>kompaktní disky</i>

100 Hlavní záhlaví – osobní jméno (NO)

Indikátory

První indikátor: indikátor formy jména

- 0 Jméno se uvádí pod rodným/křestním jménem
- 1 Jméno se uvádí pod příjmením
- 3 Jméno se uvádí pod jménem rodiny (rodu)

Druhý indikátor: nedefinován

Podpole

- \$a Osobní jméno (NO)
- \$b Římské číslice (NO)
- \$c Doplnky ke jménu jiné než data (O)
- \$d Data související se jménem (NO)
- \$q Rozpis iniciál rodného/křestního jména (NO)
- \$7 Číslo autority (NO)
- \$4 Kód role (O)

Použití pole

Pole obsahuje osobní jméno použité jako hlavní záhlaví. Do pole se zapisuje jméno tvůrce, tj. osoby, která má hlavní autorskou odpovědnost za vznik díla.

V záznamu smí být pouze jedno pole 100 a současně s ním se nesmí v jednom záznamu vyskytovat žádné další pole 1XX.

Je-li osoba zapsána jako selekční údaj v poli 100, musí o ní být zmínka také v popisných údajích – nejčastěji v poli 245, někdy též v poznámkách (pole oblasti 5XX).

Artificiální (vážná) hudba

Tvůrcem hudebního díla je vždy skladatel.

Hudební skladatel se zapisuje do údajů o odpovědnosti v poli 245\$c a jako osoba s hlavní autorskou odpovědností do pole 100.

Pokud popisované provedení obsahuje jedno dílo od jednoho skladatele, zapisuje se jméno skladatele jako hlavní záhlaví do pole 100 a unifikovaný název díla se zapisuje do pole 240.

Pokud popisované provedení obsahuje více děl jednoho skladatele, zapisuje se jméno skladatele jako hlavní záhlaví do pole 100 a unifikované názvy všech děl se zapisují do názvové části pole 700 do záhlaví Autor/Název.

Populární hudba

U populární hudby může mít hlavní autorskou odpovědnost jeden individuální autor, pokud **složil hudbu ke všem písním na albu, nebo se na hudbě ke všem písním podílel**. Pokud je např. autorem hudby všech písní jeden interpret, zapisuje se do pole 100 jako hlavní záhlaví jméno interpreta.

Audioknihy

Pro volbu a zápis hlavního záhlaví u mluveného slova (audioknih) platí stejná pravidla jako pro volbu a zápis hlavního záhlaví u knih. Podrobnější informace k zápisu hlavního záhlaví,

včetně příkladů, jsou uvedeny v metodice *Katalogizace podle RDA ve formátu MARC 21 pro tištěné a elektronické monografie*, pole 100/700.

Pro volbu správné podoby jmen tvůrců se používá přednostně Soubor národních autorit, dostupný na stránkách Národní knihovny ČR: <https://autority.nkp.cz>

Stanovené autority se přebírají ze Souboru národních autorit včetně jejich čísel (podpole \$7). Má-li osoba uvedená v poli 100 více rolí, zapisuje se kód každé role do opakovaného výskytu podpole \$4. Používají se kódy MARC.

Kódy rolí viz kódovník MARC na stránkách NK ČR:

<https://ipk.nkp.cz/odborne-cinnosti/katalogizacni-politika/marc-21-1>

Příklady

Artificiální hudba:

1001 \$aBoháč, Josef,\$d1929-2006\$7jk01012465\$4cmp
24510 \$aZní loutna má... /\$cJosef Boháč

1001 \$aJanáček, Leoš, \$d1854-1928\$7jk01050745\$4cmp
24510 \$aOsud =\$bFate /\$cLeoš Janáček

1001 \$aHurník, Lukáš,\$d1967-\$7jn20000401119\$4cmp
24510 \$aKřížová cesta :\$bpašijová hra pro sólisty, smíšený sbor, dětský sbor, recitátory a orchestr = Der Kreuzweg : ein Passionsspiel für Soli, Chor, Kinderchor, Rezitatoren und Orchester /\$cLukáš Hurník

1001 \$aChopin, Fryderyk,\$d1810-1849\$7jn19992000131\$4cmp
24510 \$a24 préludes, op. 28 ;\$bBallade no. 4 in F minor, op. 52 /\$cFryderykChopin

Populární hudba:

1001 \$aGershwin, George,\$d1898-1937\$7jn19990002641\$4cmp\$4itr
24510 \$aTip-toes /\$cGeorge Gershwin

1001 \$aŠlitr, Jiří,\$d1924-1969\$7jk01130482\$4cmp
24510 \$aJiří Šlitr stoletý : \$bnejlepší písně /\$cJiří Šlitr & Jiří Suchý
500 \$aHudba Jiří Šlitr, texty Jiří Suchý
[vztah mezi popisovaným dílem/provedením a autory není jasný, je vhodné ho v záznamu vysvětlit v poznámce]

1001 \$aJanda, Petr,\$d1942-\$7jn19990009863\$4cmp\$4itr\$4sng
24510 \$aTrilogie /\$cOlympic
500 \$aHudba Petr Janda, texty Zdeněk Rytíř

1001 \$aS.d.Ch.,\$d1970-\$7jo2014836492\$4cmp\$4itr\$4lyr\$4sng
24510 \$aNositel laskavých představ /\$cRuce naší Dory
500 \$aHudba, texty S.d.Ch.

Audioknihy:

1001 \$aBergman, Richard,\$d1956-\$7jk01011806\$4aut\$4drt

24510 \$aKouzelný klíč :\$bkonec duchů na Hlodavčím zámku /\$cRichard Bergman

1001 \$aLarsson, Åsa,\$d1966-\$7xx0116454\$4aut

24510 \$aPax.\$n5. část,\$pSluhové zla /\$cÅsa Larsson & Ingela Korsell

7001 \$aKorsell, Ingela,\$d1967-\$7xx0193596\$4aut

[je-li tvůrců více, do pole 100 se zapíše pouze první z nich, druhý se zapíše do pole 700]

110 Hlavní záhlaví – jméno korporace (NO)

Indikátory

První indikátor: indikátor formy jména

- 1 Invertovaná forma jména
- 1 Jméno jurisdikce
- 2 Jméno v přímém pořadí

Druhý indikátor: nedefinován

Podpole

- \$a Jméno korporace nebo jurisdikce jako vstupní prvek (NO)
- \$b Podřízená složka (O)
- \$c Místo konání akce (O)
- \$d Datum konání akce nebo podpisu smlouvy (O)
- \$g Další různé informace (NO)
- \$n Číslo části/sekce/akce (O)
- \$7 Číslo autority (NO)
- \$4 Kód role (O)

Použití pole

Pole obsahuje jméno korporace použité jako hlavní záhlaví. Do pole se zapisuje jméno korporace s hlavní autorskou odpovědností za vznik díla/vyjádření/provedení.

V záznamu smí být pouze jedno pole 110 a současně s ním se nesmí v jednom záznamu vyskytovat žádné další pole 1XX.

Hlavní odpovědnost korporace za dílo se vyskytuje nejčastěji v oblasti populární hudby. Jsou to situace, kdy díla (písně, skladby) jsou výsledkem společné aktivity skupin interpretů jako celku a kdy odpovědnost skupiny přesahuje rutinní provedení. Podmínkou je, že **v údajích na popisovaném provedení musí být připsáno autorství VŠECH písní z alba hudební skupině jako celku** (např. „Hudba a texty písní Olympic“), nebo je **autorství hudby výslovně připsáno VŠEM členům hudební skupiny**.

Je-li hudební skupina zapsána jako selekční údaj v poli 110, musí být uvedena také v popisných údajích – obvykle je jméno hudební skupiny zapsáno v poli 245.

Pro volbu správné podoby jmen hudebních skupin se používá přednostně Soubor národních autorit, dostupný na stránkách Národní knihovny ČR: <https://authority.nkp.cz>. Stanovené autority se přebírají ze Souboru národních autorit včetně jejich čísel (podpole \$7).

Příklady

1102 \$aAnimé (hudební skupina)**\$7xx0095979\$4cmp\$4prf**
24510 \$aClarity clouds /\$cAnimé
500 \$aHudba Animé, texty Jiří Kučerovský

1102 \$aTata Bojs (hudební skupina)**\$7ko2003162668\$4cmp\$4prf**
24510 \$aJedna nula /\$cTata Bojs
500 \$aHudba Tata Bojs

130/240 Unifikované názvy (NO)

Unifikovaný název je název obsahující nejznámější, konvenční podobu názvu (preferovaný název). Usnadňuje přístup k záznamům jednoho díla, které se vyskytuje v různých podobách (např. úpravy, překlady atd.) a pod různými názvy.

Unifikovaný název se do záznamu zapisuje, i když není v popisovaném provedení uveden, ale je dohledatelný v jiných pramenech.

Pro volbu správné podoby unifikovaného názvu se používá přednostně Soubor národních autorit, dostupný na stránkách Národní knihovny ČR: <https://authority.nkp.cz>

Stanovené autority se přebírají ze Souboru národních autorit včetně jejich čísel. V poli 130 to je *číslo unifikovaného názvu*, v poli 240 *číslo autority typu Autor/Název*, i když je v tomto poli uvedena jen její názvová část.

Pokud unifikovaný název hudebního díla není uveden v bázi národních autorit, dalším zdrojem informací pro tvorbu unifikovaných názvů je databáze Library of Congress: <https://authorities.loc.gov/>

Pole 130 a 240 se liší v indikátorech (viz dále), volba údajů, jejich další struktura a zápis do podpolí jsou shodné.

Indikátory pro pole 130

První indikátor: vyloučení znaků z řazení

0-9 Počet vyloučených znaků

vzhledem k tomu, že se úvodní člen nezapisuje, bude mít první indikátor vždy hodnotu „0“

Druhý indikátor: nedefinován

Indikátory pro pole 240

První indikátor: zobrazení a tisk

0 Název se netiskne ani nezobrazuje

1 Název se tiskne nebo zobrazuje

Druhý indikátor: vyloučení znaků z řazení

0-9 Počet vyloučených znaků

vzhledem k tomu, že se úvodní člen nezapisuje, bude mít druhý indikátor vždy hodnotu „0“

Do **pole 130** se zapisuje unifikovaný název u anonymních děl, tj. u těch, u nichž není uveden žádný tvůrce v polích 100/110/111.

Do **pole 240** se zapisuje unifikovaný název v případě, kdy dílo má tvůrce, uváděného v poli 100/110/110.

Podpole

- \$a Unifikovaný název (NO)
- \$d Datum podpisu smlouvy (O)
- \$f Data související s dílem (NO)
- \$k Podzáhlaví pro formu (O)
- \$l Jazyk díla (NO)
- \$m Obsazení (hudební díla) (O)
- \$n Číslo části/sekce díla (O)
- \$o Údaje o aranžmá (hudební díla) (NO)
- \$p Název části/sekce díla (NO)
- \$r Tónina (hudební díla) (NO)
- \$s Verze (NO)
- \$7 Číslo autority (NO)

Hudební díla

Pro zápis unifikovaného názvu **hudebních děl** se nejčastěji používají podpole \$a, \$k, \$m, \$n, \$o, \$p, \$r, \$7.

Interpunkční vzory:

\$aUnifikovaný název

\$aUnifikovaný název.**\$p**Název části

\$aUnifikovaný název (doplněk),**\$n**číslo tematického katalogu

\$aUnifikovaný název.**\$k**Podzáhlaví pro formu (např. Výběr)

\$aUnifikovaný název.**\$n**Číslo části,**\$p**Název části;**\$o**aranžmá

\$aUnifikovaný název,**\$m**obsazení,**\$n**číslo tematického katalogu,**\$r**tónina.**\$p**Název části;**\$o**aranžmá

Pravidla pro unifikované názvy hudebních děl rozlišují unifikované názvy **individuální** a **skupinové**.

Pokud popisované provedení obsahuje četná díla jednoho skladatele, lze namísto rozpisu všech děl Autor/Název použít v poli 240 konvenční skupinový unifikovaný název doplněný výrazem „Výběr“.

Pro Souborný katalog se upřednostňuje individuální unifikovaný název.

Individuální unifikované názvy jsou **distinktivní** (hudební dílo má určitý, konkrétní název), nebo je individuální unifikovaný název uveden **typovým označením skladby**⁹ (koncerty, sonáty, symfonie apod.).

Distinktivní unifikované názvy (báze autorit)

1001 \$aDvořák, Antonín,\$d1841-1904.\$tRusalka\$7aun2006372784

[v bázi autorit jsou unifikované názvy součástí autority Autor/Název]

⁹ Užitečný materiál pro stanovení typového označení skladby v unifikovaných názvech:

<https://cmc.wp.musiclibraryassoc.org/types-of-composition-for-use-in-authorized-access-points-for-music-complete-list/>

- 1001 \$aDvořák, Antonín,\$d1841-1904.\$tRusalka.\$pVidino divná, přesladrá
\$7aun2014818150
- 1001 \$aBach, Johann Sebastian,\$d1685-1750.\$tWas Gott tut, das ist wohlgetan (kantáta),
\$nBWV 99\$7aun2009506760
- 1001 \$aDebussy, Claude,\$d1862-1918.\$tImages,\$morchester\$7aun2010580846
- 1001 \$aDebussy, Claude,\$d1862-1918.\$tImages,\$mklavír,\$nl. řada\$7aun2010580977
- 1001 \$aDebussy, Claude,\$d1862-1918.\$tImages,\$mklavír,\$nll. řada\$7aun2013746019
*[pro rozlišení totožných úvodních částí unifikovaných názvů je třeba připojit
další údaje sloužící ke zpřesnění a identifikaci hudebního díla, v těchto
případech obsazení a číselné označení řady]*

Typové označení skladby (báze autorit)

- 1001 \$aDvořák, Antonín,\$d1841-1904.\$tSymfonie,\$nč. 9, op. 95,\$re moll.\$pAllegro con
fuoco\$7aun2006372797
[unifikovaný název vytvořený pro část symfonie; název části v podpoli \$p]
- 1001 \$aMozart, Wolfgang Amadeus,\$d1756-1791.\$tKoncerty,\$mfagot, orchestr,\$nK. 191,
\$rB dur\$7aun2006373211
- 1001 \$aYsaye, Eugène,\$d1858-1931.\$tSonáty,\$mhouses,\$nop. 27.\$nČ. 3
\$7aun2010565802
- 1001 \$aPaganini, Niccolò,\$d1782-1840.\$tCapriccia,\$mhouses,\$nM.S. 25.\$nČ. 6;
\$oaranžmá\$7aun2015856182
- 1001 \$aGrieg, Edvard,\$d1843-1907.\$tSonáty,\$mhouses, klavír,\$nč. 3, op. 45,\$rc moll
\$7aun2009495164

Mluvené slovo (audioknihy)

Pro zápis unifikovaného názvu u audioknih platí stejná pravidla a instrukce jako pro zápis unifikovaných názvů u knih. Podrobnější informace jsou uvedeny v metodice *Katalogizace podle RDA ve formátu MARC 21 pro tištěné a elektronické monografie*, pole 130/240.

Příklady unifikovaných názvů

V bibliografických záznamech pro zvukové nahrávky se unifikovaný název v poli 130 používá u nahrávek mluveného slova. U zvukových nahrávek hudebních děl se jedná spíše o výjimku.

- 1300** \$aBible.\$pNový zákon.\$lČesky\$7unn2006374671
24510 \$aBible.\$pNový zákon :\$bčeský ekumenický překlad
*[název posvátné knihy se uvádí v českém jazyce, pokud existuje;
části posvátných knih se uvádějí jako podzáhlaví hlavního názvu]*

1300 \$aBible.\$pEster.\$iČesky\$7unn2009540480

24510 \$aKniha Ester

[v případě Bible se soubory knih, jednotlivé knihy nebo jejich části zapisují jako podzáhlaví přímo za hlavní název, tedy bez označení Starý zákon/Nový zákon]

1300 \$aQueste del Saint Graal.\$iČesky\$7unn2007409170

24510 \$aPutování za Svatým Grálem /\$cpřeklad Jiří Pelán

V bibliografických záznamech se unifikované názvy v **poli 240** přebírají z názvové části autority typu Autor/Název, včetně jejího čísla. Zatímco v záhlaví Autor/Název se unifikovaný název v poli 700 zapisuje do podpole \$t, v poli 240 unifikovaný název náleží do podpole \$a.

Artificiální hudba:

1001 \$aRyba, Jakub Jan,\$d1765-1815\$7jk01103232\$4cmp

24010 \$aStabat Mater,\$nN. 440\$7aun2017945762

24510 \$aStabat Mater /\$cJakub Jan Ryba

[unifikovaný název v poli 240 je převzat z názvové části autority Autor/Název:

1001 \$aRyba, Jakub Jan,\$d1765-1815.\$tStabat Mater,\$nN. 440\$7aun2017945762]

1001 \$aSmetana, Bedřich,\$d1824-1884\$7jk01120043\$4cmp

24010 \$aMá vlast\$7aun2006373489

24510 \$aMy country /\$cBedřich Smetana

1001 \$aDvořák, Antonín,\$d841-1904\$7jn19981000826\$4cmp

24010 \$aSymfonie,\$nč. 9, op. 95,\$re moll\$7aun2006372796

24510 \$aFrom the New World :\$bsymphony no. 9 /\$cAntonín Dvořák

[autorita pro celou symfonii]

1001 \$aBach, Johann Sebastian,\$d1685-1750\$7jn19990000367\$4cmp

24010 \$aSonaten und Partiten,\$mhousle,\$nBWV 1001-1006\$7aun2010591423

24510 \$aSonatas and partitas for violin solo /\$cJohann Sebastian Bach

1001 \$aEben, Petr,\$d1929-2007\$7jk01030278\$4cmp

24010 \$aKoncerty,\$mvarhany, orchestr,\$nč. 2\$7aun20211105970

24510 \$aConcerto no. 2 for organ and orchestra /\$cPetr Eben

1001 \$aJanáček, Leoš,\$d1854-1928\$7jk01050745\$4cmp

24010 \$aDumka,\$mhousle, klavír,\$rc moll\$7aun2011632641

24510 \$aDumka :\$bviolino e piano (1880) /\$cLeoš Janáček

Audiokniha:

1001 \$aTwain, Mark,\$d1835-1910\$7jn19981002263\$4aut

24010 \$aPurloining of prince Oleomargarine.\$iČesky\$7aun2017969877

24510 \$aZtracený princ Margarín /\$cMark Twain, Philip Stead ; z anglického originálu The purloining of prince Oleomargarine ... přeložil David Petrá

245 Údaje o názvu (včetně údajů o odpovědnosti) (NO)

Indikátory

První indikátor: vedlejší názvové záhlaví

- 0 Vedlejší záhlaví se nevytváří
- 1 Vedlejší záhlaví se vytváří

Druhý indikátor: vyloučení znaků z řazení

- 0-9 Počet vyloučených znaků

Podpole

- \$a Název (NO)
- \$b Další údaje o názvu (NO)
- \$c Údaj o odpovědnosti atd. (NO)
- \$n Číslo části/sekce díla (O)
- \$p Název části/sekce díla (O)

Použití pole

Název v poli 245 je povinným údajem pro minimální záznam (podpole 245\$a musí být vždy vyplněno). Pokud nikde na popisovaném provedení není uveden žádný název (vzácný případ u zvukových záznamů), je třeba doplněný název (zjištěný z jiných pramenů nebo dodaný katalogizátorem) zapsat v hranatých závorkách.

Hlavním pramenem popisu je štítek (label), trvale vytištěný na zvukovém nosiči nebo trvale k němu připevněný, např. potisk CD, etiketa gramofonové desky, nálepka s vytištěnými údaji na audiokazetě atd.

Dalšími **preferovanými prameny popisu** jsou (v tomto pořadí): pouzdro (např. průhledné nebo kartonové pouzdro CD, obal gramofonové desky atd.) a doprovodný materiál (např. booklet nebo brožura vložená do kartonového pouzdra CD, tištěná příloha vložená do obalu gramofonové desky atd.). **POZOR:** přední obal bookletu vsunutý do průhledného pouzdra CD se považuje za součást pouzdra.

Pouzdro a/nebo doprovodný materiál musí být vydán společně se zvukovým nosičem.

Pokud zvukový nosič nemá štítek, považujeme za hlavní pramen popisu pouzdro; pokud na pouzdru nejsou žádné informace, čerpáme údaje z doprovodného materiálu.

Předepsané prameny popisu pro jednotlivé údaje v poli 245 se liší – někdy přebíráme údaj pouze z hlavního pramene, někdy z celého provedení.

Pokud jsou zapsané údaje převzaty z jiného zdroje, než je popisované provedení, zapisují se do hranaté závorky.

Údaje se **zapisují přesně tak, jak se vyskytují** na provedení – včetně chyb a překlepů. Správný údaj se pak zapisuje jako varianta názvu nebo do poznámky.

Slova se nezkracují, pokud tak ovšem nejsou na prameni uvedena; číslovky se zapisují také přesně – nevynechávají se, ani se nepřepisují na arabské číslice.

Psaní velkých písmen se řídí gramatickými pravidly daného jazyka, velkým písmenem začíná první slovo hlavního názvu, první slovo alternativního názvu a obvykle pak jména osob, korporací, akcí apod.

Zapisují se i použítá diakritická znaménka a úvodní členy. Jednopísmenné iniciály a akronymy se zapisují bez mezer.

Přesně podle pramene popisu se zapisuje i interpunkce. Výjimkou je interpunkce zaměnitelná s ISBD, viz kapitola 2.5. Obecné zásady.

Název

Do podpole \$a se zapisuje **hlavní název**, s výjimkou číselného označení či názvu části díla, které se považují za část hlavního názvu, ale zapisují se do samostatných podpolí \$n a \$p. Pokud hlavní název v sobě zahrnuje souborný název a název části, zapisuje se souborný název do podpole \$a, číslo části do podpole \$n a název části do podpole \$p.

Do podpole \$a se zapisuje vedle hlavního názvu i **alternativní název** uvozovaný spojovacím výrazem *aneb, oder, čili* apod.

Pokud popisované provedení obsahuje více děl bez společného názvu, zapisuje se do podpole \$a **název prvního díla**.

V záznamech formulovaných podle principů ISBD obsahuje podpole \$a všechny údaje, až do (a včetně) prvního znaku interpunkce ISBD, která předznamenává typ údaje následujícího za podpolem \$a:

- : další názvová informace (zápis do **\$b**)
- = souběžný název (zápis do **\$b**)
- ; název dalšího díla téhož autora (zápis do **\$b**)
- / první údaj o odpovědnosti (zápis do **\$c**)
- . číslo části (zápis do **\$n**) nebo název části (zápis do **\$p**), nebo název dalšího díla, pokud je první dílo anonymní a nemá údaje o odpovědnosti (zápis do **\$b**)

Na konci podpole \$a se před interpunkcí ISBD (kromě *tečky*) zapisuje mezera.

Podpole nekončí interpunkcí, pokud nenásledují další údaje v žádném dalším podpoli.

Hlavní název je hlavním pojmenováním provedení a přebírá se z hlavního preferovaného pramene popisu, který identifikuje popisované provedení jako celek.

Informace o prameni popisu hlavního názvu je povinná poznámka a zapisuje se v prvním výskytu pole 500 (Všeobecná poznámka).

Pokud popisované provedení obsahuje **jedno dílo**, hlavním pramenem popisu je štítek. Pokud na štítku není název uveden, dalšími preferovanými prameny popisu jsou (v tomto pořadí) pouzdro a doprovodný materiál.

Pokud popisované provedení obsahuje **více děl**, hlavním preferovaným pramenem popisu je pramen obsahující **společný název** (společný název identifikuje popisované provedení jako celek a zapisuje se jako hlavní název do podpole 245\$a).

Pokud popisované provedení obsahuje více děl téhož autora či více děl různých autorů **bez společného názvu** a jedno dílo má dominantní postavení, zapíše se do podpole 245\$a název **díla dominantního**.

Pokud popisované provedení obsahuje **více děl na jednom** zvukovém nosiči a na štítku je společný název, hlavním pramenem popisu je štítek. Pokud na štítku není společný název a na pouzdru ano, hlavním preferovaným pramenem popisu je pouzdro.

Pokud společný název není ani na pouzdru, hlavním pramenem popisu zůstává štítek a názvy jednotlivých děl se zapíší v poli 245 v tom pořadí, jak jsou uvedeny na štítku: název prvního díla do podpole 245\$a, název druhého díla téhož autora do podpole 245\$b nebo názvy dalších děl a další autoři do podpole 245\$c.

POZOR na správné pořadí zápisu děl u gramofonových desek – v podpoli 245\$a by měl být uveden název prvního díla **z první strany desky**. Pokud na etiketách desky není označení pořadí stran uvedeno, lze pořadí stran odvodit z čísla výrobní matrice: první strana gramofonové desky má nižší číslo výrobní matrice než strana druhá.

Pokud popisované provedení obsahuje **více děl na dvou a více** zvukových nosičích a **název** na štítcích jednotlivých nosičů se **opakuje**, hlavním pramenem popisu je **štítek** prvního zvukového nosiče (obsahuje název společný pro celé popisované provedení). Pokud nejsou nosiče číslované, lze jejich pořadí odvodit z údajů na společném pouzdru, obalu nebo krabici.

Pokud popisované provedení obsahuje **více děl na dvou a více** zvukových nosičích a **název** na štítcích jednotlivých nosičů se **neopakuje**, může být společný název uveden na pouzdru. Hlavním preferovaným pramenem popisu je v tomto případě **pouzdro** a společný název se zapíše jako hlavní název do podpole 245\$a.

Pokud popisované provedení obsahuje **více děl na dvou a více** zvukových nosičích, **název** na štítcích jednotlivých nosičů se **neopakuje** a ani na pouzdru není uveden společný název, údaje **na štítcích** jednotlivých zvukových nosičů se považují za **společný pramen popisu** identifikující popisované provedení jako celek. Názvy jednotlivých děl se zapíše v poli 245 v tom pořadí, jak jsou uvedeny na štítcích zvukových nosičů. Pokud nejsou číslované, lze pořadí děl odvodit z údajů na společném pouzdru, obalu nebo krabici.

CD audio jsou často vydávány společně s tištěnou publikací. Při popisu záleží na fyzické podobě popisovaného provedení.

- a) Pokud je **CD připevněno k deskám publikace** (např. CD zasunuté na zadním přideštlí knihy), pramenem popisu je **tištěná publikace** identifikující popisované provedení jako celek. Hlavním pramenem popisu je titulní stránka tištěné publikace.
- b) Pokud jsou kniha a zvukový nosič **ve společné krabici** (např. krabice obsahuje tištěnou publikaci a současně jedno či několik CD v samostatných pouzdrech), nebo je tištěná publikace **vsunuta do pouzdra** (např. booklet u CD), nebo tištěná publikace má **stejný rozměr** jako zvukový nosič, pak je pramenem popisu **zvukový nosič**. Hlavním pramenem popisu je štítek (label), trvale vytištěný na zvukovém nosiči nebo trvale k němu připevněný. Pokud štítek neobsahuje použitelný název, dalšími preferovanými prameny popisu jsou (v tomto pořadí) pouzdro a doprovodný materiál.

Další údaje o názvu

Do podpole **\$b** se zapisují **další názvové informace** (podnázvy) a **souběžné názvy**.

Do podpole **\$b** se zapisují **názvy dalších děl**, pokud popisované provedení obsahuje více děl **téhož autora** bez společného názvu.

Do podpole **\$b** se zapisuje název/názvy dalších děl, pokud popisované provedení obsahuje více děl bez společného názvu a první dílo je anonymní (nemá žádné údaje o odpovědnosti).

V záznamech formulovaných podle principů ISBD obsahuje podpole \$b všechny údaje následující za prvním znakem interpunkce ISBD, až do (a včetně) interpunkce ISBD, která předznamenává:

- / první údaj o odpovědnosti (zápis do **\$c**)
- . číslo části (zápis do **\$n**) nebo název části (zápis do **\$p**)

Na konci podpole \$b se před *lomítkem* zapisuje mezera.

Podpole \$b není opakovatelné, proto se opakované údaje od sebe oddělují předepsanou interpunkcí v rámci jednoho podpole: další názvové informace se oddělují *dvojtečkou s oboustrannou mezerou*, souběžné názvy *rovnítkem s oboustrannou mezerou*.

Názvy dalších děl téhož autora se oddělují *středníkem s oboustrannou mezerou*.

Interpunkční vzory: \$aNázev 1 ;\$bNázev 2 ; Název 3 /\$c1. autor
 \$aNázev 1 :\$bpodnázev ; Název 2 /\$c1. autor

Názvy dalších děl za anonymním dílem se v podpoli \$b oddělují *tečkou a dvěma mezerami* (neumožňuje-li to systém, lze zapsat pouze jednu mezeru).

Interpunkční vzor: \$aNázev 1 (anonym. dílo). \$bNázev 2 (anonym. dílo). Název 3. díla

Další názvová informace blíže určuje obsah či charakter díla a je typograficky odlišena od hlavního názvu. Přebírá se pouze ze stejného pramene popisu jako hlavní název.

V poli 245 se další názvová informace zapisuje za tou částí hlavního názvu, k níž náleží, tj. za názvem v podpoli \$a, nebo až za názvem části v podpoli \$p. Pokud je potřeba zapsat podnázev u obou názvů, v podpoli \$p se podnázev oddělí pouze dvojtečkou s oboustrannou mezerou.

Interpunkční vzor: \$aSouborný název :\$bpodnázev.\$pNázev části : podnázev

Pokud je další názvová informace uvedena na jiném než na hlavním preferovaném prameni popisu a tato informace je považována z hlediska uživatele za užitečnou pro identifikaci nebo zpřístupnění popisovaného provedení, zapisuje se další názvová informace jako selekční údaj do pole 246 (Variantní název) s příslušným návěštím, odkud se vygeneruje i poznámka.

Souběžný název je název uvedený v popisovaném provedení v jiném jazyce a/nebo písmu, než je hlavní název. Souběžné názvové údaje se u zvukových záznamů přebírají ze stejného pramene popisu jako hlavní název.

Může se vyskytovat i souběžná další názvová informace či údaj o odpovědnosti (souběžný údaj o odpovědnosti se zapisuje pouze v případě odlišného pravopisu jmen nebo u údajů transliterovaných z nelatinkových písem).

Souběžné údaje se vždy uvádějí v blocích podle jazyků. Každý souběžný název či blok souběžných údajů je předznamenán *rovnítkem s oboustrannou mezerou*.

Souběžný název v podpoli \$b není selekční, proto se zapisuje též do pole 246 (Variantní název), odkud je vyhledatelný.

Pokud je souběžný název uveden na jiném než na hlavním preferovaném prameni popisu a tato informace je považována z hlediska uživatele za užitečnou pro identifikaci nebo zpřístupnění popisovaného provedení (např. distinktivní název díla v jiném jazyce), může se zapsat souběžný název jako selekční údaj do pole 246 (Variantní název) s příslušným návěštím, odkud se vygeneruje i poznámka.

Pro zvukové záznamy je zápis souběžného názvu nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

Název části/sekce díla

Název části v podpoli \$p není selekční, proto je nutno zapsat název části též jako variantu názvu v poli 246.

POZOR: podpole \$n a \$p jsou opakovatelná jen pro hierarchicky nižší úroveň částí. Pokud se jedná o údaje stejné úrovně, zapisují se do pole 505 Formalizovaná poznámka k obsahu.

Kvůli udržení správného pořadí údajů je doporučeno zapsat podnázev části *po dvojtečce s oboustrannou mezerou* též v podpoli \$p, a to i v případě, že podpole \$b je „volné“, tj. není použité pro další názvové údaje související se souborným názvem.

Interpunkční vzor: \$aSouborný název.\$pNázev části : podnázev

Údaje o odpovědnosti

Do podpole \$c se zapisuje **první a další údaje o odpovědnosti**.

Pokud popisované provedení obsahuje více děl různých autorů bez společného názvu, zapisují se do podpole \$c **názvy dalších děl** a další autoři.

V záznamech formulovaných podle principů ISBD obsahuje podpole \$c všechny údaje následující za prvním lomítkem.

Podpole \$c není opakovatelné, proto se opakované údaje od sebe oddělují předepsanou interpunkcí v rámci podpole: další údaje o odpovědnosti *středníkem s oboustrannou mezerou*, další název díla jiného autora se od prvního údaje o odpovědnosti odděluje *tečkou a dvěma mezerami* (neumožňuje-li to systém, lze zapsat pouze jednu mezeru).

Interpunkční vzor: \$aNázev 1 /\$c1. autor. Název 2 / 2. autor. Název 3 / 3. autor

Údaje o odpovědnosti se přebírají ze stejného pramene popisu jako hlavní název, případně z dalších preferovaných pramenů. Uvádějí se osoby a/nebo korporace odpovědné za intelektuální nebo umělecký obsah popisovaného zdroje.

V případě, že v popisovaném provedení není uveden žádný autor, údaj o odpovědnosti se nedohledává. Výjimkou jsou díla, jejichž tvůrce je obecně znám, pouze není v určitém provedení uveden. V těchto případech se tvůrce запиše v poli 245 v údajích o odpovědnosti v hranaté závorce a v poli 100 jako selekční údaj.

Artificiální hudba

Do údajů o odpovědnosti se vždy zapisuje hudební skladatel, případně další osoby uvedené na hlavním prameni popisu, např. autor libreta, autor textu, sestavovatel atd.

Pokud jsou na hlavním prameni popisu uvedeni pouze interpreti nebo pokud tam jsou interpreti uvedeni *výrazněji* než skladatelé („*výrazněji*“ znamená, že jména interpretů jsou uvedena **větším** písmem než jména skladatelů), zapisují se do údajů o odpovědnosti jména interpretů¹⁰.

Populární hudba a jazz

Na preferovaném prameni popisu bývá u populární hudby výrazně uveden individuální interpret nebo hudební skupina. Výrazně uvedené údaje o interpretech se zapisují do údajů o odpovědnosti v poli 245. Neznamená to ale, že mají hlavní autorskou odpovědnost za vznik díla a že se zapisují do polí pro hlavní záhlaví. Do pole 100 (Hlavní záhlaví – osobní jméno) se zapisuje individuální interpret pouze tehdy, pokud složil hudbu ke všem písním, nebo se na hudbě ke všem písním podílel. Do pole 110 (Hlavní záhlaví – jméno korporace) se zapisuje hudební skupina pouze tehdy, pokud je na popisovaném provedení připsáno autorství všech písní z alba hudební skupině jako celku, nebo je autorství hudby výslovně připsáno všem členům hudební skupiny.

¹⁰ Při popisu zvukových záznamů se jména účinkujících zapisují standardně v oblasti poznámek v poli 511.

Audioknihy

Pro zápis údajů o odpovědnosti u mluveného slovo platí stejná pravidla jako pro zápis údajů o odpovědnosti u knih. Zapisuje se autor knihy a překladatel. Údaj o překladateli se přebírá z preferovaných pramenů popisu, nejčastěji bývá uveden na zadní straně pouzdra. Překladatelé uvedení pouze v copyrightu se zapisují do pole 500 Všeobecná poznámka, nikoli v poli 245.

Příklady

Artificiální hudba:

24510 \$aStabat Mater /**\$c**Jakub Jan Ryba

24510 \$aZní loutna má... /**\$c**Josef Boháč

24510 \$aOsud :**\$b**opera o 3 dějstvích /**\$c**Leoš Janáček

24510 \$aFigarova svatba =**\$b**The marriage of Figaro /**\$c**Mozart
[název opery na hlavním prameni popisu česky a anglicky, souběžný název v angličtině zapsán do 245\$b]

24510 \$aKřížová cesta :**\$b**pašijová hra pro sólisty, smíšený sbor, dětský sbor, recitátory a orchestr = Der Kreuzweg : ein Passionsspiel für Soli, Chor, Kinderchor, Rezitatoren und Orchester /**\$c**Lukáš Hurník
[v podpoli 245\$b zapsána další názvová informace, souběžný název a souběžná další názvová informace (vše převzato z hlavního pramene popisu), včetně oddělovací interpunkce]

24510 \$a24 préludes, op. 28 ;**\$b**Ballade no. 4 in F minor, op. 52 /**\$c**Fryderyk Chopin
[popisované provedení obsahuje dvě díla jednoho autora]

24500 \$a24 préludes, op. 28 /**\$c**Fryderyk Chopin. Romance f moll, op. 11 / Antonín Dvořák
[popisované provedení obsahuje dvě díla dvou autorů]

24510 \$aHradčanské písničky ;**\$b**Vlčí stopa ; Říkadla ; Kašpar Rucký /**\$c**Leoš Janáček
[popisované provedení obsahuje čtyři díla jednoho autora; v podpoli 245\$b další díla téhož autora oddělena středníkem s oboustrannou mezerou]

24500 \$aSymphony for orchestra and piano :**\$b**on a french mountain air, op. 25 /**\$c**Vincent d'Indy. Concerto for piano (for the left hand) and orchestra / Maurice Ravel
[popisované provedení obsahuje dvě díla dvou autorů; v podpoli 245\$b zapsána další názvová informace prvního díla]

24500 \$aConcerto for violin and orchestra no. 2, op. 263 ;**\$b**Sonata for violin and piano no. 2, op. 40 /**\$c**Darius Milhaud. Sonata for violin and piano no. 3, op. 25 : "Dans le caractère populaire roumain" / George Enescu
[popisované provedení obsahuje tři díla dvou autorů, v podpoli 245\$b zapsáno druhé dílo prvního autora]

24510 \$aNebojte se klasiky!!! :**\$b**hudební škola na CD.**\$n**(24),**\$p**Porgy a Bess /**\$c**George Gershwin

[hlavní název zahrnuje souborný název a název části, podnázev se vztahuje k soubornému názvu a jako takový se zapisuje do podpole 245\$b za souborný název]

24500 \$a400 years spanish guitar /**\$c**Milada Karez

*[na disku pod názvem uvedeno **velkým** písmem pouze jméno interpretky; zapsáno jako údaj o odpovědnosti do podpole 245\$c]*

24500 \$aCzech viola sonatas /**\$c**Martinů, Husa, Kalabis, Feld ; Igor Ardašev, Kristina Fialová

[na disku výrazně společný název, pod názvem příjmení skladatelů drobnějším písmem, v dolní části jména interpretů uvedena výrazněji (i když nepatrně) než jména skladatelů; interpreti se uvedou do podpole 245\$c jako další údaj o odpovědnosti po středníku s oboustrannou mezerou za jména skladatelů; mezi jména skladatelů doplněny čárky]

Obr. 2

24500 \$aCrossing waves :**\$b**British works for solo harp /**\$c**Keziah ; featuring Malcolm Arnold, Sally Bearnish, Andy Scott, Huw Watkins, Benjamin Britten¹¹

*[na disku pod společným názvem uvedeno **velkým** písmem jméno interpreta „Keziah“; pod dalším údajem o názvu jsou menším písmem vyjmenováni skladatelé; v podpoli 245\$c skladatelé uvedeni až za jménem interpreta]*

24510 \$aMendelssohn /**\$c**Abbado

*[na disku **velkým** písmem dirigent „Abbado“, pod jménem dirigenta menším písmem jméno skladatele „Mendelssohn“; údaj „Mendelssohn“ byl zvolen za název popisovaného provedení (pokud není společný název a interpret je uveden výrazněji než skladatel, zapisuje se jméno skladatele do podpole 245\$a)]*

¹¹ Příklad z materiálu MLA BP https://musiclibraryassociation.github.io/mla-rda-mg/Content/Examples/marc_examples_by_element.html

24500 \$aMozart, Bach, Haydn, Vivaldi, Suk, Dvořák, Smetana /**\$c**Variace Ensemble Prague
*[na disku **velkým** písmem uvedena hudební skupina, menším písmem pod názvem hudební skupiny uvedeni skladatelé; interpret zapsaný výrazněji než skladatelé se zapisuje do podpole 245\$c; jména skladatelů (pokud není společný název) se zapisují jako název do podpole 245\$a]*

24500 \$aPiano recital /**\$c**Miroslav Sekera ; Janáček, Mozart, Chopin
*[na pouzdrů společný název „Piano Recital“, nad názvem **velkým** písmem jméno interpreta; pod názvem malým písmem v jedné řádce uvedena příjmení skladatelů; pořadí údajů o odpovědnosti zapsaných v podpoli 245\$c je dáno typografickou úpravou: skladatelé se uvedou až za jméno interpreta po středníku s oboustrannou mezerou jako další údaj o odpovědnosti; mezi jména skladatelů doplněny čárky nahrazující původní pomlčky zaměnitelné s interpunkcí ISBD]*

Obr. 3

24510 \$aTip-toes /**\$c**George Gershwin
5050 \$aSweet and low down -- Looking for a boy
[šelaková deska, na etiketě první strany název „Tip-toes. Sweet and low down“, na etiketě druhé strany název „Tip-toes. Looking for a boy“; části muzikálu jsou na stejné hierarchické úrovni a jako takové se zapisují do pole 505]

Populární hudba:

24500 \$aMapa lásky /**\$c**Štefan Margita

24500 \$aDuety /**\$c**Karel Gott, Lucie Bílá

24510 \$aJiří Šlitr stoletý :**\$b**nejlepší písně /**\$c**Jiří Šlitr & Jiří Suchý

500 \$aHudba Jiří Šlitr, texty Jiří Suchý

[vztah mezi popisovaným dílem/provedením a autory není jasný, je vhodné ho v záznamu vysvětlit v poznámce]

24510 \$aČaučesku /**\$c**Klus, Kmenta

500 \$aHudba a texty Tomáš Klus, text mluveného slova Jaroslav Kmenta

- 24500 \$a**Jedním dechem :**\$b**live session /**\$c**Dan Bárta & Robert Balzar Trio ; feat. Kornél Fekete-Kovács
- 5110 \$aDan Bárta, zpěv ; Kornél Fekete-Kovács, trubka, křídlovka ; Robert Balzar Trio (Vít Křišťan, klávesové nástroje ; Robert Balzar, kontrabas ; Kamil Slezák, bicí nástroje)
- 24510 \$a**Beggars banquet /**\$c**the Rolling Stones¹²
[na disku uveden název „Beggars banquet“; na pouzdru výrazně jméno hudební skupiny „The Rolling Stones“]
- 24510 \$a**Trilogie /**\$c**Olympic
[tři LP a bonusové CD vloženy ve společném kartonovém obalu; na obalu uveden název celého popisovaného provedení a jméno hudební skupiny]
- 24500 \$a**My mamma's in town :**\$b**fox-trot /**\$c**Firsch, Panico & Nuzzo. The new St. Louis blues / W.C. Handy
[šelaková deska; v podpoli 245\$b zapsána další názvová informace prvního díla; název druhého díla uveden v podpoli 245\$c za údaj o odpovědnosti první skladby]
- 24504 \$a**The cup of punch :**\$b**jig. The ship in full sail : reel
 74002 \$aShip in full sail
[šelaková deska; v podpoli 245\$b za podnázvem prvního díla je název druhého díla oddělen tečkou a dvěma mezerami (v poli 245 se k anonymním dílům přistupuje tak, jako by šlo o dílo jiného autora); název druhého díla se zapíše do selekčního pole 740, bez členu]
- 24500 \$a**Arresku, contrapas y zortziko. **\$b**Fandango contradanza : pasacalle /**\$c**M. Elola
[šelaková deska; kombinace první dílo anonymní, druhé dílo s autorem, název druhého díla uveden v podpoli 245\$b]

Audioknihy:

- 24510 \$a**Hordubal /**\$c**Karel Čapek
- 24510 \$a**Bohumil Hrabal :**\$b**z díla legendárního spisovatele
- 24510 \$a**Kouzelný klíč :**\$b**konec duchů na Hlodavčím zámku /**\$c**Richard Bergman
- 24510 \$a**Sonety /**\$c**William Shakespeare ; překlad Martin Hilský
- 24510 \$a**Ztracený princ Margarín /**\$c**Mark Twain, Philip Stead ; z anglického originálu The purloining of prince Oleomargarine ... přeložil David Petru
[vynechány nakladatelské údaje provedení, ze kterého bylo překládáno]
- 24510 \$a**Pax.**\$n**5. část,**\$p**Sluhové zla /**\$c**Åsa Larsson & Ingela Korsell
- 24510 \$a**Bible.**\$p**Nový zákon :**\$b**český ekumenický překlad

¹² Příklad z materiálu MLA BP https://musiclibraryassociation.github.io/mla-rda-mg/Content/Examples/marc_examples_by_element.html

246 Variantní názvy (o)

Indikátory

První indikátor: poznámka/vedlejší záhlaví

- 0 Generuje se poznámka, negeneruje se vedlejší záhlaví
- 1 Generuje se poznámka i vedlejší záhlaví
- 2 Negeneruje se poznámka, negeneruje se vedlejší záhlaví
- 3 Generuje se vedlejší záhlaví, negeneruje se poznámka

Druhý indikátor: typ názvu

- # Typ názvu není specifikován
- 0 Část názvu/název části
- 1 Souběžný název
- 2 Rozlišovací název
- 3 Další variantní název
- 4 Obálkový název
- 8 Hřbetní název

Podpole

- \$a Hlavní název/zkrácený název (NO)
- \$b Další část údajů o názvu (NO)
- \$f Datum nebo označení pořadí (NO)
- \$g Další různé informace (NO)
- \$i Text návěští poznámky (NO)
- \$n Číslo části/sekce díla (O)
- \$p Název části/sekce díla (O)

Použití pole

Pole obsahuje variantní formy **hlavního názvu** popisovaného provedení. Varianty názvů ostatních děl se zapisují do pole 740.

Úvodní členy se v poli 246 nezapisují. To platí i pro němčinu, kde zůstane gramaticky nesprávný tvar. Výjimkou jsou případy, kdy je třeba, aby se pod nimi název řadil v rejstříku (nejčastěji to znamená, že uvedený člen nemá funkci mluvnického členu v názvu, ale je součástí místního nebo osobního jména).

Pole se používá i pro zápis rozšířených názvů (číslovky, symboly atd.).

Podnázev z pole 245 se jako varianta názvu zapisuje do pole 246 pouze v odůvodněných případech, např. když je název hodně obecný nebo když z grafické úpravy pramene popisu není zřejmé, co je hlavní název a co podnázev.

Příklady

24510 \$aFigarova svatba =\$bThe marriage of Figaro /\$cMozart

24631 \$aMarriage of Figaro

[souběžný název v angličtině zapsán v podpoli 245\$b a jako selekční v poli 246, bez úvodního členu]

- 24510 \$aKřížová cesta :\$bpašijová hra pro sólisty, smíšený sbor, dětský sbor, recitátory a orchestr = Der Kreuzweg : ein Passionsspiel für Soli, Chor, Kinderchor, Rezitatoren und Orchester /\$cLukáš Hurník
- 24631 \$a**Kreuzweg
[v podpoli 245\$b zapsána další názvová informace, souběžný název a souběžná další názvová informace v němčině; jako selekční zapsán v poli 246 variantní název v němčině, bez úvodního členu]
- 24500 \$aNebojte se klasiky!!! :\$bhudební škola na CD.\$n(24),\$pPorgy a Bess /\$cGeorge Gershwin
- 24630 \$a**Porgy a Bess
24630 \$aHudební škola na CD
[z grafické úpravy pramene popisu není zřejmé, co je hlavní název a co podnázev, proto podnázev zapsán jako varianta názvu v poli 246; název části v podpoli 245\$p není selekční, proto je nutné zapsat název části též jako variantu názvu v poli 246]
- 24500 \$aEnglish music for viola
- 2461 \$i**Název na hřbetu pouzdra:\$aEnglish viola
[odlišná forma názvu na pouzdru zapsána jako selekční v poli 246]
- 24500 \$aPiano recital /\$cMiroslav Sekera ; Janáček, Mozart, Chopin
- 24634 \$a**Miroslav Sekera, piano recital
[na pouzdru společný název „Piano recital“, nad názvem velkým písmem jméno interpreta, které by bylo možné považovat za hlavní název; jako variantní název zapsána kombinace jména interpreta a společného názvu]
- 24500 \$aPortrait /\$cRichard Novák
- 24634 \$a**Richard Novák, portrait
[podobný případ jako předchozí příklad]
- 24510 \$aBohumil Hrabal :\$bz díla legendárního spisovatele
- 2461 \$i**Podnázev na pouzdru:\$aVýběr z díla legendárního spisovatele
24630 \$aZ díla legendárního spisovatele
[z grafické úpravy údajů na disku není zřejmé, co je hlavní název, proto podnázev z disku zapsán jako varianta názvu v poli 246; na pouzdru jsou graficky zvýrazněny další názvové údaje, které by bylo možné považovat za hlavní název, proto údaje z pouzdra zapsány jako další varianta názvu]
- 24510 \$aHorká neděle, aneb, Vynechané povídky /\$cZdeněk Svěrák
- 24630 \$a**Vynechané povídky
[alternativní název v selekčním poli 246]
- 24510 \$a40 dní pěšky do Jeruzaléma /\$cLadislav Zibura
- 2463 \$a**Čtyřicet dní pěšky do Jeruzaléma
[zápis rozšířeného názvu – číslovky]
- 24510 \$aKouzelný klíč :\$bkonec duchů na Hlodavčím zámku /\$cRichard Bergman
- 24630 \$a**Konec duchů na Hlodavčím zámku

250 Údaje o vydání (o)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

- \$a Označení vydání (NO)
- \$b Další údaje o vydání (NO)
- \$3 Bližší určení dokumentu (NO)

Použití pole

V této oblasti se zapisuje vlastní označení vydání a další údaje související s vydáním. Označení vydání je povinným údajem v minimálním záznamu, pokud je označení vydání v popisovaném provedení uvedeno.

Údaje se uvádějí přesně podle pramene popisu; slova se nezkracují, členy nevynechávají, slovní číslovky se nepřevádějí na číslice, označení vyjádřené jinými znaky se zapíše také přesně.

U zvukových nahrávek hudebních děl se označení vydání vyskytuje výjimečně.

Označení vydání u audioknih se zapisuje tak, jak je uvedeno na popisovaném provedení. Do pole 250 se zapisuje informace typu „Zkráceno“¹³, „Zkrácená verze“ apod. Informace „Nezkráceno“, „Nezkrácená verze“ se zapisuje v poli 500 Všeobecná poznámka.

Příklady

250 \$aNové rozšířené vydání

250 \$aZkráceno

¹³ Uvedeno jako příklad v RDA, pravidlo 2.5.2.3. Recording Designation of Edition.

264 Nakladatelské údaje (o)

Indikátory

První indikátor: pořadí údajů

- # Neuvádí se/první údaj
- 2 Dočasný údaj
- 3 Současný/poslední údaj

Druhý indikátor: funkce

- 0 Vytvoření/vznik
- 1 Nakladatel
- 2 Distributor
- 3 Výrobce
- 4 Údaje o autorských právech

Podpole

- \$a Místo vydání, distribuce atd. (O)
- \$b Jméno nakladatele, distributora atd. (O)
- \$c Datum vydání, distribuce atd. (O)
- \$3 Bližší určení dokumentu (NO)

Interpunkce

Pokud je třeba zapsat více míst vydání, další místa vydání se předznamenávají *středníkem*. Jméno nakladatele je předznamenáno *dvojtečkou*, datum vydání je předznamenáno *čárkou*. Na konci podpolí \$a, nebo \$b se před interpunkcí ISBD (kromě *čárky*) zapisuje mezera.

Interpunkční vzory:

\$aMísto vydání **:\$b**Jméno nakladatele,**\$c**datum vydání

\$aMísto vydání **:\$b**První nakladatel **:\$b**Druhý nakladatel,**\$c**datum vydání

\$aPrvní místo vydání **;\$a**Druhé místo vydání **:\$b**Jméno nakladatele,**\$c**datum vydání

\$aPrvní místo vydání **:\$b**První nakladatel **;\$a**Druhé místo vydání **:\$b**Druhý nakladatel,**\$c**datum vydání

Použití pole

Pole 264 je povinné pro minimální záznam. Musí být vyplněno vždy.

Pro **publikované zdroje** jsou povinnými údaji místo vydání, jméno nakladatele a datum vydání. Zapisují se do pole 264 s hodnotou druhého indikátoru „1“.

U **nepublikovaných zdrojů** je povinným údajem datum jeho vytvoření. Zapisuje se do pole 264 s hodnotou druhého indikátoru „0“ (v poli je obsazeno pouze podpole \$c).

Místo vydání

Pokud na popisovaném provedení není místo vydání uvedeno, doporučuje se alespoň přibližně určit místo sídla nakladatelské společnosti (obec či alespoň státní území v současném pojetí) – tyto zjištěné údaje patří do hranatých závorek. Až jako poslední, velmi výjimečnou variantu, lze zapsat frázi [*Místo vydání není známé*].

Jméno nakladatele

U zvukových záznamů se za jméno nakladatele považuje **logo** (obchodní jméno/značka, "label" nakladatelské společnosti).

Pracovní skupina pro speciální dokumenty¹⁴ odsouhlasila pro zvukové záznamy národní interpretaci: pokud je logo uvedeno kdekoli na popisovaném zdroji, bude se jméno nakladatele přebírat z **loga**. Jméno nakladatele odvozené z loga má přednost před podobou jména společnosti, která bývá uvedena na disku vedle fonogramu a/nebo copyrightu. Má přednost i před informací o nakladateli uvedenou jako fráze.

U známých hudebních nakladatelských společností se grafické logo za jméno nakladatele nepovažuje (např. „W“ společnosti Warner Music).

Pokud je na popisovaném provedení uvedeno logo Radioservis a logo Český rozhlas, doporučuje se zapisovat jako jméno nakladatele *Radioservis*¹⁵.

Pokud je uvedeno na pouzdrů více než jedno logo, doporučuje se zapsat jako nakladatele logo společnosti, která je uvedena na disku u fonogramu a/nebo copyrightu.

Pokud logo na popisovaném provedení chybí a informace o nakladateli je uvedena jako fráze, např. „Vydala Euromedia Group, a.s.“, zapíše se do podpole 264\$b jméno nakladatele ve tvaru uvedeném na popisovaném provedení, v tomto případě *Euromedia Group, a.s.*

Pokud údaj o nakladateli není na popisovaném provedení uveden ani jako logo, ani jako fráze, odvozuje se nakladatel z údajů o distributorovi a jako takový se zapíše v podpoli 264\$b do hranatých závorek. Pokud chybí na popisovaném provedení i údaj o distributorovi, odvodí se jméno nakladatele od jména společnosti, která je na zdroji uvedena vedle fonogramu a/nebo copyrightu, a v podpoli 264\$b se opět zapíše jako odvozený údaj do hranatých závorek (majitel fonogramu nebo copyrightu nemusí být nakladatelem).

Např. u společnosti Warner označené grafickým logem, které se nepovažuje za jméno nakladatele, se zapíše do podpole 264\$b [*Warner Music Czech Republic, a Warner Music Group Company*].

Až jako poslední, velmi výjimečnou variantu, lze zapsat frázi [*nakladatel není známý*].

Datum vydání

U zvukových záznamů bývá často na popisovaném provedení uvedeno **datum fonogramu** (před datem je symbol © označující datum copyrightu zvukového záznamu).

Datum fonogramu vztahující se k popisovanému provedení jako celku se zapisuje do pole 264.

¹⁴ <https://ipk.nkp.cz/docs/kp/zapisy-z-jednani/zapis-z-jednani-ps-pro-specialni-dokumenty-ze-dne-7.6.2016>

¹⁵ Radioservis je hudební nakladatelství Českého rozhlasu.

Pokud je v pramenech popisu uvedeno několik různých dat fonogramů, která se vztahují na jednotlivá díla obsažená v popisovaném provedení, zapisují se fonogramy do pole 500 (Všeobecná poznámka).

U zvukových záznamů často na popisovaném provedení datum vydání chybí. Není-li na popisovaném provedení datum vydání uvedeno, odvozuje se od **nejnovějšího** data fonogramu nebo copyrightu, které se vztahuje k popisovanému provedení jako celku.

Do podpole 264\$c (hodnota druhého indikátoru „1“) se v tomto případě zapisuje datum vydání jako odvozený údaj do hranatých závorek.

Podle doporučení MLA BP odsouhlasila Pracovní skupina pro speciální dokumenty zapisovat datum fonogramu vždy, a to i v případě, že je na popisovaném provedení datum vydání uvedeno. Datum fonogramu, které se vztahuje k popisovanému provedení jako celku, se zapisuje do podpole 264\$c (hodnota druhého indikátoru „4“). Toto datum se zapisuje včetně symbolu fonogramu ©. Nelze-li symbol reprodukovat, запиše se před datem výraz *fonogram*.

Datum fonogramu také souvisí s údaji zapisovanými v poli 008/11-14 (Údaje pevné délky, Datum 2) a v poli 518 (Poznámka o datu a místě zaznamenání díla).

Pokud je datum nahrávky v poli 518 odlišné od data vydání zapsaného v podpoli 264\$c (hodnota druhého indikátoru „1“), zapisuje se jako „Datum 2“ v poli 008/11-14 **nejstarší datum nahrávky** a na pozici 008/06 se jako typ data vydání uvede kód „p“.

Pokud datum nahrávky není v popisovaném provedení uvedeno, nebo je stejné jako datum vydání, a v podpoli 264\$c (hodnota druhého indikátoru „4“) je uvedeno datum fonogramu vztahující se k popisovanému provedení jako celku, zapisuje se jako „Datum 2“ v poli 008/11-14 **datum fonogramu** a na pozici 008/06 se jako typ data vydání uvede kód „t“.

POZOR: datum fonogramu a datum nahrávky jsou dvě odlišné věci, rok nahrávky nelze odvozovat z data fonogramu a naopak.

Není-li na popisovaném provedení uvedeno datum fonogramu nebo copyrightu, ze kterého lze datum vydání odvodit, frázi *[datum vydání není známé]* nepoužíváme. Vždy bychom měli doplnit nějaké zjištěné nebo přibližné datum vydání. Zdrojem může být např. internetová databáze hudebních diskografií *Discogs*: <https://www.discogs.com/>

Pro přibližná data vydání se používají následující způsoby zápisu:

rok je známý/zjistitelný	[2019] zápis v poli 008/6-10: s2019
přibližný rok	[1973?] zápis v poli 008/6-10: s1973
jeden nebo druhý po sobě jdoucí rok	[1926 nebo 1927] zápis v poli 008/6-14: q19261927
pravděpodobné rozmezí let	[mezi 1928 a 1936?] v podpoli 264\$c se zapisuje vždy s otazníkem zápis v poli 008/6-14: q19281936

Příklady

008/06-14 t20152015

264 1 \$aPraha :**\$b**Supraphon,**\$c**2015

264 4 \$c©2015

500 \$aFonogram Stanice O, a.s.

[na disku uvedena dvě loga, údaje fonogramu a údaj o nakladateli:

„ÓČKO“ „Supraphon“

©2015 STANICE O, A.S.

„Vydal SUPRAPHON a.s. 2015“

v poli 008 je typ data vydání (pozice 06) označen kódem „t“ a na pozici 008/11-14 je datum fonogramu (datum nahrávky odlišné od data vydání není v popisovaném provedení uvedeno);

ve druhém výskytu pole 264 je zapsáno datum fonogramu (datum fonogramu vztahující se k popisovanému provedení jako celku se u zvukových záznamů zapisuje vždy);

pokud je na popisovaném provedení uvedena funkce nakladatele a fonogram vlastní jiná společnost, doporučuje se zapsat majitele fonogramu do poznámky a to v podobě uvedené v údajích u fonogramu, nikoli jako logo]

008/06-14 p20151954

264 1 \$aPraha :**\$b**Radioservis,**\$c**[2015]

264 4 \$c©2015,**\$c**©1954

500 \$aFonogram Český rozhlas

518 \$oNahráno\$d1954\$pv Praze

[na disku uvedeny údaje fonogramu a copyrightu:

© Český rozhlas 1954 © Radioservis, a.s. 2015“

na zadní straně pouzdra uvedena dvě loga: „Radioservis“ „Český rozhlas“

v bookletu uvedena informace o nahrávce: „Nahráno v roce 1954 v Praze“

v poli 008 je typ data vydání (pozice 06) označen kódem „p“ a na pozici 008/11-14 je datum nahrávky odlišné od data vydání;

pokud je na popisovaném provedení uvedeno logo Radioservis a logo Český rozhlas, doporučuje se zapisovat jako jméno nakladatele Radioservis;

datum vydání je odvozeno od data copyrightu, protože je novější než datum fonogramu;

ve druhém výskytu pole 264 je zapsáno datum copyrightu i datum fonogramu (datum fonogramu se zapisuje vždy) a to do opakovatelných podpolí 264\$c, data se oddělují čárkou;

fonogram vlastní jiná společnost než nakladatel zapsaný v podpoli 264\$b, majitel fonogramu se zapisuje v poznámce]

Další příklady pole 264 a s ním souvisejících polí 008 a 518 viz úplné příklady.

300 Fyzický popis (o)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

- \$a Rozsah (O)
- \$b Další fyzické údaje (NO)
- \$c Rozměr (O)
- \$e Doprovodný materiál (NO)
- \$3 Bližší určení dokumentu (NO)

Interpunkce

Při zápisu údajů v poli 300 se používá předepsaná interpunkce ISBD: další fyzické údaje jsou předznamenány *dvojtečkou*, rozměr je předznamenán *středníkem*, doprovodný materiál je předznamenán *znakem +*.

Na konci podpolí \$a, \$b a \$c se před interpunkcí ISBD zapisuje mezera.

Podpole nekončí interpunkcí, pokud nenásledují další údaje v žádném dalším podpoli.

Použití pole

Povinným údajem v minimálním záznamu je rozsah. Další fyzické údaje, rozměr a údaje o doprovodném materiálu jsou nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

Rozsah

V podpoli \$a se v rozsahu pro zvukové záznamy udává **počet a typ jednotek** tvořících zdroj a **přehrávací doba**.

Podle pravidla RDA 3.4.1.3 se má pro zvukové záznamy uvádět jako typ jednotky termín ze seznamu pro **typ nosiče** (více **viz** specifikace pole 338):

- audiokartridž
- audioválec
- audiodisk
- zvuková stopa na filmu
- audiopás
- audiokazeta
- audiocívka
- jiný

Národní interpretace pro českou katalogizační praxi využívá alternativní pravidlo poskytující možnost použít pro typ jednotky obvyklou terminologii, například CD audio, gramofonová deska atd. Pokud obvyklá terminologie neexistuje, použije se termín ze seznamu pro typ nosiče, například termín „*audiodisk*“ se používá při popisu MP3 CD nebo SACD.

Neoddělitelným atributem zvukových záznamů je **přehrávací doba**. V poli 300\$a se zapisuje za údajem o počtu a typu jednotek do kulatých závorek (RDA 7.22).

Informace o přehrávací době se přebírá z celého popisovaného provedení a zapisuje se ve formě, v jaké je uvedena na dokumentu (např. jako časový údaj ve formě *(mm:ss)*, nebo jako rozepsaný časový údaj *59 min., 15 sek.*, jak tomu bývá u audioknih).

Při zápisu časového údaje pravidlo RDA 7.22.1.3 odkazuje na použití zkratk z přílohy B.5.3:

<u>údaj na popisovaném provedení</u>		<u>zápis v poli 300\$a</u>
40 minut	→	40 min.
2 h 35 min	→	2 hod., 35 min.
28' 35"	→	28 min., 35 sek.
1:30:00	→	1:30:00
0,75 hr.	→	0,75 hod.

V poli 300\$a se uvádí obvykle **celková** přehrávací doba. RDA doporučují následující metody zápisu:

- Zaznamenejte přesný časový údaj, pokud je snadno zjistitelný.
- Není-li přesný čas snadno zjistitelný, ale je uveden přibližný čas nebo jej lze snadno odhadnout, zaznamenejte tento čas jako „přibližný“.
- Pokud nelze čas snadno zjistit nebo odhadnout, vynechejte jej.

Celková přehrávací doba uvedená v poli 300 se také zapisuje v poli 306, a to v předepsané formě *hhmmss*. Předchází-li odhadnutému údaji o celkové přehrávací době výraz „přibližně“, v poli 306 se vynechává.

Pole 306 je nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

V případě, že popisované provedení obsahuje **více zvukových nosičů** stejné fyzické formy (např. více než jedno CD audio) a není uvedena celková přehrávací doba, lze do pole 300\$a, pokud je to možné, zapsat přehrávací doby jednotlivých nosičů. Časové údaje jednotlivých nosičů jsou od sebe odděleny *středníkem s oboustrannou mezerou*.

Pokud ale popisované provedení obsahuje více než tři zvukové nosiče stejné fyzické formy, je doporučeno raději použít výše uvedenou metodu zápisu b) a zaznamenat součet přehrávacích dob zvukových nosičů jako celkový „přibližný“ čas.

Pokud jsou na jednotlivých zvukových nosičích uvedeny stejné (nebo přibližně stejné) přehrávací doby, zapisuje se do podpole \$a tato přehrávací doba doplněna výrazem „každý“.

V případě, že popisované provedení obsahuje dvě a **více děl** s uvedenou přehrávací dobou, uvádějí se časové údaje jednotlivých děl, pokud je to možné, v oblasti poznámek.

V poznámkách se preferuje zápis časových údajů ve formě (*mm:ss*).

Pokud má popisované provedení společný název, zapisují se přehrávací doby jednotlivých děl do pole 505 Formalizovaná poznámka k obsahu v rámci rozpisu jednotlivých děl.

Pokud popisované provedení nemá společný název a nemá tedy ani pole 505, kam se obvykle přehrávací doby jednotlivých děl zapisují (názvy jednotlivých děl jsou uvedeny v oblasti údajů o názvu a odpovědnosti v poli 245), lze zapsat jejich *durata* do pole 500 Všeobecná poznámka. Časové údaje jednotlivých děl jsou od sebe odděleny *středníkem s oboustrannou mezerou*.

Další fyzické údaje

Podpole **\$b** obsahuje informace, které podrobně specifikují další fyzické charakteristiky popisovaného provedení, jako jsou formát kódování (např. *MP3*, *SACD*), rychlost otáček (např. *78 ot/min*, *33 1/3 ot/min*), šířku drážky (např. „*hrubá*“ u šelakových desek), konfigurace zvukových kanálů (např. „*mono*“, „*stereo*“) atd. Tyto údaje slouží pro zobrazení.

Ve strukturované podobě se tyto další fyzické charakteristiky zapisují v polích 340 Fyzické médium, 344 Zvukové charakteristiky a 347 Charakteristiky digitálního souboru.

Pokud se další fyzické charakteristiky zapisují v polích 340, 344 a 347, v podpoli 300\$b se odpovídající údaje již nezapisují.

V kódované podobě se další fyzické charakteristiky zapisují do pole 007.

Rozměr

V podpoli **\$c** se uvádí rozměr zvukového nosiče v centimetrech.

Obvyklý rozměr optických disků je **12 cm**.

Vinylové gramofonové desky mají nejčastěji rozměry:

- **17,5 cm** (SP (single play)) s obvyklou rychlostí 45 otáček za minutu, výjimečně 33 1/3 otáček za minutu; na každé strany desky bývá jedna písnička.
- **25 cm** (EP (extended play)) s obvyklou rychlostí 45 otáček za minutu; na každé straně desky mohou být dvě až tři písničky.
U mluveného slova byly vydávány též desky s rychlostí 33 1/3 otáček za minutu.
- **30 cm** (LP (long play)) s obvyklou rychlostí 33 1/3 otáček za minutu, délka záznamu až 50 minut.
U mluveného slova nebo hudebních nahrávek, které nepotřebovaly vysokou kvalitu záznamu, byly zpočátku vydávány též desky s poloviční rychlostí 16 2/3 otáček za minutu, délka záznamu až 80 minut.

Šelakové gramofonové desky mají nejčastěji rozměr **25 cm** (mohou mít též rozměr 30 cm), s obvyklou rychlostí 78 otáček za minutu, délka záznamu 3 až 5 minut.

U audiokazet se v podpoli 300\$c uvádějí rozměry pouze u nosičů nestandardních rozměrů (standardní rozměry audiokazety jsou 10 x 6,3 cm (3 7/8 x 2 1/2 palce)).

Doprovodný materiál

Doprovodný materiál je jakýkoli materiál vydaný a určený ke společnému používání s popisovaným zvukovým nosičem, např. booklet nebo brožura vložená do kartonového pouzdra zvukového CD, tištěná příloha vložená do obalu gramofonové desky, příloha na jiném fyzickém nosiči (např. DVD video) atd.

Podle doporučení MLA BP pro RDA 3.1.4 se do podpole **\$e** zapisuje pouze doprovodný materiál **podstatný svým obsahem a rozsahem**.

U většiny zvukových záznamů se informace o příloženém bookletu, brožuře nebo jiné tištěné příloze zapisuje do pole 500 (Všeobecná poznámka).

Příklady

300 \$a1 CD audio (43:10) ;\$c12 cm

300 \$a1 audiodisk (7 hod., 17 min., 54 sek.) ;\$c12 cm
[popisované provedení je audiokniha ve formátu MP3 CD]

300 \$a1 DVD audio (20 hod., 6 min.) ;\$c12 cm

- 300 \$a3** CD audio (55:23 ; 53:21 ; 63:37) ;**\$c**12 cm +**\$e**1 brožura (111 stran)
*[popisované provedení bez uvedené celkové přehrávací doby, uvedeny pouze přehrávací doby na jednotlivých nosičích;
 tištěná brožura a CD vloženy ve společném kartonovém pouzdru – brožura obsahující podstatné informace ke zvukové nahrávce zapsána jako doprovodný materiál]*
- 300 \$a1** CD audio (63:51) ;**\$c**12 cm +**\$e**1 kniha (128 stran : ilustrace ; 13 x 15 cm)
500 \$aNázev z titulní stránky knihy
500 \$aCD zasunuto na zadním přideščí knihy
*[CD je v popisovaném provedení zasunuto na zadním přideščí knihy;
 pokud je CD připevněno k deskám publikace, pramenem popisu je tištěná publikace a název se přebírá z titulní stránky tištěné publikace]*
- 300 \$a3** CD audio (45 min. každý) ;**\$c**12 cm
[na třech nosičích uvedena stejná přehrávací doba]
- 300 \$a4** CD audio (přibližně 3 hod., 45 min.) ;**\$c**12 cm
[popisované provedení obsahuje čtyři zvukové nosiče s různou přehrávací dobou, jejich rozpis v poli 300 už není vhodný, je lépe zapsat přibližnou celkovou přehrávací dobu]
- 300 \$a2** gramofonové desky ;**\$c**30 cm
[dvě LP; celková přehrávací doba ani přehrávací doby jednotlivých desek neuvedeny]
- 300 \$a1** gramofonová deska ;**\$c**25 cm
[šelaková deska obvyklého rozměru; celková přehrávací na popisovaném provedení neuvedena]
- 300 \$a1** gramofonová deska ;**\$c**18 cm
[rozměr desky 17,5 cm, zaokrouhleno na celé centimetry]
- 300 \$a1** audiokazeta (43:10)
[standardní rozměr audiokazety se v podpoli \$c nezapisuje]

306 Přehrávací doba (NO)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

\$a Přehrávací doba (O)

Použití pole

Zápis přehrávací doby v poli 306 je nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

Pole obsahuje v předepsané formě číselný údaj o přehrávací době popisovaného provedení. Přehrávací doba se zapisuje šesti znaky ve formě *hhmmss* (dva znaky pro hodiny, dva znaky pro minuty, dva znaky pro vteřiny). Trvá-li zvuková nahrávka méně než jednu hodinu, pro hodinu se zapisují dvě nuly.

Celková přehrávací doba v přirozeném jazyce se zapisuje v oblasti fyzického popisu v poli 300. Přehrávací doba v přirozeném jazyce se také může vyskytovat v oblasti poznámek (pole 500 nebo 505), kam se zapisují přehrávací doby jednotlivých děl obsažených v popisovaném provedení.

Pokud je v bibliografickém záznamu uvedena celková přehrávací doba v oblasti fyzického popisu a přehrávací doby jednotlivých děl jsou zaznamenány v oblasti poznámek, pole 306 může obsahovat buď celkovou přehrávací dobu, nebo přehrávací dobu jednotlivých děl podle toho, co zpracovatelská instituce považuje za užitečnější.

V praxi NK ČR se v poli 306 zapisuje celková přehrávací doba. Pokud je v poli 300 zaznamenána přibližná celková přehrávací doba, pole 306 se vynechává.

Příklady

300 \$a1 CD audio (58:39)

306 \$a005839

300 \$a1 audiodisk (7 hod., 17 min., 54 sek.) ;\$c12 cm

306 \$a071754

336 Typ obsahu (o)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

- \$a Typ obsahu – termín (O)
- \$b Typ obsahu – kód (O)
- \$2 Zdroj (NO)

Použití pole

Typ obsahu v poli 336 je povinný údaj pro minimální záznam.

Typ obsahu je kategorizace pro základní formu komunikace, v níž je **obsah** vyjádřen, a lidský smysl, jehož prostřednictvím má být vnímán. Používá se ve spojení s návěštím, znakovou pozicí 06 (**Typ záznamu**) označující obecný typ obsahu zdroje. Pole 336 částečně nahrazuje podpole 245\$h (Obecné označení druhu dokumentu), které sloužilo pro identifikaci druhu dokumentu v dříve používaných pravidlech AACR2R.

Řízený slovník termínů a kódovník pro typ obsahu spravuje Library of Congress. V české katalogizační praxi se termíny a kódy pro typ obsahu přebírají ze seznamu vystaveného na stránkách Národní knihovny ČR, kde jsou pro národní použití termíny z řízeného slovníku Library of Congress přeloženy do češtiny:

<https://ipk.nkp.cz/docs/kp/katalogizacni-pravidla-rda-metodiky-istrukce-atd./typ-obsahu-pole-336-pdf.-83-kb>

Vystavený seznam obsahuje termíny RDA v angličtině a češtině, jim odpovídající trojmístný abecední kód typu obsahu a kód (Typ záznamu) pro návěští LDR/06.

V poli 336 se do podpole **\$a** zapisuje slovní vyjádření typu obsahu v češtině. Pro zvukové záznamy se používají termíny „*hraná hudba*“, „*mluvené slovo*“ a „*zvuky*“.

Do podpole **\$b** se zapisuje kód reprezentující typ obsahu slovně vyjádřeného v podpoli \$a.

V podpoli **\$2** se uvádí kód MARC, který identifikuje zdroj použitého termínu nebo kódu. V případě řízeného slovníku a kódovníku RDA pro typ obsahu je zdroj identifikován kódem „*rdacontent*“.

Pokud je v popisovaném provedení významně zastoupena jiná forma komunikace, např. melodram spojující interpretované slovo s hudební složkou, v záznamu se do opakovatelného pole 336 uvede typ obsahu pro tuto další formu komunikace.

Příklady

LDR/06 kód „j“

336 \$ahraná hudba\$bpr**\$2**rdacontent

*[typ obsahu pro umělé hudby, jazz, populární hudbu atd.;
typ záznamu LDR/06 „j“ = hudební zvukový záznam]*

LDR/06 kód „i“
336 \$amluvené slovo\$bspw\$2rdacontent
*[typ obsahu pro audioknihy, rozhlasové cykly atd.;
typ záznamu LDR/06 „i“ = nehudební zvukový záznam]*

LDR/06 kód „i“
336 \$azvuky\$bsnd\$2rdacontent
*[typ obsahu pro zvukové nahrávky obsahující ptačí zpěv, zvukové efekty atd.;
typ záznamu LDR/06 „i“ = nehudební zvukový záznam]*

LDR/06 kód „j“
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
336 \$amluvené slovo\$bspw\$2rdacontent
*[typ obsahu pro melodram;
typ záznamu LDR/06 „j“ = hudební zvukový záznam pro převažující složku;
první výskyt pole 336 musí odpovídat pozici LDR/06]*

LDR/06 kód „j“
300 \$a3 CD audio ;\$c12 cm +\$e1 brožura (111 stran)
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
336 \$atext\$btxt\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bs\$2rdamedia
337 \$abez média\$bn\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
338 \$asvazek\$bnc\$2rdacarrier
*[typ obsahu pro hudební nahrávku s významnou textovou přílohou;
typ záznamu LDR/06 „j“ = hudební zvukový záznam pro převažující složku;
v popisovaném provedení obsaženy dvě různé formy komunikace, tomu musí
odpovídat i další výskyty pole 336-338]*

337 Typ média (o)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

- \$a Typ média – termín (O)
- \$b Typ média – kód (O)
- \$2 Zdroj (NO)

Použití pole

Typ média v poli 337 není v minimálním záznamu povinný údaj, ale jde o údaj doporučený.

Typ média je kategorizace odrážející obecný typ zařízení, které je potřebné pro zprostředkování (zobrazení, přehrání, spuštění atd.) obsahu zdroje. Používá se jako alternativa nebo jako doplněk kódovaného údaje v poli 007/00 (Kategorie dokumentu).

Řízený slovník termínů a kódovník pro typ média spravuje Library of Congress. V české katalogizační praxi se termíny a kódy pro typ média přebírají ze seznamu vystaveného na stránkách Národní knihovny ČR, kde jsou pro národní použití termíny z řízeného slovníku Library of Congress přeloženy do češtiny:

<https://ipk.nkp.cz/docs/kp/katalogizacni-pravidla-rda-metodiky-istrukce-atd./typ-media-pole-337-pdf.-76-kb>

Vystavený seznam obsahuje termíny RDA v angličtině a češtině, jim odpovídající jednoznačkový abecední kód typu média a kód pro pole 007/00.

V poli 337 se do podpole **\$a** zapisuje slovní vyjádření typu média v češtině. Pro zvukové záznamy se používá termín „*audio*“.

Do podpole **\$b** se zapisuje kód reprezentující typ média slovně vyjádřeného v podpoli \$a.

V podpoli **\$2** se uvádí kód MARC, který identifikuje zdroj použitého termínu nebo kódu. V případě řízeného slovníku a kódovníku RDA pro typ média je zdroj identifikován kódem „*rdamedia*“.

Pokud je součástí popisovaného provedení i další doprovodný materiál lišící se svým charakterem od zvukového záznamu (např. významná textová příloha, DVD video apod.), v záznamu se do dalšího výskytu pole 337 uvede typ média pro tuto další formu komunikace.

Příklady

337 \$audio\$b\$s2rdamedia
[typ média pro zvukový záznam]

337 \$audio\$b\$s2rdamedia

337 \$abes médial\$b2rdamedia

[typ média pro zvukový záznam s významnou tištěnou přílohou]

338 Typ nosiče (o)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

- \$a Typ nosiče – termín (O)
- \$b Typ nosiče – kód (O)
- \$2 Zdroj (NO)

Použití pole

Typ nosiče v poli 338 je povinný údaj pro minimální záznam.

Typ nosiče je kategorizace odrážející formát paměťového média a jeho nosiče v kombinaci s typem zařízení, které je potřebné pro zprostředkování (zobrazení, přehrání, spuštění atd.) obsahu zdroje. Používá se jako alternativa nebo jako doplněk kódovaného údaje v poli 007/01 (Specifické označení dokumentu).

Řízený slovník termínů a kódovník pro typ nosiče spravuje Library of Congress. V české katalogizační praxi se termíny a kódy pro typ nosiče přebírají ze seznamu vystaveného na stránkách Národní knihovny ČR, kde jsou pro národní použití termíny z řízeného slovníku library of Congress přeloženy do češtiny:

<https://ipk.nkp.cz/docs/kp/katalogizacni-pravidla-rda-metodiky-istrukce-atd./typ-nosice-pole-338-pdf.-132-kb>

Vystavený seznam obsahuje termíny RDA v angličtině a češtině, jim odpovídající dvouzna-
kový abecední kód typu nosiče a kód pro pole 007/01.

V poli 338 se do podpole **\$a** zapisuje slovní vyjádření typu nosiče v češtině.

Pro zvukové záznamy se používají termíny „audiokartridž“, „audioválec“, „audiodisk“, „zvuková stopa na filmu“, „audiopás“, „audiokazeta“, „audiocívka“, „jiný“.

Do podpole **\$b** se zapisuje kód reprezentující typ nosiče slovně vyjádřeného v podpoli \$a.

V podpoli **\$2** se uvádí kód MARC, který identifikuje zdroj použitého termínu nebo kódu. V případě řízeného slovníku a kódovníku RDA pro typ nosiče je zdroj identifikován kódem „rdacarier“.

Pokud je součástí popisovaného provedení i další fyzická forma odlišná od zvukového nosiče (např. významná brožura, DVD video apod.), v záznamu se do dalšího výskytu pole 338 uvede typ nosiče pro tuto další fyzickou formu.

Příklady

338 \$aaudiodisk**\$b**sd**\$2**rdacarrier
[typ nosiče pro CD audio, MP3 CD, SACD, DVD audio, gramofonové desky]

338 \$aaudiodisk**\$b**sd**\$2**rdacarrier

338 \$avideodisk**\$b**v**\$2**rdacarrier

[typ nosiče pro dvě různé fyzické formy – zvukový nosič s přílohou DVD video]

340 Fyzické médium (o)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

\$a Materiálová báze a konfigurace (O)

\$2 Zdroj (NO)

Použití pole

Zápis údajů v poli 340 je nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

Pole obsahuje informace týkající se fyzického popisu popisovaného dokumentu, který pro své využití potřebuje určité technické vybavení, nebo dokumentu se speciálními potřebami z hlediska jeho uchování a skladování. Informace týkající se fyzického popisu v kódované podobě se uvádějí v poli 007 (Pole pevné délky pro fyzický popis).

Více termínů se stejného zdrojového slovníku je možné zaznamenat v jednom poli do opakovatelných výskytů jednotlivých podpolí. Termíny z různých zdrojových slovníků se uvádějí v samostatných výskytech pole.

Je doporučeno používat řízené slovníky registru RDA vytvořené pro Resource Description Framework (RDF): <https://www.rdaregistry.info/termList>

Podle doporučení MLA BP pro zvukové záznamy se do podpole 340\$a zapisuje informace o materiálu, ze kterého je vyrobena gramofonová deska.

Používají se termíny „*vinyl*“ a „*šelak*“.

V podpoli \$2 se uvádí kód MARC, který identifikuje zdroj použitého termínu. V případě řízeného slovníku RDA pro materiál¹⁶ je zdroj identifikován kódem „*rdamat*“ (*RDA Material*).

Příklady

340 \$avinyl\$2rdamat

340 \$ašelak\$2rdamat

¹⁶ <https://www.rdaregistry.info/termList/RDAMaterial>

344 Zvukové charakteristiky (o)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

- \$a Druh záznamu (O)
- \$b Záznamové médium (O)
- \$c Přehrávací rychlost (O)
- \$d Charakteristika drážky (O)
- \$g Konfigurace přehrávacích kanálů (O)
- \$h Speciální přehrávací charakteristiky (O)
- \$2 Zdroj (NO)

Použití pole

Zápis údajů v poli 344 je nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

Pole obsahuje informace týkající se kódování zvuku v popisovaném dokumentu. Informace týkající se fyzického popisu v kódované podobě se uvádějí v poli 007 (Pole pevné délky pro fyzický popis).

Více termínů se stejného zdrojového slovníku je možné zaznamenat v jednom poli do opakovatelných výskytů jednotlivých podpolí. Termíny z různých zdrojových slovníků se uvádějí v samostatných výskytech pole.

Je doporučeno používat řízené slovníky registru RDA.

Druh záznamu

Do podpole 344\$a se zapisuje použitá metoda kódování zvukového obsahu pro přehrávání. Používají se termíny „*analog*“ a „*digital*“.

V podpoli \$2 se uvádí kód „*rdatr*“, který identifikuje řízený slovník RDA pro druh záznamu (*RDA Type of Recording*).

Záznamové médium

Do podpole 344\$b se zapisuje médium použité pro záznam zvuku na zvukovém nosiči. Používají se termíny „*magnetic*“, „*magneto-optical*“ a „*optical*“.

V podpoli \$2 se uvádí kód „*rdarm*“, který identifikuje řízený slovník RDA pro záznamové médium (*RDA Recording Medium*).

Přehrávací rychlost

Do podpole 344\$c se zapisuje potřebná rychlost zvukového nosiče nutná k vytvoření výsledného zvuku.

Např.: *16 2/3 ot/min*, *45 ot/min*, *78 ot/min*, *33 1/3 ot/min* a další.

Řízený slovník RDA pro přehrávací rychlost zatím není vytvořen.

Podpole \$2 se v odpovídajícím výskytu pole 344 nezapisuje.

Charakteristika drážky

Do podpole 344\$d se zapisuje šířka drážky u gramofonové desky.

Používají se termíny „hrubá drážka“ a „mikrodrážka“. Termíny se v podpoli zapisují pouze u nosičů s nestandardní drážkou (desky s otáčkami 78 ot/min mají standardně hrubou drážku, desky 33 1/3 ot/min a 45 ot/min mají standardně mikrodrážku – v těchto případech se charakteristika drážky v podpoli \$d nezapisuje).

V podpoli \$2 se uvádí kód „rdagw“, který identifikuje řízený slovník RDA pro charakteristiku drážky (*RDA Groove Width of an Analog Disc*).

Konfigurace přehrávacích kanálů

Do podpole 344\$g se zapisuje počet zvukových kanálů použitých k pořízení zvukové nahrávky (např. jeden kanál pro monofonní nahrávku, dva kanály pro stereofonní nahrávku). Používají se termíny „mono“, „stereo“, „quadro“ a „surround“.

V podpoli \$2 se uvádí kód „rdacpc“, který identifikuje řízený slovník RDA pro konfiguraci přehrávacích kanálů (*RDA Configuration of Playback Channels*).

Speciální přehrávací charakteristiky

Do podpole 344\$h se zapisuje použitý systém equalizace, systém redukce šumu atd.

Používají se termíny „CCIR standard“, „CX“, „dbx“, „Dolby“, „Dolby-A“, „Dolby-B“, „Dolby-C“, „LPCM“ a „NAB standard“.

V podpoli \$2 se uvádí kód „rdaspc“, který identifikuje řízený slovník RDA pro konfiguraci přehrávacích kanálů (*RDA Special Playback Characteristics*).

Příklady

344 \$adigital\$2rdatr

344 \$boptical\$2rdarm

344 \$gstereo\$2rdacpc

[zvukové charakteristiky pro CD a další optické disky]

344 \$aanalog\$2rdatr

344 \$gstereo\$2rdacpc

344 \$c33 1/3 ot/min

[zvukové charakteristiky pro gramofonové desky]

344 \$aanalog\$2rdatr

344 \$bmagnetic\$2rdarm

344 \$gstereo\$2rdacpc

344 \$hDolby-B\$2rdaspc

[zvukové charakteristiky pro audiokazety]

347 Charakteristiky digitálního souboru (o)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

- \$a Typ souboru (O)
- \$b Formát kódování (O)
- \$2 Zdroj (NO)

Použití pole

Zápis údajů v poli 347 je nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

Pole obsahuje technické specifikace týkající se digitálního kódování textu, obrazu, zvuku, videa a dalších typů dat v popisovaném dokumentu.

Více termínů se stejného zdrojového slovníku je možné zaznamenat v jednom poli do opakovatelných výskytů jednotlivých podpolí. Termíny z různých zdrojových slovníků se uvádějí v samostatných výskytech pole.

Je doporučeno používat řízené slovníky registru RDA.

Typ souboru

Do podpole 347**\$a** se zapisuje obecný typ elektronicky zakódovaného datového souboru.

Řízený slovník RDA obsahuje šest položek: „*audio soubor*“, „*textový soubor*“, „*program soubor*“, „*obrazový soubor*“, „*datový soubor*“ a „*video soubor*“.

Pro elektronicky zakódovaný zvukový obsah se používá termín „*audio soubor*“.

Do podpole **\$2** se uvádí kód „*rdaf*“, který identifikuje řízený slovník RDA pro typ souboru (*File Type*).

Formát kódování

Do podpole 347**\$b** se zapisuje systém, standard atd. použitý při kódování digitálního obsahu popisovaného dokumentu.

Např.: „*CD audio*“, „*DVD audio*“, „*MP3*“, „*SACD*¹⁷“ a další.

Řízený slovník RDA pro formát kódování zatím není vytvořen.

Podpole **\$2** se v odpovídajícím výskytu pole 347 nezapisuje.

Příklady

347 \$aaudio soubor\$2rdaf

347 \$bCD audio

347 \$aaudio soubor\$2rdaf

347 \$bMP3

¹⁷ SACD (Super Audio Compact Disc) dokáže reprodukovat i prostorový zvuk a díky dvěma vrstvám určeným pro uložení záznamu může nést současně i stejnou stopu jako klasické CD – takové disky mohou být přehrávány na jakémkoli CD přehrávači nebo CD mechanice a jsou označovány jako hybridní.

Souhrnné příklady zápisu údajů v polích 3XX podle doporučení MLA BP¹⁸ pro různé zvukové nosiče, včetně souvisejících kódovaných údajů pro další fyzické charakteristiky v poli 007:

CD (stereo, digitální záznam¹⁹)

007 sd-fsngnmmned
300 \$a1 CD audio ;\$c12 cm
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
344 \$gstereo\$2rdacpc
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bCD audio

CD (stereo, digitální záznam, analogový elektrický záznam)

007 sd-fsngnmmned
007 sd-fsngnmmnee
300 \$a1 CD audio ;\$c12 cm
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
344 \$gstereo\$2rdacpc
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bCD audio

*[dvě techniky snímání a záznamu zvuku zohledněny na pozici 13
v opakovatelných polích 007]*

DVD audio (stereo, surround, digitální záznam)

007 sd-fsngnmmned
007 sd-fqngnmmned
300 \$a1 DVD audio ;\$c12 cm
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
344 \$gstereo\$gsurround\$2rdacpc
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bDVD audio

*[dvě konfigurace přehrávacích kanálů „stereo“ a „surround“ zohledněny na
pozici 04 v opakovatelných polích 007 a v opakovatelných podpolích 344\$g]*

¹⁸ <https://cmc.wp.musiclibraryassoc.org/wp-content/uploads/sites/5/2023/08/Supplement-1-to-RDA-Best-Practices-for-Music-Cataloging-1.82.pdf>

¹⁹ Digitální záznam je jedna z technik snímání a záznamu zvuku kódovaná v poli 007/13. Vztahuje se k nahrávací technice původně použité k zachycení zvuku, nikoli k charakteristikám aktuálního nosiče. Pokud by např. CD obsahovalo původní nahrávku z roku 1925 pořízenou technikou akustického snímání, v poli 007/13 by byl kód „a“.

Hybridní SACD (stereo, surround, digitální záznam)

007 sd-fsngnmmned
007 sd-fqngnmmned
300 \$a1 audiodisk ;\$c12 cm
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
344 \$gstereo\$gssurround\$2rdacpc
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bCD audio\$bSACD

MP3 CD (stereo, digitální záznam)

007 sd-fsngnmmned
300 \$a1 audiodisk ;\$c12 cm
336 \$amluvené slovo\$bspw\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
344 \$gstereo\$2rdacpc
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bMP3

gramofonová deska (33 1/3 ot/min, stereo, analogový elektrický záznam)

007 sd-bsmennmplne
300 \$a1 gramofonová deska ;\$c30 cm
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
340 \$avinyl\$2rdamat
344 \$aanalog\$2rdatr
344 \$gstereo\$2rdacpc
344 \$c33 1/3 ot/min

gramofonová deska (78 ot/min, mono, přímý záznam, ne akustické snímání)

007 sd-dmsdnmsunb
300 \$a1 gramofonová deska ;\$c25 cm
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
340 \$ašelak\$2rdamat
344 \$aanalog\$2rdatr
344 \$gmono\$2rdacpc
344 \$c78 ot/min

audiokazeta (stereo, Dolby-B, analogový elektrický záznam)

- 007 ss-lsnjlcmpnce
- 300 **\$a1** audiokazeta
- 336 **\$a**mluvené slovo**\$bspw\$2rda**content
- 337 **\$a**audio**\$bs\$2rda**media
- 338 **\$a**audiokazeta**\$bss\$2rda**carrier
- 344 **\$a**analog**\$2rda**tr
- 344 **\$b**magnetic**\$2rda**rm
- 344 **\$g**stereo**\$2rda**cpc
- 344 **\$h**Dolby-B**\$2rda**spc

382 Obsazení (o)

Indikátory

První indikátor: indikátor návěští

- # Informace není dostupná
- 0 Generuje se návěští **Obsazení:**
- 1 Generuje se návěští **Částečné obsazení:**

Druhý indikátor: přístup

- # Informace není dostupná
- 1 Určeno pro přístup (bude selekční)

Podpole

- \$a Obsazení (O)
- \$b Sólista (O)
- \$d Zdvojené obsazení (O)
- \$e Počet souborů stejného typu (O)
- \$n Počet interpretů pro stejné obsazení (O)
- \$p Alternativní obsazení (O)
- \$r Celkový počet interpretů účinkujících vedle hudebních souborů (NO)
- \$s Celkový počet interpretů (NO)
- \$t Celkový počet souborů (NO)
- \$v Poznámka (O)
- \$0 Číslo/standardní číslo autoritního záznamu (O)
- \$2 Zdroj termínu (NO)
- \$3 Bližší určení dokumentu (NO)
- \$6 Propojení polí v jiném písmu (NO)
- \$8 Propojení souvisejících polí (O)

Použití pole

Zápis údajů v poli 382 je nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

Instrumentální, vokální a/nebo jiné obsazení, pro něž bylo hudební dílo původně komponováno, nebo obsazení, pro něž bylo napsáno či v němž bylo prezentováno hudební vyjádření díla. Může být použito k odlišení hudebního díla nebo jeho vyjádření od jiného se stejným názvem. Pro entitu Provedení: instrumentální, vokální a/nebo jiné obsazení ztělesněné v provedení.

Artificiální (vážná, klasická hudba): obsazení v poli 382 se doporučuje zapisovat, jestliže je v popisných údajích bibliografického záznamu výslovně uvedena příslušnost obsazení k určitému hudebnímu dílu. Pokud popisované provedení obsahuje jedno dílo nebo více děl s jedním společným obsazením a informace o obsazení je zapsána v poli 245 (Údaje o názvu), nebo v poli 500 (Všeobecná poznámka), nebo v poli 505 (Formalizovaná poznámka k obsahu), nebo v poli 511 (Poznámka o účinkujících), pole 382 se zapisuje. Pokud popisované provedení obsahuje více děl s různým obsazením, vyjmenovaným například v poli 505, doporučuje se zapisovat obsazení v poli 382, ale s rozmyslem.

Populární hudba a jazz: u populární hudby se zapisovat obsazení v poli 382 nedoporučuje. U jazzu je obsazení vhodné zapisovat, ale s rozmyslem.

Potřebné informace naleznete na stránkách NK ČR:

Podrobná specifikace údajů pole 382:

<https://ipk.nkp.cz/docs/kp/marc-21/382-obsazeni-hudebniho-dila-pdf.-301-kb>

Metodika zápisu obsazení hudebních děl: <https://ipk.nkp.cz/docs/kp/marc-21/382-obsazeni-hudebniho-dila-autoritni-format-pdf.-299-kb>

Slovník termínů obsazení (verze duben 2023) je k dispozici ke stažení ve formátu tabulkového procesoru Excel (MS Office) na stránce NK ČR: [Katalogizační pravidla RDA \(metodiky, instrukce, atd.\) — IPK - informace pro knihovny](#)

Příklady

38201 \$bsoprán\$1\$balt\$1\$btenor\$1\$bbas\$1\$asmíšený sbor\$asymfonický orchestr

490 Údaje o edici (o)

Indikátory

První indikátor: indikátor vedlejšího záhlaví

- 0 Vedlejší záhlaví se nevytváří
- 1 Vytváří se vedlejší záhlaví

Druhý indikátor: nedefinován

Podpole

- \$a Údaj o edici (O)
- \$v Označení svazku/pořadí (O)

Interpunkce

Kulaté závorky, do kterých se údaj o edici podle ISBD uzavírá, se ve formátu MARC 21 nezapisují, systém je může generovat na základě hodnoty pole.

Při zápisu údajů do podpole \$a se před interpunkcí na konci podpole zapisuje mezera. Podpole nekončí interpunkcí, pokud nenásledují další údaje v žádném dalším podpoli.

Interpunkční vzory:

\$aÚdaj o edici ;\$voznačení svazku

\$aÚdaj o edici / údaj o odpovědnosti ;\$voznačení svazku

\$aNázev edice : další názvová informace týkající se edice ;\$voznačení svazku

\$aÚdaj o edici ;\$voznačení svazku.\$aÚdaj o subedici ;\$voznačení svazku

\$aÚdaj o edici =\$aSouběžný název edice

Použití pole

Zápis údajů v poli 490 je v rámci minimálního záznamu. Uvádí informace o edici/edicích, ve kterých bylo popisované provedení vydáno.

Údaje se zapisují přesně tak, jak jsou uvedeny na prameni popisu a platí pro ně stejné zásady jako pro zápis názvových údajů (psaní velkých písmen, nezkracování slov atd.).

Podpole \$a může vedle názvu edice obsahovat i další názvovou informaci a/nebo údaj o odpovědnosti vztahující se k edici, označení a název subedice (dílní řady edice). Název subedice je obvykle na názvu edice závislý.

Podpole je opakovatelné tehdy, pokud má subedice samostatné číslování v rámci číslované edice, či má-li edice souběžný název.

Slovní označení pořadí svazku v podpoli \$v se nahrazuje arabskou číslicí. Římské číslice se arabskou číslicí nenahrazují. Slova označující svazek, např. *volume atd.* se nezkracují, pokud ovšem nejsou na zdroji již jako zkratka uvedena.

Pole 490 není selekční. Pokud se název edice zapíše v poli 490 a je požadováno vedlejší záhlaví pro edici, vytvoří se vedlejší záhlaví pro edici v příslušném poli 800-830.

Příklady

4901 \$aTribute to Václav Neumann

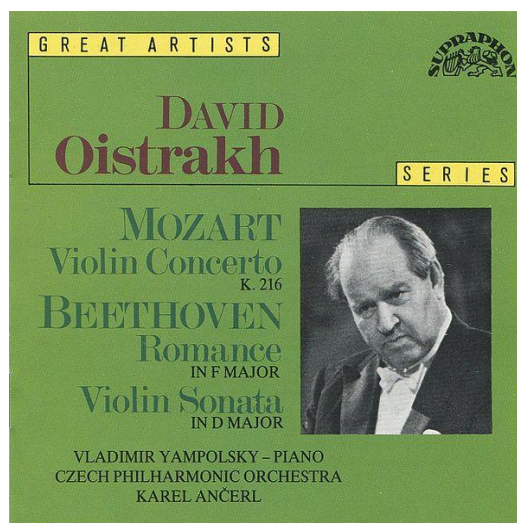
830 0 \$aTribute to Václav Neumann

[edice nakladatelství Supraphon věnovaná významnému dirigentovi]

4901 \$aGreat artists series. David Oistrakh

830 0 \$aGreat artists series.\$pDavid Oistrakh

[edice nakladatelství Supraphon výrazně uvedená na pouzdru]

Obr. 4

4901 \$aFontana music library. Classic collection

830 0 \$aFontana music library.\$pClassic collection

[název subedice závislý na názvu edice]

4901 \$aVrcholná díla klasické hudby. Romantismus ;\$v21

830 0 \$aVrcholná díla klasické hudby.\$pRomantismus

4901 \$aVrcholná díla klasické hudby. Baroko ;\$v37

830 0 \$aVrcholná díla klasické hudby.\$pBaroko

4901 \$a"Sepia series" / (selected by Bill Elliott) ;\$vno. 11

830 0 \$aSepia series

Pro zápis edic u zvukových záznamů platí stejná pravidla a instrukce jako pro zápis edic u knih. Podrobnější informace k zápisu edic, včetně příkladů, jsou uvedeny v metodice *Katalogizace podle RDA ve formátu MARC 21 pro tištěné a elektronické monografie*, pole 490.

500 Všeobecná poznámka (o)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

\$a Text poznámky (NO)

Použití pole

V rámci minimálního záznamu jsou povinné jen poznámky jednoznačně vymezené v RDA: poznámka o prameni hlavního názvu; poznámka o správném znění údajů, jsou-li chybně uvedeny na prameni popisu; poznámka o odpovědnosti osob/korporací, jejichž jména nejsou uvedena v poli 245 a jsou významná pro identifikaci a zpřístupnění; významné poznámky k údajům o vydání, nakladatelským údajům, fyzickému popisu, údajům o edici; poznámka o překladu atd.

Pořadí poznámek v poli 500 Všeobecná poznámka odpovídá pořadí oblastí bibliografického popisu (oblast údajů o názvu a odpovědnosti, oblast údajů o vydání, oblast nakladatelských údajů, oblast fyzického popisu, oblast údajů o edici).

Poznámka o prameni hlavního názvu je pro zvukové záznamy povinná; zapisuje se v prvním výskytu pole 500.

Poznámky se zapisují, pokud je to možné, v českém jazyce.

Příklady

- 500** \$aNázev z disku
[nejčastější případ: název je uveden na štítku/potisku kompaktního disku]
- 500** \$aNázev z pouzdra
[na štítku disku není uveden společný název; popisované provedení obsahuje více děl, společný název převzat z předního obalu bookletu vsunutého do průhledného pouzdra (považuje se za součást pouzdra)]
- 500** \$aNázev ze hřbetu pouzdra
[popisované provedení obsahuje více děl, společný název uveden pouze na hřbetu pouzdra]
- 300 \$a1 CD audio (63:51) ;\$c12 cm +\$e1 kniha (128 stran : ilustrace ; 13 x 15 cm)
- 500** \$aNázev z titulní stránky knihy
- 500** \$aCD zasunuto na zadním přideštlí knihy
[pokud je CD připevněno k deskám publikace, pramenem popisu je tištěná publikace a název se přebírá z titulní stránky tištěné publikace]
- 500** \$aNázev z etikety
[používá se u gramofonových desek]

- 500 \$a**Název z obalu
[používá se u gramofonových desek; na etiketách pouze názvy jednotlivých děl, společný název na obalu]
- 500 \$a**Název z nahrávky
[název pouze ve zvukové podobě, např. u zvukové nahrávky pro nevidomé]
- 500 \$a**Název ze stránek vydavatele
[na popisovaném provedení pouze nečitelný název; název zjištěn na www stránkách vydavatele, v poli 245 se zapisuje v hranatých závorkách]
- 500 \$a**Název dodán katalogizátorem
[na popisovaném zdroji není uveden žádný název; v poli 245 se dodaný název zapisuje v hranatých závorkách]
- 24500 \$aMy mamma's in town :\$bfox-trot /\$cFirsch, Panico & Nuzzo. The new St. Louis blues / W.C. Handy
- 500 \$a**Správné jméno prvního autora je: Hirsch
[poznámka o správném znění údajů; na etiketě první strany šelakové desky je chybně uvedeno jméno "Firsch"]
- 500 \$a**Opera o třech dějstvích
[charakter díla obsaženého v popisovaném provedení]
- 500 \$a**Monodrama pro tenor, soprán a noneto na verše F. Petrarky
- 500 \$a**Přeložil V. Renč
[v poznámkách uveden charakter díla, obsazení a údaje o odpovědnosti]
- 500 \$a**Skladatelovo libreto zveršovala Fedora Bartošová
[údaj o odpovědnosti převzatý z dalších preferovaných pramenů popisu]
- 500 \$a**Hudba Jiří Šlitr, texty Jiří Suchý
[pokud vztah mezi popisovným dílem a údaji o odpovědnosti zapsanými v poli 245 není jasný, je vhodné ho vysvětlit v poznámce]
- 500 \$a**Fonogram Český rozhlas
[poznámka k nakladatelským údajům; rok fonogramu zapsán v poli 264 (hodnota druhého indikátoru "4"), ale fonogram vlastní jiná společnost než nakladatel uvedený v prvním výskytu pole 264]
- 500 \$a**Fonogramy 1963, 1964
[fonogramy pro jednotlivá díla se zapisují v poznámce; majitel fonogramu není v poznámce uveden – shoduje se s nakladatelem uvedeným v poli 264]
- 500 \$a**Fonogramy 2013-2021 různá vydavatelství
[častý případ u nahrávek populární hudby]

- 500 \$a**Na zadní straně pouzdra fonogram 1990
[fonogram uvedený na disku (tj. na hlavním preferovaném prameni popisu) zapsán v poli 264, odlišný rok fonogramu uvedený na pouzdru se zapíše do poznámky]
- 500 \$a**Upravená reedice CR0362-2/6CD z roku 2007
[poznámka k nakladatelským údajům obsahuje informaci o dřívějším vydání]
- 500 \$a**Historická nahrávka
[na popisovaném provedení informace "Historical Recording"; poznámky se zapisují, pokud je to možné, v českém jazyce]
- 500 \$a**Nahrávka ve světové premiéře
[na popisovaném provedení informace "World Premiere Recording"; poznámky se zapisují, pokud je to možné, v českém jazyce]
- 500 \$a**Technika záznamu ADD
[poznámka k fyzickému popisu; kód SPARS se používá k označení aspektů procesu nahrávání a reprodukce zvuku na komerčních kompaktních discích, přičemž rozlišuje mezi použitím analogového a digitálního vybavení – podrobnější informace viz pozice pole 007/12 (Speciální přehrávací charakteristiky) a pozice 007/13 (Technika snímání a záznamu zvuku)]
- 500 \$a**Informace o skladatelce a zpívané texty vícejazyčně (22 stran) v pouzdru
[poznámka k obsahu a podobě doprovodného materiálu; informace ve více než dvou jazycích uvedeny v bookletu vsunutém do průhledného pouzdra; tři a více jazyků doporučujeme v poznámce nerozepisovat, ale měly by se zaznamenat v poli 041 Kód jazyka]
- 500 \$a**Informace o autorovi a díle (20 stran) vloženy v pouzdru
[poznámka k obsahu a podobě doprovodného materiálu; informace v českém jazyce uvedeny v bookletu vloženém do kartonového pouzdra; pokud jsou informace v bookletu pouze v českém jazyce, jazyk není třeba v poznámce specifikovat]
- 500 \$a**Informace o hudbě a dirigentech anglicky a rusky (8 stran) vloženy v krabici
[tištěná příloha a gramofonové desky jsou vloženy v krabici; pokud jsou informace v příloze ve dvou jazycích, je vhodné v poznámce jazyky rozepsat]
- 500 \$a**Informace o hudbě česky a anglicky (5 stran) vloženy v obalu
[tištěná příloha a gramofonová deska jsou vloženy ve společném papírovém obalu]
- 500 \$a**Informace o hudbě vícejazyčně na zadní straně obalu
[informace uvedeny na obalu gramofonové desky]

- 500 \$aDurata: 85:18 ; 61:42
[popisované provedení bez společného názvu, názvy jednotlivých děl zapsány v poli 245, přehrávací doba dvou skladeb uvedeny v poznámce; poznámka k přehrávací době se obvykle zapisuje v posledním výskytu pole]
- 500 \$aNázev z disku
- 500 \$aFonogramy 1961, 1966 Československý rozhlas
- 500 \$aHistorická nahrávka
- 500 \$aTechnika záznamu ADD
- 500 \$aInformace o hudbě vícejazyčně (8 stran) v pouzdru
- 500 \$aDurata: 29:00 ; 34:30
[pořadí poznámek koresponduje s pořadím oblastí bibliografického popisu]
- 300 \$a3 CD audio (55:23 ; 53:21 ; 63:37) ;\$c12 cm +\$e1 brožura (111 stran)
- 500 \$aNázev z disku
- 500 \$aLibreto Giuseppe Bonecchi
- 500 \$aNahrávka ve světové premiéře
- 500 \$aCD a brožura ve společném kartonovém pouzdru
- 500 \$aTechnika záznamu DDD
- 500 \$aInformace o skladateli, hudbě, interpretech a libreto vícejazyčně v brožuře
[popisované provedení obsahuje tři CD a brožuru, každé CD má vlastní plastové pouzdro, tištěná brožura podstatná svým obsahem i rozsahem je zapsána jako doprovodný materiál v podpoli 300\$e; v poznámce je vhodné uvést, že CD a brožura jsou ve společném kartonovém pouzdru]

505 Formalizovaná poznámka k obsahu (o)

Indikátory

První indikátor: úplnost zápisu obsahu

0 Úplný obsah popisné jednotky

Generuje se návěští **Obsahuje:**

1 Neúplný obsah

nebyly ještě vydány nebo institucí získány všechny části popisovaného provedení

Generuje se návěští **Neúplný obsah:**

2 Částečný obsah

uvádějí se pouze vybrané části popisovaného provedení, i když jsou pro zpracování dostupné všechny

Generuje se návěští **Obsahuje též:**

8 Návěští se negeneruje

Druhý indikátor: způsob zápisu obsahu

Základní

všechny informace jsou zapsány v jediném výskytu podpole \$a

0 Rozšířená

opakované výskyty definovaných podpolí jiných než podpole \$a

Podpole

\$a Text formalizované poznámky (NO)

text uvedený v podpoli \$a není selekční

\$g Doplnující údaje (O)

\$r Údaj o odpovědnosti (O)

\$t Název (O)

názvy zapsané v podpolích \$t jsou vždy selekční

Interpunkce

Poznámka k obsahu obvykle obsahuje předepsanou interpunkci ISBD.

Interpunkce v rámci formalizované poznámky k obsahu odpovídá interpunkci, která se používá v oblasti údajů o názvu a odpovědnosti (pole 245). Jednotlivé položky jsou mezi sebou oddělovány znakem *mezera-spojovník-spojovník-mezera*.

Interpunkční vzory:

\$aNázev 1 -- Název 2 -- Název 3

nebo

\$tNázev 1 --\$tNázev 2 --\$tNázev 3

[poznámka na rozšířené úrovni se obvykle používá pro rozpis názvů písní u populární hudby]

\$aNázev 1 / 1. autor -- Název 2 / 2. autor -- Název 3 / 3. autor

nebo

\$tNázev 1 /\$r1. autor --\$tNázev 2 /\$r2. autor --\$tNázev 3 /\$r3. autor

[poznámku na rozšířené úrovni lze použít, pokud není vhodný rozpis děl v záhlaví Autor/Název]

\$aNázev 1 ; Název 2 / 1. autor -- Název 3 ; Název 4 / 2. autor -- Název 5 / 3. autor
nebo

\$tNázev 1 ; **\$t**Název 2 / **\$r**1. autor -- **\$t**Název 3 ; **\$t**Název 4 / **\$r**2. autor -- **\$t**Název 5 / **\$r**3. autor
[popisované provedení obsahuje několik děl od různých autorů, k jednotlivým autorům náleží několik děl; poznámku na rozšířené úrovni lze použít, pokud není vhodný rozpis děl v záhlaví Autor/Název]

\$aNázev 1 ; Název 2 / 1. autor -- Název 3 / 2. autor -- Název 4 / 1. autor
nebo

\$tNázev 1 ; **\$t**Název 2 / **\$r**1. autor -- **\$t**Název 3 / **\$r**2. autor -- **\$t**Název 4 / **\$r**1. autor
[pořadí děl v poli 505 musí odpovídat pořadí uvedenému na popisovaném provedení; třetí dílo prvního autora je zapsáno jako samostatná položka oddělená znakem mezera-spojovník-spojovník-mezera]

U každého názvu se též uvádějí údaje o odpovědnosti, které nejsou uvedeny v oblasti údajů o názvu a odpovědnosti, a dále přehrávací doba (durata) jednotlivých skladeb. Údaje je třeba oddělovat interpunkcí podle ISBD. Nejčastější případy zápisu údajů v rámci jedné položky pole 505 oddělované interpunkcí *mezera-spojovník-spojovník-mezera* lze schematicky znázornit následovně:

Název / autor

Název / autor (durata)

Název / autor (interpret²⁰, obsazení) (durata)

Název (interpret, obsazení ; interpret, obsazení) (durata)

Název (durata)

Název 1 (interpret) (durata) ; Název 2 (durata) ; Název 3 (interpret, obsazení) (durata) / autor

Název opery. Název árie (durata) ; Název árie (interpret, obsazení) (durata) ; Název další opery. Název árie (durata) ; Název árie (durata) / autor

Použití pole

Zápis údajů v poli 505 je v rámci minimálního záznamu.

Pole 505 obsahuje poznámku o obsahu popisné jednotky, a to na dvou úrovních: **základní** (hodnota druhého indikátoru „#“) a **rozšířené** (hodnota druhého indikátoru „0“).

Základní forma poznámky se používá pro zápis nevýznamných názvů, nebo pro názvy, pro něž již byla vytvořena vedlejší záhlaví. Rozšířená forma poznámky se používá především v oblasti populární hudby k rozpisu názvů jednotlivých písní do selekčních podpolí \$t.

Názvy jednotlivých děl v poli 505 se zapisují, pokud je to možné, v českém jazyce. Jsou-li např. na potisku CD nebo jeho pouzdrů názvy skladeb v cizím jazyce a na dalším prameni popisu (v bookletu, příloze atd.) jsou názvy v češtině, preferuje se jejich český tvar.

²⁰ Obsahuje-li popisované provedení více děl se společným názvem a v každém díle vystupují různí interpreti, lze interprety vyjmenovat ve spojení s konkrétními díly v poli 505. V poli 511 (Poznámka o účinkujících) se v tomto případě uvádí výraz „Různí interpreti“.

Poznámka se zobrazuje/tiskne s úvodním návěštím, které se generuje na základě hodnoty prvního indikátoru.

Příklady

5050 \$aRusalka. Měsíčku na nebi hlubokém / A. Dvořák (5:29) -- Čertova stěna. Ó, vím, co Závíš snuje / B. Smetana (3:20) -- Rozmilý slavíčku : pastorela / Jakub Jan Ryba (6:04) -- V studni. Jak ty ohně po horách ; Dlouho jsem již čekala / V. Blodek (4:17) -- Libuše. Můj otče, slyšte / B. Smetana (5:30) -- Eva. Tušení mé pravdou bylo (3:43) ; Dnes v noci zlý mne zlekal sen (3:12) ; Sama jsem a opuštěná (6:11) / J.B. Foerster - - Don Giovanni. Láska tvá mi vrátí síly / W.A. Mozart (5:39) -- Piková dáma. Již blízko k půlnoci / P.I. Čajkovskij (4:13) -- Hoffmannovy povídky. Sladce housle v dáli zní / J. Offenbach (3:51) -- Luisa. Depuis le jour / G. Charpentier (5:38) -- Maškarní ples. Zde je hrozné to místo (6:18) ; La traviata. Proč duše má (7:17) / G. Verdi
[popisované provedení obsahuje operní árie různých skladatelů; jednotlivé árie rozepsány v záhlaví Autor/Název]

5050 \$aConcerto in G major for piano and orchestra (22:09) ; Concerto in D major for piano left hand and orchestra (17:58) / Maurice Ravel -- Aubade : choreographic concerto for piano and 18 instruments / Francis Poulenc (20:50)
[popisované provedení obsahuje tři koncerty dvou skladatelů; jednotlivá díla roepsána v záhlaví Autor/Název]

50500 \$tStabat Mater for mixed choir and organ, op. 56 /\$rJosef Bohuslav Foerster -- \$tSchlage nicht die feuchten Augen nieder ;\$tWeinet um sie ;\$tWoll't er nur fragen /\$rCarl Goldmark --\$tZitronenfalter im April ;\$tBlumengruß /\$rHugo Wolf -- \$tHochzeitslied /\$rArnold Schoenberg --\$tRuhe, meine Seele /\$rRichard Strauss -- \$tBeschwörung /\$rPauline Viardot --\$tAbendglöcklein /\$rHans Rott --\$tKönig in Thule ;\$tEs war ein alter König ;\$tLiebesklage ;\$tCelebrität /\$rAlphons Diepenbrock - -\$tLieder der Dämmerung für eine Singstimme und Klavier, op. 42 /\$rJosef Bohuslav Foerster --\$tJunge Ehemann /\$rBruno Walter
[popisované provedení obsahuje šestnáct skladeb od více autorů; názvy jsou rozepsány v selekčních podpolích \$t ve formalizované poznámce na rozšířené úrovni]

50500 \$tKeep a light in the window till I come home --\$tHold on I'm coming --\$tI believe to my soul --\$tTys kámen --\$tNoc je můj den --\$tHolubí dante --\$tBitva o Karlův most -- \$tKolej Yesterday --\$tBlues o spolykaných slovech --\$tYetti blues --\$tNic ve zlým, nic v dobrým --\$tSnad nám naše děti prominou --\$tZloděj času --\$tZatmění --\$tKartáček na zuby --\$tNebe anebo cesta do pekel --\$tMá vlast
[nahrávka populární hudby]

508 Poznámka o realizátorech (o)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

\$a Text poznámky (NO)

Interpunkce

V poznámce o realizátorech se jednotlivé údaje o odpovědnosti za uměleckou nebo technickou realizaci díla oddělují *středníkem s oboustrannou mezerou*. Výraz uvádějící podíl na realizaci díla se zapisuje před jejich jména.

Použití pole

Pole 508 je pro zvukové záznamy nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

Pole obsahuje jména osob nebo organizací (s výjimkou účinkujících), odpovědných za uměleckou a/nebo technickou realizaci díla.

Při bibliografickém popisu audioknih se v poznámce obvykle zapisuje režisér, dramaturg a další, pokud jsou uvedeni na preferovaném prameni a pokud je informace o nich považována za užitečnou pro uživatele při identifikaci nebo výběru popisovaného provedení. Nejčastěji bývají „realizátoři“ uvedeni na zadní straně pouzdra.

Příklady

508 \$aRežie, Petr Gojda

508 \$aDramatizace, Jitka Škápíková ; režie, Markéta Jahodová

511 Poznámka o účinkujících (o)

Indikátory

První indikátor: indikátor návštěví

- 0 Návěští se negeneruje
- 1 Generuje se návštěví **Účinkují:**²¹

Druhý indikátor: nedefinován

Pro interprety umělé a populární hudby (např. pro pěvce, vokalisty, instrumentalisty, orchestry, dirigenty, hudební tělesa, hudební skupiny atd.) a pro interprety mluveného slova u audioknih se běžně používá hodnota prvního indikátoru „0“.

Podle mezinárodního doporučení by se hodnota prvního indikátoru „1“ měla používat pro obsazení u hudebně dramatické tvorby, např. jsou-li v poznámce o účinkujících uvedeny operní role (v angličtině se na základě hodnoty prvního indikátoru generuje návštěví *Cast*: – česky *Obsazení*:).

Podpole

\$a Text poznámky (NO)

Interpunkce

V poznámce o účinkujících se jednotlivé údaje o odpovědnosti za interpretaci díla oddělují *středníkem s oboustrannou mezerou*.

V jednom údaji o odpovědnosti za interpretaci díla mohou být uvedena jména i více než jedné osoby, plní-li stejnou úlohu. Jména více osob v rámci jedné skupiny, tj. jednoho typu údaje o odpovědnosti za interpretaci díla, se oddělují *čárkou*.

Použití pole

Zápis poznámky v poli 511 je v rámci minimálního záznamu.

U zvukových nahrávek se jména účinkujících zapisují do oblasti poznámek v poli 511²², pokud jsou uvedeni na preferovaném prameni popisu a pokud je informace o nich považována za užitečnou pro uživatele při identifikaci nebo výběru popisovaného provedení. Informace o účinkujících se zapisují, pokud je to možné, v českém jazyce. Je-li např. na potisku CD nebo jeho pouzdrů název orchestru v cizím jazyce a na dalším prameni popisu (v bookletu, příloze atd.) je název orchestru v češtině, preferuje se jeho český tvar.

Poznámka o účinkujících slouží pro zobrazení. Aby byli účinkující vyhledatelní, zapisují se ještě do selekčních polí 700 a 710 jako vedlejší záhlaví.

Existuje-li více než jeden údaj o odpovědnosti za interpretaci díla, údaje by měly být v poznámce uspořádány tak, aby jednotlivé skupiny byly uvedeny v logickém pořadí: sólisté, sbor, sbormistr, orchestr, dirigent.

Za jméno hudebního tělesa se do kulatých závorek mohou uvést jména členů hudebního tělesa, pokud je informace o nich považována za užitečnou pro uživatele při identifikaci nebo

²¹ Nepřesný český překlad MARC 21.

²² Pokud jsou na hlavním prameni popisu uvedeni pouze interpreti nebo pokud tam jsou interpreti uvedeni mnohem výrazněji než skladatelé, zapisují se jména interpretů též do údajů o odpovědnosti v poli 245.

výběru popisovaného provedení. Jméno hudebního tělesa se zapisuje do selekčního pole 710, jména jednotlivých členů se do selekčního pole 700 nezapisují.

U zvukových nahrávek oper bývají seznamy sólistů uvedeny na disku/etiketě, pouzdru nebo v tištěné příloze různým způsobem. Pokud se v popisovaném provedení vyskytují různé seznamy sólistů, doporučuje se vybrat seznam uvedený na popisovaném provedení **nejvýrazněji** – nejčastěji to bývá seznam na přední straně pouzdra. Jinde uvedení sólisté jsou často zapsáni pouze v abecedním pořadí nebo v pořadí podle operních rolí.

Pokud je na preferovaném prameni popisu uvedena vedle jména interpreta operní role, může se v poznámce o účinkujících za jménem interpreta zapsat operní role v kulaté závorce.

Obsahuje-li popisované provedení více děl a interpreti vystupují pouze v některém z nich, uvedou se jména výkonných umělců, pokud je to možné, s označením příslušného díla v kulaté závorce za jméno interpreta:

Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK (1. a 2. dílo) ; Pražský komorní orchestr (3. dílo)

Obsahuje-li popisované provedení více děl bez společného názvu a v každém díle vystupují různí interpreti, je možné je v poznámce o účinkujících zapsat v rámci každého díla v pořadí: sólisté, sbor, sbormistr, orchestr, dirigent. Přináležitost k příslušným dílům se uvede před jména interpretů:

První dílo: Jitka Soběhartová, soprán ; Marie Mrázová, alt ; Vladimír Doležal, tenor ; Richard Novák, bas. Druhé dílo: Václav Rabas, varhany

U gramofonových desek bývají na etiketách jednotlivých stran uvedeni interpreti bez přináležitosti k příslušným dílům. Pokud jsou na každé straně různí interpreti, je možné je zapsat v rámci každé strany v pořadí: sólisté, sbor, sbormistr, orchestr, dirigent. Označení příslušné strany se uvede před jména interpretů:

Strana 1: I. Židek, L. Mráz, zpěv ; M. Klement, flétna ; Český pěvecký sbor ; Josef Veselka, sbormistr. Strana 2: M. Mrázová a další sólisté, zpěv ; Kühnův dětský sbor ; Noví pěvci madrigalů a komorní hudby ; Miroslav Venhoda, dirigent

Obsahuje-li popisované provedení více děl se společným názvem a v každém díle vystupují různí interpreti, lze interprety vyjmenovat ve spojení s konkrétními díly v poli 505 Poznámka k obsahu. V poli 511 se v tomto případě uvede výraz „Různí interpreti“.

Výraz „Různí interpreti“ v poli 511 se použije i tehdy, pokud je v popisovaném provedení uvedeno hodně interpretů (žádný není zvýrazněn), nebo pokud informace o interpretech není považována za užitečnou pro identifikaci nebo výběr popisovaného provedení.

Příklady

Artificiální hudba:

5110 \$aSimona Procházková, soprán ; Jana Sýkorová, alt ; Bronislav Procházka, klavír
[tři údaje o účinkujících odděleny středníkem s oboustrannou mezerou; zpěvní hlasy a obsazení uvedeny za jmény individuálních interpretů po čárce]

5110 \$aZdeněk Tylšar, Bedřich Tylšar, Zdeněk Divoký, lesní roh
[jedna skupina účinkujících, v rámci jedné skupiny jména oddělena čárkou]

- 5110 \$a**Miroslav Kejmar, Jan Kejmar, trubka ; Jiřina Pokorná, varhany
[dva údaje o účinkujících, v rámci skupiny pro trubku jména oddělena čárkou]
- 5110 \$a**Quartetto Telemann (Vladimír Petr, flétna, zobcová flétna ; Jaroslav Konečný, hoboj, zobcová flétna, anglický roh, varhany ; Zdeněk Hrášek, kytara, loutna ; Milan Vlček, violoncello, viola da gamba)
[v kulatých závorkách uvedena jména členů hudebního tělesa]
- 5110 \$a**Česká filharmonie ; Václav Talich, dirigent
[dva údaje o účinkujících odděleny středníkem s oboustrannou mezerou; POZOR: dříve se jméno dirigenta zapisovalo za názvem orchestru po čárce]
- 5110 \$a**Petra Froese, Tereza Nováková, soprán ; Felix Rumpf, baryton ; Ladislava Vondráčková, klavír ; Petr Sobotka, varhany ; Pěvecké sdružení Campanula Jihlava ; Pavel Jiráek, sbormistr
- 5110 \$a**Různí sólisté, zpěv ; Pražský filharmonický sbor ; Josef Veselka, sbormistr
[na preferovaném prameni popisu uvedeno hodně pěvců, žádný není zvýrazněn, v poznámce použita pouze obecná informace „Různí sólisté, zpěv“]
- 5111 \$a**Celina Lindsley (Ariadna) ; Norman Phillips (Théseus) ; Richard Novák (Minotaurus) ; Miroslav Kopp (strážce) ; Vladimír Doležal (Burun) ; Luděk Vele (stařec) ; Česká filharmonie ; Václav Neumann, dirigent
[v kulaté závorce za jmény interpretů uvedeny operní role; hodnota prvního indikátoru „1“]
- NEBO
- 5111 \$a**Celina Lindsley (Ariadna, soprán) ; Norman Phillips (Théseus, baryton) ; Richard Novák (Minotaurus, bas) ; Miroslav Kopp (strážce, tenor) ; Vladimír Doležal (Burun, tenor) ; Luděk Vele (stařec, bas) ; Česká filharmonie ; Václav Neumann, dirigent
[pokud je na preferovaném prameni popisu uvedena operní role a zpěvní hlas, lze zapsat roli i hlas do jedné společné závorky za jméno interpreta; hodnota prvního indikátoru „1“]
- NEBO
- 5110 \$a**Celina Lindsley, Norman Phillips, Richard Novák, Miroslav Kopp, Vladimír Doležal, Luděk Vele, zpěv ; Česká filharmonie ; Václav Neumann, dirigent
[lze zvolit i stručný způsob zápisu sólistů do jedné společné skupiny pro zpěv]
- 5110 \$a**Gabriela Beňačková, soprán ; Jaroslav Souček, baryton ; Pražský filharmonický sbor ; Lubomír Mátl, sbormistr ; Česká filharmonie ; Václav Neumann, dirigent
- 5110 \$a**Josef Somr, Jan Hartl, recitace ; Lívía Obručník Vénosová, soprán ; Roman Janál, baryton ; Český chlapecký sbor, Hradec Králové ; Jakub Martinec, sbormistr ; Pražský filharmonický sbor ; Lukáš Vasilek, sbormistr ; Filharmonie Hradec Králové ; István Dénes, dirigent
- 5110 \$a**Edith Mathis, soprán ; Ursula Boese, alt ; Sbor a Symfonický orchestr bavorského rozhlasu ; Wolfgang Schubert, sbormistr ; Rafael Kubelík, dirigent
[údaje o účinkujících v pořadí uvedeném na popisovaném provedení: sólisté, sbor a orchestr, sbormistr; dirigent]

- 5110 \$a**Ústřední hudba československé armády ; Jindřich Brejšek, Karel Bělohoubek, Zdeněk Gregor, dirigenti
[popisované provedení obsahuje četná díla interpretovaná jedním orchestrem a třemi dirigenty; ve skupině pro dirigenty jsou jména oddělena čárkou]
- 5110 \$a**André Navarra, violoncello ; Josef Suk, housle ; Alfred Holeček, František Maxián, klavír ; Česká filharmonie ; Karel Ančerl, Constantin Silvestri, dirigenti ; Komorní harmonie ; Martin Turnovský, dirigent
- 5110 \$a**David Oistrakh, housle ; Svyatoslav Richter, klavír ; Česká filharmonie ; Antonio Pedrotti (1. dílo), Kyrill Kondrashin (2. dílo), Erich Leinsdorf (3. dílo), dirigenti
[popisované provedení obsahuje tři díla interpretovaná jedním orchestrem a třemi dirigenty; ve skupině pro dirigenty jsou jména oddělena čárkou, za jmény dirigentů je v kulaté závorce označení příslušného díla]
- 5110 \$a**Dagmar Pecková, mezzosoprán ; Josef Suk, housle ; Česká filharmonie ; Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK ; Pražská komorní filharmonie ; Filharmonie Brno ; Nový český komorní orchestr ; Jiří Bělohlávek, dirigent
[popisované provedení obsahuje četná díla interpretovaná pěti orchestry s jedním dirigentem]
- 5110 \$a**Boris Krajný, klavír ; Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK (1. a 2. dílo) ; Pražský komorní orchestr (3. dílo) ; Jiří Bělohlávek, dirigent
[popisované provedení obsahuje tři díla interpretovaná dvěma orchestry a jedním dirigentem; za názvy orchestrů je v kulaté závorce označení příslušných děl]
- 5110 \$a**Wolfgang Schneiderhan, housle ; Julius Katchen, klavír ; Česká filharmonie, Karel Ančerl, dirigent (1. dílo) ; Orchester FOK, Pietro Argento, dirigent (2. dílo)
[popisované provedení obsahuje dvě díla, v rámci jednoho údaje o odpovědnosti za provedení jednoho díla je jméno dirigenta od názvu orchestru odděleno čárkou]
- 5110 \$a**První dílo: Jitka Soběhartová, soprán ; Marie Mrázová, alt ; Vladimír Doležal, tenor ; Richard Novák, bas ; František Xaver Thuri, varhany ; Kühnův komorní sbor ; Pavel Kühn, sbormistr ; Dvořákův komorní orchestr ; Libor Pešek, dirigent. Druhé dílo: Václav Rabas, varhany. Druhé a třetí dílo: Východočeský státní komorní orchestr Pardubice ; Libor Hlaváček, dirigent
[popisované provedení obsahuje tři díla, v každém díle vystupují různé interpreti; v rámci každého díla je možné uvést pořadí: sólisté, sbor, sbormistr, orchestr, dirigent; příslušnost k příslušným dílům je uvedena před jmény interpretů]
- 5110 \$a**Strana 1: I. Židek, L. Mráz, zpěv ; M. Klement, flétna ; Český pěvecký sbor ; Josef Veselka, sbormistr. Strana 2: M. Mrázová a další sólisté, zpěv ; Kühnův dětský sbor ; Noví pěvci madrigalů a komorní hudby ; Miroslav Venhoda, dirigent
[na etiketách každé strany gramofonové desky jsou uvedeni různé interpreti bez příslušnosti k příslušným dílům; jednotlivá díla jsou v bibliografickém záznamu vyjmenována za označením příslušné strany v poli 505 Poznámka k obsahu]

- 5110 \$a**GD1 a GD2: Pěvecké sdružení moravských učitelů ; Antonín Tučapský, sbornistr ; Pražský filharmonický sbor ; Josef Veselka, sbornistr. GD3: J. Jindrák, O. Spiser, zpěv ; J. Pokorný, klavír ; O. Brousek, recitace ; Symfonický orchestr Čs. rozhlasu ; Jaroslav Soukup, Miloš Konvalinka, dirigenti
[první dvě gramofonové desky obsahují mužské sbory se shodnými interprety, třetí gramofonová deska obsahuje písně a melodramy interpretované různými sólisty s doprovodem jednoho orchestru s dvěma dirigenty; jednotlivá díla jsou v bibliografickém záznamu vyjmenována za označením příslušných GD v poli 505 Poznámka k obsahu]
- 5110 \$a**Český národní symfonický orchestr ; Zdeněk Košler (CD1), Carl Davis (CD2), Paul Freeman (CD3), Leo Driehuis (CD4), Marcello Rota (CD5), Lalo Schifrin (CD6), Jiří Kout (CD7), Peter Altrichter (CD8), Vince Mendoza (CD9), Libor Pešek (CD10), dirigenti
[popisované provedení (Desatero dirigentů Českého národního symfonického orchestru) obsahuje deset CD, každé je věnováno jednomu dirigentovi; jejich příslušnost k příslušným skladbám je naznačena odkazem na pořadové číslo jednotlivých CD v kulaté záorce za jménem dirigenta; jednotlivá díla jsou vyjmenována za označením jednotlivých CD v poli 505 Poznámka k obsahu]
- 5110 \$a**Různí sólisté, zpěv ; Bolshoi Theatre Choir ; Bolshoi Theatre Orchestra ; Boris Khaikin, dirigent
[popisované provedení je opera na čtyřech gramofonových deskách, pěvci uvedeni postupně na etiketách jednotlivých stran, v příloze vyjmenováno celkem šestnáct pěvců, žádný není zvýrazněn; v poznámce použita pouze obecná informace „Různí sólisté, zpěv“ – jména pěvců se nepovažují z hlediska uživatele za užitečná pro identifikaci nebo výběr dokumentu]
- 5110 \$a**Různí interpreti
[popisované provedení obsahuje osm děl s různými interprety výrazně uvedenými na etiketách třech gramofonových desek; interprety lze vyjmenovat ve spojení s konkrétními díly v poli 505; v poli 511 se i v tomto případě uvede výraz Různí interpreti]
- 5050 \$a**Koncertantní suita pro symfonický orchestr / Karel Reiner (Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK ; Miloš Konvalinka, dirigent) -- Quattro episodi : sinfonietta pro orchestr / Jiří Dvořáček (Česká filharmonie ; Václav Neumann, dirigent) -- Koncert č. 2 pro klavír a orchestr (jednovětý) / Ivan Řezáč (Dagmar Balogová, klavír ; Symfonický orchestr hl. m. Prahy ; Jindřich Rohan, dirigent) -- Symfonie č. 5 na motivy Picassovy Guerniky / Jiří Válek (Symfonický orchestr hl. m. Prahy ; Eduard Fischer, dirigent) -- Asynchronia pro smyčcový orchestr / Jozef Sixta (Symfonický orchestr Čs. rozhlasu v Bratislavě ; Ladislav Slovák, dirigent) -- Musica nocturna pro velký orchestr / Ivan Hrušovský (Symfonický orchestr Čs. rozhlasu v Bratislavě ; Ondrej Lenárd, dirigent) -- Partita pro 12 smyčcových nástrojů / Dezider Kardoš (Slovenský komorní orchestr ; Bohdan Varchal, umělecký vedoucí) -- Améby pro velký orchestr / Jozef Grešák (Slovenská filharmonie ; Bystrík Režucha, dirigent)
- 5110 \$a**Různí interpreti
[v popisovaném provedení uvedeni četní interpreti, žádný není zvýrazněn]

Populární hudba:

U populární hudby je poznámka o účinkujících také formalizovaná. Většinou se v poznámce zapisuje hlavní interpret a případně další interpreti, pokud jsou výrazně uvedeni na popisovaném provedení. Jednotlivé údaje o odpovědnosti za interpretaci díla se oddělují *středníkem s oboustrannou mezerou*.

U populární hudby se často používá informace o dalších interpretech v obecné (souhrnné) podobě, která se také od jména hlavního interpreta odděluje *středníkem s oboustrannou mezerou*. Tyto souhrnné informace o dalších interpretech²³ mohou mít různou podobu, např.:

- ; další interpreti
- ; s dalšími hudebníky
- ; s doprovodem
- ; s doprovodnými zpěváky
- ; s doprovodnými hudebníky
- ; s instrumentálním doprovodem
- ; s vokálním a instrumentálním doprovodem

- 5110 \$a**Karel Gott, zpěv ; další interpreti
[nejběžnější forma poznámky u populární hudby]
- 5110 \$a**Hana Zagorová ; s dalšími zpěváky
- 5110 \$a**Hana Zagorová, Štefan Margita, zpěv ; další interpreti
- 5110 \$a**Věra Špinarová, zpěv ; s vokálním a instrumentálním doprovodem
- 5110 \$a**Karel Gott ; další zpěváci ; s vokálním a instrumentálním doprovodem
- 5110 \$a**Michal Prokop, zpěv ; Framus Five ; další interpreti
- 5110 \$a**Martin Chodúr, zpěv, klarinet ; s dalšími instrumentalisty
- 5110 \$a**David Stypka ; Bandjeez ; další interpreti
- 5110 \$a**Štefan Margita, Hana Hegerová, Hana Zagorová, Zlata Adamovská, Miro Žbirka, zpěv ; Komorní orchestr mladých Quattro ; Marek Štílec, dirigent
*[na preferovaném prameni popisu pod jménem hlavního interpreta uvedeni drobným písmem další zpěváci;
v poznámce zapsáni v rámci jedné skupiny pro zpěv]*
- 5110 \$a**Daniel Barták, Hana Zagorová, Petr Kotvald, Stanislav Hložek, Vilém Čok, zpěv ;
různí instrumentalisté
- 5110 \$a**Cimbálová muzika Ohnica z Uherského Hradiště ; Jan Káčer, umělecký vedoucí ;
Jan Mudrák, primáš ; dívčí sbor FS Míkovej ; dívčí sbor FS Cifra Lenky Kraváčkové

²³ Převzato ze záznamů Library of Congress zpracovaných v roce 2023 a 2024

5110 \$aRuth Etting, zpěv ; s doprovodem
[šelaková deska, na etiketě za jménem zpěvačky informace o doprovodu, bez specifikace]

5110 \$aJosephine Baker, zpěv ; Melodic Jazz du Casino de Paris ; Edmond Mahieux, dirigent
[šelaková deska, na etiketě jméno zpěvačky a název doprovodného souboru s dirigentem]

5110 \$aThe Singing Sophomores ; s klavírním doprovodem
[šelaková deska, na etiketě za názvem vokálního souboru informace o klavírním doprovodu]

24510 \$aSingly a rozhlasové nahrávky 1976-1978 /\$cBohemia

5110 \$aBohemia, hudební skupina

NEBO

5110 \$aÚčinkuje Bohemia, hudební skupina
[pokud by v poli 511 bylo uvedeno pouze jméno „Bohemia“, nebylo by zřejmé, že se jedná o interpreta, proto je vhodné uvést vysvětlující poznámku; dříve se běžně v těchto případech používala hodnota prvního indikátoru „1“ pro zobrazení návěští „Účinkují“, ale podle mezinárodního doporučení by se mělo zobrazovat návěští pouze pro obsazení u hudebně dramatické tvorby]

5110 \$aRůzní interpreti
[jména interpretů se nepovažují za užitečná pro identifikaci nebo výběr dokumentu]

Audioknihy:

U audioknih se poznámka o účinkujících většinou zapisuje v podobě, jak je uvedena na preferovaném prameni popisovaného provedení.

5110 \$aČte Milena Steinmasslová

5110 \$aČtou Kryštof Hádek, Radek Melša, Hana Kusnjerová, Ivan Lupták, Šimon Krupa, Radúz Mácha ; další herci
[na preferovaném prameni popisu výrazně uvedeno šest interpretů, na zadní straně pouzdra uvedeni další čtyři herci; v poli 511 zapsána jména interpretů z preferovaného pramene popisu, o dalších hercích zapsána pouze obecná informace]

5110 \$aČtou různí herci
[v popisovaném provedení uvedeni četní interpreti, žádný ale na preferovaném prameni popisu není zvýrazněn; o všech účinkujících hercích zapsána pouze obecná informace]

518 Poznámka o datu a místu zaznamenání díla (o)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

- \$a Text poznámky (NO)
- \$d Datum zaznamenání (O)
- \$o Další údaje (O)
- \$p Místo zaznamenání (O)
- \$3 Bližší určení dokumentu (NO)

Použití pole

Zápis poznámky v poli 518 je v rámci doporučeného záznamu.

Poznámka může být uvedena jako celek v podpoli \$a, nebo rozčleněna do specifických podpolí \$d, \$o, \$p, \$3.

Na Pracovní skupině pro zpracování speciálních dokumentů v roce 2015 bylo odsouhlaseno, že Národní knihovna ČR bude zapisovat poznámku ve strukturované podobě do specifických podpolí, pro ostatní knihovny je způsob zápisu v poli 518 volitelný.

Údaje poznámky se přebírají z celého popisovaného provedení a zapisují se, pokud je to možné, v českém jazyce.

Datum zaznamenání díla v ideálním případě obsahuje den, měsíc a rok pořízení nahrávky. Rok nahrávky je důležitý údaj související s datem vydání, datem fonogramu zapisovanými v poli 264 a dále s údaji zapisovanými v poli 008. Pokud je datum nahrávky odlišné od data vydání, zapisuje se **nejstarší** datum nahrávky do pole 008/11-14 (má přednost před datem fonogramu). POZOR: datum fonogramu a datum nahrávky jsou dvě odlišné věci, rok nahrávky nelze odvozovat z data fonogramu a naopak.

Místo zaznamenání díla by mělo obsahovat název studia nebo jiné místo pořízení nahrávky a také město, pokud je známo. Poznámka typu „Nahráno ve studiu XY“ bez uvedeného data a místa se do pole 518 nezapisuje.

U strukturovaného zápisu do specifických podpolí se vynechávají předložky, místo zaznamenání díla se zapisuje v prvním pádě.

Pokud zvukový záznam obsahuje několik děl, která byla nahrána v různých časech na jednom místě, je vhodné, pokud je to možné, blíže specifikovat díla v opakovatelných podpolích \$d.

Jak blíže specifikovat díla v podpoli \$d – viz níže uvedené příklady.

Pokud zvukový záznam obsahuje několik děl, která byla nahrána na několika místech, zapisují se u strukturovaného zápisu do opakovatelných polí 518. Do podpole \$3 se uvede bližší určení díla, kterého se to týká.

Jak zapisovat bližší určení díla v podpoli \$3 – viz níže uvedené příklady.

MLA BP (pro RDA 7.11) doporučuje katalogizátorům, aby také zadávali informace o datu a místě zaznamenání díla, je-li to možné, do pole 033 obsahující formátované datum a kód místa zaznamenání díla. V české katalogizační praxi se zatím pole 033 nepoužívá.

Příklady

- 518** \$aNahráno v Dvořákově síni Rudolfiny v Praze 14.-17. března 1976
[poznámka je uvedena jako celek v podpolí \$a]
- 518** \$oNahráno\$d14.-17. března 1976\$pdvořáková síň Rudolfiny, Praha
[stejná poznámka je rozčleněna do specifických podpolí \$o, \$d, \$p; Národní knihovna ČR používá zápis ve strukturované podobě do specifických podpolí, pro ostatní knihovny je způsob zápisu v poli 518 volitelný]
- 518** \$oNahráno\$d26.6.2023\$psmetanova síň Obecního domu, Praha
[všechna díla jsou nahrána v jednom čase na jednom místě, na popisovaném provedení je datum nahrávky vyjádřeno číselně, zápis data bez mezer]
- 518** \$oNahráno\$d1.12.1992-15.2.1993\$psstudio Kiwi, Praha
[datum nahrávky vyjádřeno číselně, zápis bez mezer]
- 518** \$oNahráno\$d6.-20. prosince 1991\$psstudio Domovina, Praha
[na popisovaném provedení je datum nahrávky vyjádřeno slovně]
- 518** \$oNahráno\$dleden a květen 1952\$pdvořáková síň Rudolfiny, Praha
[na popisovaném provedení je datum nahrávky vyjádřeno slovně]
- 518** \$oNahráno\$dzáří 1977\$pkleinen Tonhallensaal des Kongresshauses, Zürich
[na popisovaném provedení je místo pořízení nahrávky uvedeno v němčině, doporučujeme do češtiny nepřekládat]
- 518** \$oNahráno\$dbřezen 1958 až únor 1963\$pdvořáková síň Domu umělců, Praha
[mezi víceslovnými výrazy doporučujeme pro přehlednější zobrazení namísto spojovníku s oboustrannou mezerou použít spojku „až“]
- 518** \$oNahráno\$d26.-29. června 1989 (1. dílo),\$d22. března 1989 (2. dílo)\$pdvořáková síň Domu umělců, Praha
[popisované provedení obsahuje dvě díla nahraná v jiném čase na jednom místě]
- 518** \$oNahráno\$d5.-6. prosince 1961 (1. dílo),\$d22. ledna 1962 (2. dílo),\$d7. prosince 1961 (3. dílo)\$pdvořáková síň Domu umělců, Praha
[popisované provedení obsahuje tři díla nahraná v jiném čase na jednom místě]
- 518** \$oNahráno\$d11.-13. června 1983 (1. a 3. dílo),\$d11.-12. června 1988 (2. dílo)
\$pdvořáková síň Domu umělců, Praha
[popisované provedení obsahuje tři díla nahraná v jiném čase na jednom místě]

- 518 \$o**Nahráno**\$d**9.-11. listopadu 1984 (Concertos),**\$d**1. února 1979 (Aubade)**\$p**Dům umělců, Praha
[popisované provedení obsahuje dva koncerty a jedno další dílo nahrané v jiném čase, vše nahráno na jednom místě; díla jsou v poznámce specifikována názvy uvedenými v bibliografickém záznamu v poli 245]
- 518 \$3**První dílo**\$o**nahráno živě**\$d**28. září 1991**\$p**Španělský sál Pražského hradu
- 518 \$3**Druhé dílo**\$o**nahráno živě**\$d**11.-12. února 1992**\$p**Smetanova síň Obecního domu, Praha
[popisované provedení obsahuje dvě díla nahraná v jiném čase na dvou různých místech]
- 518 \$o**Nahráno**\$d**31. října až 2. listopadu 2021 (1. dílo)**\$p**Studio 1 Českého rozhlasu, Praha
- 518 \$o**Nahráno**\$d**11.-14. května 2020 (2. dílo),**\$d**23. října 2022 (3. dílo)**\$p**Dvořákova síň Rudolfiny, Praha
[popisované provedení obsahuje tři díla nahraná v jiném čase na dvou různých místech]
- 518 \$o**Nahráno**\$d**24. dubna 1953 (Smetana),**\$d**9.-11. dubna 1953 (Wagner)
\$pČeskoslovenské rádio, Praha
- 518 \$3**Kouzelná flétna**\$o**nahráno živě**\$d**9. června 1954**\$p**Smetanova síň Obecního domu, Praha
- 518 \$3**Symfonie**\$o**nahráno živě**\$d**18.-19. listopadu 1954**\$p**Dům umělců, Praha
[popisované provedení bez společného názvu obsahuje dvě díla od Bedřicha Smetany a dvě díla od Richarda Wagnera nahraná ve dvou termínech na jednom místě; díla jsou v poznámce specifikována jmény skladatelů zapsanými v bibliografickém záznamu v poli 245; popisované provedení dále obsahuje dvě díla od W.A. Mozarta nahraná v jiném čase na dvou různých místech; díla Mozarta jsou v poznámce specifikována názvy uvedenými v bibliografickém záznamu v poli 245]
- 518 \$o**Nahráno**\$d**červenec 1972 až říjen 1973**\$p**různé kostely, kaple a chrámy Čech a Moravy
[popisované provedení s názvem „České a moravské barokní varhany“ obsahuje třicet devět skladeb interpretovaných na varhany na různých místech]
- 518 \$3**Výběry z knih**\$o**nahráno**\$d**28.2.1970 až 29.4.1987**\$p**studio Lucerna
- 518 \$3**Ostře sledované vlaky**\$o**nahráno**\$d**12.8.2009**\$p**studio MI 91
- 518 \$3**Povídky a další**\$o**nahráno**\$d**prosinec 2023 až leden 2024**\$p**studio V-Zenit
[popisované provedení je audiokniha obsahující výběr z díla Bohumila Hrabala; výběr je tematicky rozdělen do tří částí, každá část byla nahraná v jiném čase na jiném místě; části jsou specifikovány názvy uvedenými v bibliografickém záznamu v poli 505 Formalizovaná poznámka k obsahu]

530 Poznámka o dalších formách díla (o)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

\$a Text poznámky (NO)

Použití pole

Zápis údajů v poli 530 je nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

Pole obsahuje informace o dalších dostupných formách popisovného provedení. Může se jednat o vydání stejného obsahu na jiném fyzickém nosiči nebo vytvoření depozitní kopie pro zpřístupňování. U zvukových záznamů se obvykle zapisuje informace o vydání na jiném nosiči.

Příklady

- 530** \$aVydáno též na CD audio
[popisované provedení je gramofonová deska; stejná zvuková nahrávka byla vydána též na kompaktním disku]
- 530** \$aVydáno též na gramofonové desce
[popisované provedení je kompaktní disk]
- 530** \$aVydáno též na DVD video
[popisované provedení je kompaktní disk; stejná zvuková nahrávka (pořízená živě na koncertu) byla vydána ve formě videozáznamu na DVD]

546 Poznámka o jazyku (o)

Indikátory

Indikátory nejsou definovány, pozice jsou prázdné.

Podpole

\$a Text poznámky (NO)

Použití pole

Pole 546 obsahuje textovou poznámku o jazyku/jazycích popisovaného provedení, tj. o jazyku/jazycích zpívaného nebo mluveného textu. Poznámka se zapisuje, pokud tato informace nevyplývá z jiných údajů popisu. Například vždy se zapisuje poznámka o jazyku v případě, kdy hlavní název popisovaného zdroje je v jiném jazyce než jazyk zpívaného nebo mluveného textu.

Související kódované údaje se uvádějí v poli 008/35-37 a v poli 041 (Kód jazyka).

Poznámka o jazyku libreta a dalších informací obsažených v doprovodném materiálu, případně informace, že dílo je překladem, se uvádějí v poli 500 (Všeobecná poznámka).

Příklady

- 24510 \$aCompositions I =\$bSkladatelská tvorba I /\$cJitka Koželuhová
500 \$aInformace o skladateli a zpívané texty vícejazyčně (22 stran) v pouzdru
546 \$aZpíváno anglicky a hebrejsky
[poznámka o jazyku v poli 546 uvedena – informace o jazycích zpívaného textu nevyplývá z jiných údajů popisu]
- 24513 \$aIl Bellerofonte :\$bopera in 3 acts /\$cJosef Mysliveček
500 \$aInformace o skladateli, hudbě, interpretech a libreto vícejazyčně v brožuře
546 \$aZpíváno italsky
[informace o jazyku zpívaného textu nevyplývá z jiných údajů popisu (názvové údaje v italštině a angličtině, další údaje popisu v češtině) – poznámka o jazyku v poli 546 uvedena]
- 24510 \$aHradčanské písničky ;\$bVlčí stopa ; Říkadla ; Kašpar Rucký /\$cLeoš Janáček
500 \$aInformace o hudbě česky a anglicky (5 stran) vloženy v obalu
[poznámka o jazyku v poli 546 neuvedena – informace o jazyku zpívaného textu vyplývá z názvových údajů a dalších údajů bibliografického popisu zapsaných v českém jazyce]

648 Vedlejší věcné záhlaví – chronologický termín (o)

Indikátory

První indikátor: Typ data nebo časového období

- # Informace není dostupná
- 0 Datum nebo časové období, kterého se obsah dokumentu týká
- 1 Datum nebo časové období vytvoření nebo vzniku obsahu dokumentu

Druhý indikátor: heslář/tezaurus

- 4 Zdroj nespecifikován
kód zdroje se v podpoli \$2 neuvádí
- 7 Zdroj specifikován v podpoli \$2
podpole \$2 obsahuje kód autoritního zdroje

Podpole

- \$a Chronologický termín (NO)
- \$2 Zdroj záhlaví nebo termínu (NO)
- \$7 Číslo autority (NO)
- \$v Formální zpřesnění (O)
- \$x Všeobecné zpřesnění (O)
- \$y Chronologické zpřesnění (O)
- \$z Geografické zpřesnění (O)

Použití pole

Zápis údajů v poli 648 je nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

Všeobecně se forma a zápis údajů řídí instrukcemi souboru chronologických autorit NK ČR. Podle katalogizační praxe NK ČR se věcná zpřesnění v poli 648 nepoužívají.

Informace zpřesňující chronologický termín z hlediska tematického, geografického a formálního se, podobně jako v systémech deskriptorového typu, člení do příslušných polí: 650 (věcné téma), 651 (geografické jméno), 655 (žánr/forma).

Chronologický termín v kódované podobě se zapisuje v poli 045.

Příklady

045 \$av-v-

648 7 \$a18. století**\$7**ch460556**\$2**czenas

[kód „czenas“ v podpoli \$2 označuje zdroj použitý při výběru chronologického termínu – soubor věcných autorit Národní knihovny ČR]

045 \$ax8x9

648 7 \$a20. století**\$7**ch460558**\$2**czenas

648 4 \$a1986-1995

[ve druhém výskytu pole 648 zapsáno rozmezí let vzniku hudebních děl (data musí být uvedena v popisných údajích bibliografického záznamu); v souboru národních autorit zatím není vytvořena autorizovaná podoba – hodnota druhého indikátoru „4“, kód zdroje v podpoli \$2 není uveden; v poli 045 zapsán kód odpovídající přesnějšímu chronologickému zařazení]

045 \$aw-x-

648 7 \$a19.-20. století**\$7ch757015\$2czenas**

045 \$ay1y1

648 7 \$a2011-2020**\$7ch460589\$2czenas**

[u populární hudby se obsah zvukové nahrávky obvykle zařazuje do rozmezí desetiletí]

045 \$at-u-

648 7 \$a16.-17. století**\$7ch757028\$2czenas**

65007 \$aanglická poezie**\$7ph114051\$y16.-17. století\$2czenas**

*[popisované provedení obsahuje sonety Williama Shakespeara;
věcný popis pro zvukové nahrávky mluveného slova se řídí instrukcemi pro
věcný popis knih]*

650 Vedlejší věcné záhlaví – věcné téma (o)

Indikátory

První indikátor: úroveň

- # Informace není dostupná
- 0 Nespecifikována
- 1 Primární
- 2 Sekundární

Druhý indikátor: heslář/tezaurus

- 4 Zdroj nespecifikován
kód zdroje se v podpoli \$2 neuvádí
- 7 Zdroj specifikován v podpoli \$2
podpole \$2 obsahuje kód autoritního zdroje

Podpole

- \$a Věcné téma či geografické jméno jako vstupní prvek (NO)
- \$2 Zdroj záhlaví nebo termínu (NO)
- \$7 Číslo autority (NO)
- \$v Formální zpřesnění (O)
- \$x Všeobecné zpřesnění (O)
- \$y Chronologické zpřesnění (O)
- \$z Geografické zpřesnění (O)

Použití pole

Zápis údajů v poli 650 není v minimálním záznamu povinný údaj, ale jde o údaj doporučený.

Pole obsahuje věcné téma, které je předmětem obsahu dokumentu a používá se jako vedlejší věcné záhlaví. Forma a zápis údajů se řídí instrukcemi autoritního systému používaného danou institucí. Všeobecně známý používaný systém je vyjádřen hodnotou druhého indikátoru a je specifikován údajem o zdroji v podpoli \$2.

V institucích s univerzálním fondem se forma a zápis údajů řídí instrukcemi souboru věcných tematických autorit NK ČR.

Podle katalogizační praxe NK ČR (minimální aplikační syntax) se v tomto poli používají věcná zpřesnění uvedená v podpolích \$x (tematické zpřesnění), \$y (chronologické zpřesnění) a \$z (geografické zpřesnění).

V systémech deskriptorového typu se tyto informace zapisují do příslušných polí: 648 (chronologický termín), 650 (věcné téma), 651 (geografické jméno).

Číslo autority se uvádí pouze u termínu zapsaného ve vstupním prvku.

Věcný popis dokumentů s hudebním obsahem má určitá specifika. V průběhu let 2019 až 2022 byla v Hudebním oddělení NK ČR vypracována metodika věcného popisu hudebnin a zvukových záznamů s hudebním obsahem (metodika vznikla na základě konzultací v rámci Pracovní skupiny pro speciální dokumenty). Tato metodika/doporučení se promítá v praxi NK ČR a sdílejících knihoven od května 2022.

Metodika k věcnému popisu dokumentů s hudebním obsahem je dostupná na stránkách Národní knihovny ČR: <https://ipk.nkp.cz/docs/kp/katalogizacni-pravidla-rda-metodiky-istrukce-atd./vecny-popis-dokumentu-s-hudebnim-obsahem-metodika-pdf.-915-kb>

Příklady

65007 \$akomorní hudba**\$7**ph121752**\$z**Česko**\$y**20. století**\$2**czenas
[v podpoli \$2 uveden kód „czenas“ – soubor věcných autorit Národní knihovny ČR]

65007 \$aduchovní hudba**\$7**ph114372**\$z**Česko**\$y**18.-19. století**\$2**czenas

65007 \$ahudba pro klavír**\$7**ph114721**\$z**Francie**\$y**19.-20. století**\$2**czenas

65007 \$ahudebně dramatická tvorba**\$7**ph1063864**\$z**Spojené státy americké
\$y1901-1950**\$2**czenas

65007 \$ajazz**\$7**ph121330**\$y**20.-21. století**\$2**czenas

65007 \$apopulární hudba**\$7**ph124352**\$y**2011-2020**\$2**czenas

655 Rejstříkový termín – žánr/forma (o)

Indikátory

První indikátor: typ termínu

Základní

0 Fasetový

Druhý indikátor: heslář/tezaurus

4 Zdroj nspecifikován

kód zdroje se v podpoli \$2 neuvádí

7 Zdroj specifikován v podpoli \$2

podpole \$2 obsahuje kód autoritního zdroje

Podpole

\$a Žánr/forma či základní termín (NO)

\$2 Zdroj záhlaví nebo termínu (NO)

\$7 Číslo autority (NO)

\$v Formální zpřesnění (O)

\$x Všeobecné zpřesnění (O)

\$y Chronologické zpřesnění (O)

\$z Geografické zpřesnění (O)

Použití pole

Rejstříkový termín žánr/forma v poli 655 je povinný údaj pro minimální záznam.

Všeobecně se forma a zápis údajů řídí instrukcemi souboru formálních autorit NK ČR.

Podle katalogizační praxe NK ČR se věcná zpřesnění v poli 655 nepoužívají.

Informace zpřesňující termín označující žánr/formu z hlediska tematického, geografického a chronologického se, podobně jako v systémech deskriptorového typu, člení do příslušných polí: 648 (chronologický termín), 650 (věcné téma), 651 (geografické jméno).

Věcný popis dokumentů s hudebním obsahem má určitá specifika.

Slovník autorizovaných formálních termínů – 2022 pro dokumenty s hudebním obsahem je k dispozici ke stažení ve formátu tabulkového procesoru Excel (MS Office) na stránce Národní knihovny ČR:

[Katalogizační pravidla RDA \(metodiky, instrukce, atd.\) — IPK - informace pro knihovny](#)

Příklady

655 7 \$aopery\$7fd979795\$2czenas

[v podpoli \$2 uveden kód „czenas“ – soubor věcných autorit Národní knihovny ČR]

655 7 \$aženské sbory\$7fd980053\$2czenas

655 7 \$apísňové cykly\$7fd979968\$2czenas

655 7 \$asonatiny\$7fd980064\$2czenas

- 655 7 \$akantáty\$7fd980116\$2czenas
- 655 7 \$adrobné skladby\$7fd980066\$2czenas
- 655 7 \$aumělé písně\$7fd1062826\$2czenas
- 655 7 \$akoncerty\$7fd980071\$2czenas
- 655 7 \$avariace (hudba)\$7fd993494\$2czenas
- 655 7 \$amuzikály\$7fd979799\$2czenas
- 655 7 \$ajazz\$7fd992629\$2czenas
- 655 7 \$ašansony\$7fd1025488\$2czenas
- 655 7 \$arock\$7fd992602\$2czenas
- 655 7 \$aelektronická hudba\$7fd993392\$2czenas
- 655 7 \$ablues\$7fd1027046\$2czenas
- 655 7 \$ačeské prózy\$7fd133972\$2czenas
- 655 7 \$azvukové záznamy pro děti a mládež\$7fd186726\$2czenas
- 655 7 \$aaudioknihy\$7fd119452\$2czenas
- 655 7 \$akompaktní disky\$7fd201991\$2czenas
- 655 7 \$agramofonové desky\$7fd186718\$2czenas
- 655 7 \$azvukové kazety\$7fd186720\$2czenas

700 Vedlejší záhlaví pro osobní jména (o)

Indikátory

První indikátor: indikátor formy jména

- 0 Jméno se uvádí pod rodným/křestním jménem
- 1 Jméno se uvádí pod příjmením
- 3 Jméno se uvádí pod jménem rodiny (rodu)

Druhý indikátor: typ vedlejšího záhlaví

- # Typ nespecifikován
- 2 Analytické záhlaví

Podpole

- \$a Osobní jméno (NO)
- \$b Římské číslice (NO)
- \$c Doplnky ke jménu jiné než data (O)
- \$d Data související se jménem (NO)
- \$q Rozpis iniciál rodného/křestního jména (NO)
- \$7 Číslo autority (NO)
- \$4 Kód role (O)

Použití pole

Pole obsahuje osobní jméno použité jako vedlejší záhlaví, tj. jméno osoby, která nemá hlavní autorskou odpovědnost za vznik díla. Do pole se zapisují další tvůrci²⁴ a ostatní přispěvatelé s podílem na vzniku díla/vyjádření: skladatel, autor aranžmá, autor libreta nebo textu písní, sestavovatel, překladatel, účinkující atd., u audioknih též osoba s podílem na technické realizaci vyjádření/provedení, např. režisér.

V každém výskytu pole 700 smí být zapsána pouze jedna osoba.

Je-li osoba zapsána jako selekční údaj v poli 700, musí o ní být zmínka také v popisných údajích – nejčastěji v poli 511.

Pro volbu správné podoby jmen osob se používá přednostně Soubor národních autorit, dostupný na stránkách Národní knihovny ČR: <https://authority.nkp.cz>

Stanovené autority se přebírají ze Souboru národních autorit včetně jejich čísel (podpole \$7).

Má-li osoba uvedená v poli 700 více rolí, zapisuje se kód každé role do opakovaného výskytu podpole \$4. Přehled kódů rolí je dostupný na stránkách NK ČR:

<https://ipk.nkp.cz/odborne-cinnosti/katalogizacni-politika/marc-21-1>

Příklady

Artificiální hudba:

5110 \$aSimona Šaturová, soprán ; Markéta Cukrová, alt ; James Kryshak, tenor ; Adam Plachetka, bas ; L'Armonia Terrena ; Martinů voices ; Zdeněk Klauđa, dirigent

7001 \$aHouda-Šaturová, Simona\$7jx20071207089\$4sng

7001 \$aCukrová, Markéta,\$d1972-\$7mzk2003188773\$4sng

²⁴ Je-li tvůrců více, první z nich se zapíše do pole 100 a druhý se zapíše do pole 700.

- 7001 \$aKryshak, James\$7ola2017938128\$4sng
 7001 \$aPlachetka, Adam,\$d1985-\$7pna2009504885\$4sng
 7001 \$aKlauda, Zdeněk,\$d1979-\$7mzk2005304322\$4cnd
- 500 \$aLibreto Giuseppe Bonecchi
 5110 \$aCelina Lindsleyová, Gladys Mayová, Douglas Ahlstedt, Raul Giménez, Krisztina Lakiová, Štefan Margita, zpěv ; Stefano Gibelato, cembalový doprovod ; Pražský filharmonický sbor ; Pražský komorní orchestr ; Zoltán Peskó, dirigent
 7001 \$aBonecchi, Giuseppe,\$dčinný 18. století\$7mzk2009512177\$4lbt
 7001 \$aLindsley, Celina,\$d1953-\$7mzk2009512181\$4sng
 7001 \$aMay, Gladys\$4sng
 7001 \$aAhlstedt, Douglas,\$d1945-2023\$7mzk2003199442\$4sng
 7001 \$aGiménez, Raul,\$d1950-\$7mzk2009512176\$4sng
 7001 \$aLaki, Krisztina,\$d1944-\$7mzk2009512179\$4sng
 7001 \$aMargita, Štefan,\$d1956-\$7jo20010092648\$4sng
 7001 \$aGibellato, Stefano,\$d1961-\$7mzk2009512178\$4itr
 7001 \$aPeskó, Zoltán,\$d1937-\$7jx20060317007\$4cnd

Populární hudba:

- 5110 \$aŠtefan Margita, Hana Hegerová, Hana Zagorová, Zlata Adamovská, Miro Žbirka, zpěv ; Komorní orchestr mladých Quattro ; dirigent Marek Štílec
 7001 \$aMargita, Štefan,\$d1956-\$7jo20010092648\$4sng
 7001 \$aHegerová, Hana,\$d1931-2021\$7jn19990209228\$4sng
 7001 \$aZagorová, Hana,\$d1946-2022\$7jn19990210827\$4sng
 7001 \$aAdamovská, Zlata,\$d1959-\$7jn20000400012\$4sng
 7001 \$aŽbirka, Miroslav,\$d1952-2021\$7xx0003621\$4sng
 7001 \$aŠtílec, Marek,\$d1985-\$7jx20090617026\$4cnd
- 1001 \$aJanda, Petr,\$d1942-\$7jn19990009863\$4cmp\$4itr\$4sng
 24510 \$aTrilogie /\$cOlympic
 500 \$aHudba Petr Janda, texty Zdeněk Rytíř
 5110 \$aÚčinkuje Olympic
 7001 \$aRytíř, Zdeněk,\$d1944-2013\$7jk01103428\$4lyr
 7102 \$aOlympic (hudební skupina)\$7kn20020522005\$4prf

Audioknihy:

- 1001 \$aTwain, Mark,\$d1835-1910\$7jn19981002263\$4aut
 24510 \$aZtracený princ Margarín /\$cMark Twain, Philip Stead ; z anglického originálu The purloining of prince Oleomargarine ... přeložil David Petru
 508 \$aRežie Petr Mančal
 5110 \$aÚčinkují Alois Švehlík, Kajetán Písařovic
 7001 \$aStead, Philip Christian,\$d1982-\$7xx0218145\$4aut
 7001 \$aPetru, David,\$d1979-\$7jn20001005466\$4trl
 7001 \$aMančal, Petr,\$d1973-\$7xx0075884\$4drt
 7001 \$aŠvehlík, Alois,\$d1939-\$7jn19990209906\$4nrt
 7001 \$aPísařovic, Kajetán,\$d1982-\$7xx0126731\$4nrt

[kód role u audioknih v podpoli \$4 pro účinkující „nrt“ – vypravěč]

1001 \$aHrabal, Bohumil,\$d1914-1997\$7jk01042564\$4aut
 2451 \$aBohumil Hrabal :\$bz díla legendárního spisovatele
 508 \$aRežie Naďa Dvorská
 5110 \$aČtou Kryštof Hádek, Radek Melša, Hana Kusanjerová, Ivan Lupták, Šimon Krupa,
 Radúz Mácha ; další herci
 7001 \$aDvorská, Naďa\$7jx20040726022\$4drt
 7001 \$aHádek, Kryštof,\$d1982-\$7xx0031481\$4nrt
 7001 \$aMelša, Radek,\$d1994-\$7xx0315599\$4nrt
 7001 \$aKusanjerová, Hana,\$d1985-\$7xx0316585\$4nrt
 7001 \$aLupták, Ivan,\$d1986-\$7xx0148080\$4nrt
 7001 \$aKrupa, Šimon,\$d1989-\$7kv20191051879\$4nrt
 7001 \$aMácha, Radúz,\$d1987-\$7xx0181153\$4nrt

Záhlaví typu Autor/Název

Podpole (*jmenná část*)

- \$a Osobní jméno (NO)
- \$b Římské číslice (NO)
- \$c Doplnky ke jménu jiné než data (O)
- \$d Data související se jménem (NO)
- \$q Rozpis iniciál rodného/křestního jména (NO)

Podpole (*názvová část*)

- \$i Označení vztahu (O)
- \$k Podzáhlaví pro formu (O)
- \$m Obsazení (O)
- \$n Číslo části/sekce díla (O)
- \$o Údaj o aranžmá (NO)
- \$p Název části/sekce díla (NO)
- \$r Tónina (NO)
- \$t Název díla (NO)
- přednostně se zapisuje unifikovaný název, pokud existuje*
- \$7 Číslo autority (NO)

Použití pole (*pro záhlaví typu Autor/Název*)

Pokud popisované provedení obsahuje více děl od jednoho nebo více autorů, každé dílo by se mělo rozepsat jako selekční autorizovaný údaj v poli 700 (pravidla RDA 6.14.2.8.4 a RDA 6.27.1.4).

Více děl jednoho autora

Pokud popisované provedení obsahuje četná díla jednoho skladatele, lze podle alternativního pravidla RDA 6.14.2.8.4 namísto rozpisu všech děl použít konvenční skupinový unifikovaný název doplněný výrazem „Výběr“ (pole 240).

Pracovní skupina pro speciální dokumenty²⁵ odsouhlasila akceptovat alternativní pravidlo 6.14.2.8.4, podle kterého lze namísto rozpisu všech děl v polích 70012 použít v poli 240 konvenční skupinový unifikovaný název doplněný výrazem „Výběr“. Navíc lze rozepsat záhlaví typu Autor/Název pouze pro některá díla. Na rozdíl od MLA BP při rozpisu všech děl od jednoho autora v polích 70012 se nebude současně používat pole 240 pro skupinový unifikovaný název.

Více děl od různých autorů

Pravidlo RDA 25 uvádí obecné návody a instrukce, jak zapisovat *vztahy* mezi díly (sem náležejí i díla s označením vztahu „Obsahuje:“ používaným při rozpisu jednotlivých děl v polích 700 obsažených v popisovaném zdroji).

Podle interpretace MLA BP se díla a autoři zapisují do poznámky k obsahu (pole 505), pokud nejsou uvedeni na jiném místě bibliografického popisu (např. v poli 245 na zdroji bez společného názvu). V poznámce k obsahu není stanoven limit uváděných děl, jejich počet by ale neměl být v bibliografickém záznamu zatěžující a pro uživatele nepřehledný. Kromě toho MLA BP doporučuje rozepsat všechna díla/vyjádření obsažená ve zdroji v polích 70012, pokud je to realizovatelné. Je možno ale rozepsat pouze některá díla/vyjádření.

Pracovní skupina pro speciální dokumenty odsouhlasila akceptovat doporučení MLA BP pro zdroje obsahující více děl od různých autorů. Není nutné vytvářet záhlaví typu Autor/Název pro všechna díla. Je možno v polích 70012 rozepsat pouze některá díla/vyjádření; dává se přednost těm, jejichž názvy jsou výrazně uvedeny nebo která tvoří podstatnou část zdroje.

Autorizované selekční údaje se přebírají ze Souboru národních autorit včetně jejich čísel (v poli 70012 se v podpoli \$7 zapisuje *číslo autority typu Autor/Název*, nikoli číslo autority jmenné nebo obě).

U záhlaví typu Autor/Název se v poli 70012 nikdy neuvádí kód role (podpole \$4).

Pokud existuje, zapisuje se do podpole \$t unifikovaný název. Více informací k unifikovaným názvům viz pole 130/240. POZOR: v polích 130/240/730 se unifikovaný název zapisuje v podpoli \$a, zatímco v poli 700 náleží do podpole \$t.

Příklady

Artificiální hudba:

- 1001 \$aEben, Petr,\$d1929-2007\$7jk01030278\$4cmp
- 2451 \$aMusic for harp /\$cPetr Eben
- 5050 \$aRisonanza : for harp (5:43) -- Songs to go with the lute (10:31) -- Duettini : for flute (piccolo) and harp (6:30) -- Six love songs : for a lower voice, piano and harp (13:55) - Ordo modalis : for oboe and harp (13:25) -- Greek dictionary : for female choir and harp (13:38)
- 5110 \$aJana Tetourová, mezzosoprán ; Kateřina Englichová, harfa ; Jaroslav Šaroun, klavír ; Jan Machat, flétna ; Radek Hrabě, hoboj ; Komorní sbor Českého rozhlasu ; Štefan Britvík, dirigent
- 7001 \$aFoff Tetourová, Jana\$7jn20000620382\$4sng
- 7001 \$aEnglichová, Kateřina,\$d1969-\$7ola2002113958\$4itr
- 7001 \$aŠaroun, Jaroslav,\$d1943-2021\$7jn19990209830\$4itr

²⁵<https://ipk.nkp.cz/docs/kp/zapisy-z-jednani/zapis-z-jednani-ps-pro-specialni-dokumenty-ze-dne-7.6.2016>

- 7001 \$aMachat, Jan\$7mzk2016902210\$4itr
7001 \$aHrabě, Radek,\$d1966-\$7jn20000620116\$4itr
7001 \$aBritvík, Štefan,\$d1955-\$7xx0139092\$4cnd
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aEben, Petr,\$d1929-2007.\$tRisonanza\$7aun2009552276
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aEben, Petr,\$d1929-2007.\$tPísně k loutně\$7aun2013771541
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aEben, Petr,\$d1929-2007.\$tDuetina,\$msopránový nástroj, klavír\$7aun2013771953
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aEben, Petr,\$d1929-2007.\$tPísně milostné\$7aun2013770813
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aEben, Petr,\$d1929-2007.\$tOrdo modalis\$7aun2009539053
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aEben, Petr,\$d1929-2007.\$tŘecký slovník\$7aun2010565631
[popisované provedení se společným názvem obsahuje šest skladeb od jednoho autora]
- 2450 \$aHouslové sonáty /\$cNovák, Nedbal, Foerster, Janáček
5050 \$aSonáta d moll pro housle a klavír / Vítězslav Novák -- Sonáta h moll pro housle a klavír, op. 9 / Oskar Nedbal -- Sonata quasi fantasia pro housle a klavír, op. 117 / Josef Bohuslav Foerster -- Romance E dur pro housle a klavír ; Sonáta pro housle a klavír ; Dumka c moll pro housle a klavír / Leoš Janáček
5110 \$aJosef Suk, housle ; Jan Panenka, klavír
7001 \$aSuk, Josef,\$d1929-2011\$7jo20000076838\$4itr
7001 \$aPanenka, Jan,\$d1922-1999\$7jn19990009948\$4itr
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aNovák, Vítězslav,\$d1870-1949.\$tSonáty,\$mhousle, klavír, \$rd moll\$7aun2009553625
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aNedbal, Oskar,\$d1874-1930.\$tSonáta,\$mhousle, klavír,\$nop. 9, \$rh moll\$7aun20241229341
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aFoerster, Josef Bohuslav,\$d1859-1951.\$tSonata quasi una fantasia\$7aun2010581997
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aJanáček, Leoš,\$d1854-1928.\$tRomance,\$mhousle, klavír, \$rE dur\$7aun2011632643
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aJanáček, Leoš,\$d1854-1928.\$tSonáty,\$mhousle, klavír \$7aun2009517948
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aJanáček, Leoš,\$d1854-1928.\$tDumka,\$mhousle, klavír,\$rc moll \$7aun2011632641
[popisované provedení se společným názvem obsahuje šest skladeb od různých autorů]
- 2450 \$aMahler contemporaries
50500 \$tStabat Mater for mixed choir and organ, op. 56 /\$rJosef Bohuslav Foerster -- \$tSchlage nicht die feuchten Augen nieder ;\$tWeinet um sie ;\$tWoll't er nur fragen /\$rCarl Goldmark --\$tZitronenfalter im April ;\$tBlumengruß /\$rHugo Wolf -- \$tHochzeitslied /\$rArnold Schoenberg --\$tRuhe, meine Seele /\$rRichard Strauss -- \$tBeschwörung /\$rPauline Viardot --\$tAbendglöcklein /\$rHans Rott --\$tKönig in Thule ;\$tEs war ein alter König ;\$tLiebesklage ;\$tCelebrität /\$rAlphons Diepenbrock -- \$tLieder der Dämmerung für eine Singstimme und Klavier, op. 42 /\$rJosef Bohuslav Foerster --\$tJunge Ehemann /\$rBruno Walter
5110 \$aPetra Froese, Tereza Nováková, soprán ; Felix Rumpf, baryton ; Ladislava Vondráčková, klavír ; Petr Sobotka, varhany ; Pěvecké sdružení Campanula Jihlava ; Pavel Jiráček, sbornistr
7001 \$aFroese, Petra\$7mzk2014841481\$4sng
7001 \$aNováková, Tereza,\$d1989-\$7mzk2015892352\$4sng

- 7001 \$aRumpf, Felix,\$d1984-\$7mzk2015892276\$4sng
7001 \$aVondráčková, Ladislava\$7pna2007370851\$4itr
7001 \$aSobotka, Petr\$7mzk2015892348\$4itr
7001 \$aJirák, Pavel,\$d1954-\$7jn20000401250\$4cnd
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aFoerster, Josef Bohuslav,\$d1859-1951.\$tStabat Mater
\$7aun2015883582
[popisované provedení se společným názvem obsahuje šestnáct skladeb od více autorů, v poli 70012 rozepsáno pouze dílo, které tvoří podstatnou část zdroje; názvy ostatních děl jsou zapsány na rozšířené úrovni do selekčních podpolí 505\$t]
- 24500 \$aPetrushka /\$clgor Stravinsky. Peter and the wolf, op. 67 / Serge Prokofiev. The young person's guide to the orchestra, op. 34 / Benjamin Britten
5110 \$aEric Shilling, vypravěč (2. a 3. dílo) ; Česká filharmonie ; Karel Ančerl, dirigent
7001 \$aShilling, Eric,\$d1920-2006\$7xx0180572\$4nrt
7001 \$aAnčerl, Karel,\$d1908-1973\$7jn19990209006\$4cnd
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aStravinsky, Igor,\$d1882-1971.\$tPetruška\$7aun2012729441
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aProkof'jev, Sergej Sergejevič,\$d1891-1953.\$tPetja i volk
\$7aun2008489659
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aBritten, Benjamin,\$d1913-1976.\$tYoung person's guide to the orchestra\$7aun2008460425
74002 \$aPeter and the wolf, op. 67
[popisované provedení bez společného názvu obsahuje tři díla od tří autorů, název druhého díla v poli 245 se liší od unifikovaného názvu v poli 70012, jako selekční se zapíše v poli 740]

710 Vedlejší záhlaví – korporace (o)

Indikátory

První indikátor: indikátor formy jména

- 0 Invertovaná forma jména
- 1 Jméno jurisdikce
- 2 Jméno v přímém pořadí

Druhý indikátor: typ vedlejšího záhlaví

- # Typ nespecifikován
- 2 Analytické záhlaví

Podpole (jmenná část)

- \$a Jméno korporace nebo jurisdikce jako vstupní prvek (NO)
- \$b Podřízená složka (O)
- \$c Místo konání akce (O)
- \$d Datum konání akce nebo podpisu smlouvy (O)
- \$g Další různé informace (NO)
- \$n Číslo části/sekce/akce (O)
- \$7 Číslo autority (NO)
- \$4 Kód role (O)

Použití pole

Pole obsahuje jméno korporace použité jako vedlejší záhlaví, tj. korporace, které nemají hlavní autorskou odpovědnost za vznik díla/vyjádření/provedení. Do pole se zapisují většinou skupinová interpreti: orchestry, pěvecké sbory, vokální soubory, hudební skupiny atd.

V každém výskytu pole 710 smí být zapsána pouze jedna korporace.

Je-li korporace zapsána jako selekční údaj v poli 710, musí o ní být zmínka také v popisných údajích – nejčastěji v polích 245 a 511.

Pro volbu správné podoby jmen korporací se používá přednostně Soubor národních autorit, dostupný na stránkách Národní knihovny ČR: <http://autority.nkp.cz/>

Stanovené autority se přebírají ze Souboru národních autorit včetně jejich čísel (podpole \$7).

Příklady

Artificiální hudba:

5110 \$aAndré Navarra, violoncello ; Josef Suk, housle ; Alfred Holeček, František Maxián, klavír ; Česká filharmonie, Karel Ančerl, Constantin Silvestri, dirigenti ; Komorní harmonie ; Martin Turnovský, dirigent

7102 \$aČeská filharmonie\$7kn20010710169\$4itr

7102 \$aKomorní harmonie\$7ko2004264212\$4itr

[specifický kód role v podpoli \$4 „itr“ – instrumentalista]

5110 \$aSimona Šaturová, soprán ; Markéta Cukrová, alt ; James Kryshak, tenor ; Adam Plachetka, bas ; L'Armonia Terrena ; Martinů voices ; Zdeněk Klauđa, dirigent

7102 \$aArmonia Terrena (hudební skupina)\$7ko2015858411\$4itr

- 7102 \$aMartinů Voices (pěvecký sbor)\$7kn20131021009\$4sng
- 5110 \$aDagmar Pecková, mezzosoprán ; Josef Suk, housle ; Česká filharmonie ; Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK ; Pražská komorní filharmonie ; Filharmonie Brno ; Nový český komorní orchestr ; Jiří Bělohlávek, dirigent
- 7102 \$aČeská filharmonie\$7kn20010710169\$4itr
- 7102 \$aSymfonický orchestr hl. m. Prahy FOK\$7kn20010710320\$4itr
- 7102 \$aPražská komorní filharmonie\$7kn20030215092\$4itr
- 7102 \$aFilharmonie Brno\$7ko2006332769\$4itr
- 7102 \$aNový český komorní orchestr\$7olak20181002352\$4itr

Populární hudba:

- 1001 \$aJanda, Petr,\$d1942-\$7jn19990009863\$4cmp\$4itr\$4sng
- 24510 \$aTrilogie /\$cOlympic
- 500 \$aHudba Petr Janda, texty Zdeněk Rytíř
- 5110 \$aÚčinkuje Olympic
- 7001 \$aRytíř, Zdeněk,\$d1944-2013\$7jk01103428\$4lyr
- 7102 \$aOlympic (hudební skupina)\$7kn20020522005\$4prf
[u populární hudby se v podpoli \$4 většinou používá obecnější kód role „prf“ – účinkující]
- 1001 \$aS.d.Ch.,\$d1970-\$7jo2014836492\$4cmp\$4itr\$4lyr\$4sng
- 24510 \$aNositel laskavých představ /\$cRuce naší Dory
- 500 \$aHudba, texty S.d.Ch.
- 5110 \$aÚčinkuje Ruce naší Dory, hudební skupina
- 7102 \$aRuce naší Dory (hudební skupina)\$7kn20140901009\$4prf

Záhlaví typu Autor/Název

Podpole (názvová část)

- \$f Data související s dílem (NO)
- \$i Označení vztahu (O)
- \$k Podzáhlaví pro formu (O)
- \$l Jazyk díla (NO)
- \$n Číslo části/sekce díla (O)
- \$p Název části/sekce díla (NO)
- \$t Název díla (NO)
- \$7 Číslo autority (NO)

U hudebních děl se tento typ záhlaví nepoužívá. U mluveného slova platí stejné instrukce jako u knih.

Podrobnější informace k unifikovaným názvům a záhlaví typu Autor/Název v poli 710 jsou uvedeny v metodice *Katalogizace podle RDA ve formátu MARC 21 pro tištěné a elektronické monografie*, pole 110/710 a pole 130/240.

730 Vedlejší záhlaví – unifikovaný název (o)

Indikátory

První indikátor: vyloučení znaků z řazení

0-9 Počet vyloučených znaků

vzhledem k tomu, že se úvodní člen nezapisuje, bude mít první indikátor vždy hodnotu „0“

Druhý indikátor: typ vedlejšího záhlaví

Typ nespecifikován

2 Analytické záhlaví

Podpole

\$a Unifikovaný název (NO)

\$d Datum podpisu smlouvy (O)

\$f Data související s dílem (NO)

\$k Podzáhlaví pro formu (O)

\$l Jazyk díla (NO)

\$m Obsazení (hudební díla) (O)

\$n Číslo části/sekce díla (O)

\$o Údaje o aranžmá (hudební díla) (NO)

\$p Název části/sekce díla (NO)

\$r Tónina (hudební díla) (NO)

\$s Verze (NO)

\$7 Číslo autority (NO)

Použití pole

Vedlejší záhlaví pro unifikovaný název u anonymních děl se vytváří obvykle v případě, kdy v jednom dokumentu vyjde několik děl bez společného názvu či se společným názvem.

Pro zápis názvů v poli 730 platí stejné instrukce jako pro zápis názvů v poli 130.

U zvukových nahrávek hudebních děl přicházejí v úvahu pouze distinktivní unifikované názvy a jedná se spíše o výjimku.

U mluveného slova platí stejné instrukce jako u knih.

Podrobnější informace, kdy je nutno použít pole 730 u knih (včetně příkladů) – viz materiály:

- popis několika děl bez společného názvu <https://ipk.nkp.cz/docs/kp/katalogizacni-pravidla-rda-metodiky-istrukce-atd./pritisky-podle-rda-1>
- popis několika děl se společným názvem <https://ipk.nkp.cz/docs/kp/katalogizacni-pravidla-rda-metodiky-istrukce-atd./nekolik-del-se-spolecnym-nazvem>

740 Vedlejší záhlaví – neověřený související/analytický název (o)

Indikátory

První indikátor: vyloučení znaků z řazení

0-9 Počet vyloučených znaků

vzhledem k tomu, že se úvodní člen nezapisuje, bude mít první indikátor vždy hodnotu „0“

Druhý indikátor: typ vedlejšího záhlaví

Typ nespecifikován

2 Analytické záhlaví

Podpole

\$a Neověřený související/analytický název (NO)

\$n Číslo části/sekce díla (O)

\$p Název části/sekce díla (O)

Použití pole

Pole 740 se používá pro neověřené související názvy a neověřené analytické názvy.

Pole slouží pro vytvoření vedlejšího záhlaví pro název díla, které následuje za prvním názvem díla v poli 245 Údaje o názvu, popř. pro vytvoření vedlejších záhlaví pro názvy uvedené v poznámce.

Pokud popisované provedení nemá společný název, uvádějí se názvy jednotlivých děl v poli 245 a jednotlivá díla se rozepisují do selekčních autorizovaných údajů Autor/Název v poli 700, odkud jsou názvy vyhledatelné (do podpole 700\$t se zapisuje unifikovaný název).

POZOR: do selekčního pole 740 se názvy jednotlivých děl z pole 245 uvádějí pouze v případě, jestliže se název druhého a dalších děl v poli 245 liší od názvu uvedeného v záhlaví typu Autor/Název.

Příklady

24500 \$aConcerto for violin and orchestra no. 2, op. 263 ;\$bSonata for violin and piano no. 2, op. 40 /\$cDarius Milhaud. Sonata for violin and piano no. 3, op. 25 : "Dans le caractère populaire roumain" / George Enescu

70012 \$iObsahuje (dílo):\$aMilhaud, Darius,\$d1892-1974.\$tKoncerty,\$mhousle, orchestr, \$nč. 2, op. 263\$7aun20241213281

70012 \$iObsahuje (dílo):\$aMilhaud, Darius,\$d1892-1974.\$tSonáty,\$mhousle, klavír,\$nč. 2, op. 40\$7aun20241213282

70012 \$iObsahuje (dílo):\$aEnescu, George,\$d1881-1955.\$tSonáty,\$mhousle, klavír,\$nč. 3, op. 25,\$ra moll\$7aun20241213283

74002 \$aSonata for violin and piano no. 2, op. 40

74002 \$aSonata for violin and piano no. 3, op. 25

[pole 740 se vyplňuje – název druhého a třetího díla v poli 245 se liší od názvu v záhlaví Autor/Název]

24510 \$aHradčanské písničky ;\$bVlčí stopa ; Říkadla ; Kašpar Rucký /\$cLeoš Janáček
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aJanáček, Leoš,\$d1854-1928.\$tHradčanské písničky
\$7aun2008475151
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aJanáček, Leoš,\$d1854-1928.\$tVlčí stopa\$7aun2016935973
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aJanáček, Leoš,\$d1854-1928.\$tŘíkadla\$7aun2007431852
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aJanáček, Leoš,\$d1854-1928.\$tKašpar Rucký\$7aun2008475833
*[název druhého, třetího a čtvrtého díla zapsaná v poli 245 se neliší od názvu
v záhlaví Autor/Název – pole 740 se nevyplňuje]*

24504 \$aThe cup of punch :\$bjig. The ship in full sail : reel

74002 \$aShip in full sail

*[v poli 245 uvedena dvě anonymní díla, název druhého díla se zapíše do
selekčního pole 740, bez členu]*

787 Nespecifikované propojení (o)

Indikátory

První indikátor: poznámka

- 0 Poznámka se generuje
- 1 Poznámka se negeneruje

Druhý indikátor: návěští

- # Související popisná jednotka
- 8 Návěští se negeneruje

Podpole

- \$a Hlavní záhlaví (NO)
- \$c Kvalifikátor (NO)
- \$g Související části (O)
- \$i Označení vztahu (O)
- \$s Unifikovaný název (NO)
- \$t Název (NO)
- \$x Mezinárodní standardní číslo seriálu (O)
- \$z Mezinárodní standardní číslo knihy (O)

Použití pole

Zápis údajů v poli 787 je nad rámec minimálního i doporučeného záznamu.

Do pole 787 se zapisuje údaj o související popisné jednotce.

U zvukových dokumentů se používá u audioknih při popisu románových cyklů (více viz dotaz 704: <https://katdotaz.nkp.cz/query/704>).

Příklady

78708 \$iZ cyklu:\$tPax\$g5

[popisované provedení obsahuje jednu část série, na disku CD uveden pouze název série a číselné označení části, na pouzdru uveden název části, který se jako součást hlavního názvu zapíše do pole 245 podpole \$p]

Obr. 5

800-830 Vedlejší záhlaví pro edice

Pole 800-830 se používají k zápisu edice jako selekčního údaje (vedlejší záhlaví), a to ve formě autor-název, korporace-název nebo unifikovaný název.

Odpovídající pole 8XX se v záznamu uvádí, pokud je přítomen údaj o edici v poli 490 nebo všeobecná poznámka vztahující se k edici v poli 500.

Pro zápis jmen a názvů v těchto polích platí stejné instrukce jako pro zápis jmen v polích 1XX/7XX a názvů v 130/730/240.

800 Vedlejší záhlaví pro edici - osobní jméno (O)

810 Vedlejší záhlaví pro edici - jméno korporace (O)

811 Vedlejší záhlaví pro edici - jméno akce (O)

830 Vedlejší záhlaví pro edici - unifikovaný název (O)

Pro zápis edic u zvukových záznamů platí stejná pravidla a instrukce jako pro zápis edic u knih. Podrobnější obecné informace k zápisu edic, včetně příkladů, jsou uvedeny v metodice *Katalogizace podle RDA ve formátu MARC 21 pro tištěné a elektronické monografie*, pole 800-830.

U zvukových záznamů je nejčastěji selekční název edice uveden v poli 830.

830 Vedlejší záhlaví pro edici – unifikovaný název (o)

Indikátory

První indikátor: nedefinován

Druhý indikátor: vyloučení znaků z řazení

0-9 Počet vyloučených znaků

Podpole

\$a Unifikovaný název (NO)

\$n Číslo části/sekce díla (O)

\$p Název části/sekce díla (O)

\$s Verze (NO)

Použití pole

Zápis edice v poli 830 je v rámci doporučeného záznamu.

Pole 830 obsahuje vedlejší záhlaví pro název edice, které je tvořeno unifikovaným názvem. Název edice v poli 830 může být stejný jako v poli 490 v případě, že název je neměnný, nezaměnitelný a/nebo není spojen se jménem autora či korporace. U zvukových záznamů se název edice v poli 830 obvykle shoduje s názvem uvedeným v poli 490.

V případě, že se název edice v popisných údajích jednotlivých svazků mírně mění a/nebo je zaměnitelný s názvem edice u jiného nakladatele/vydavatele, zapisuje se v poli 830 formalizovaná/autoritní forma názvu edice. Součástí formalizované/autoritní formy názvu edice může být doplněk, obvykle jméno nakladatele, v kulaté závorce.

Pro zápis názvů v poli 830 platí stejné instrukce jako pro zápis názvů v polích 130/730/240. Úvodní člen se v podpoli \$a nezapisuje. Vzhledem k tomu, že se úvodní člen nezapisuje, bude mít druhý indikátor vždy hodnotu „0“.

Příklady

4901 \$aTribute to Václav Neumann

830 0 \$aTribute to Václav Neumann

4901 \$aGreat artists series. David Oistrakh

830 0 \$aGreat artists series.\$pDavid Oistrakh

4901 \$aFontana music library. Classic collection

830 0 \$aFontana music library.\$pClassic collection

4901 \$aVrcholná díla klasické hudby. Romantismus ;\$v21

830 0 \$aVrcholná díla klasické hudby.\$pRomantismus

4901 \$a“Sepia series“ / (selected by Bill Elliott) ;\$vno. 11

830 0 \$aSepia series

4 Úplné příklady

Následující příklady demonstrují použití polí při vytváření bibliografických záznamů na úplné úrovni. Kromě polí minimálního/doporučeného záznamu pro SK ČR jsou zahrnuta i další pole, která se používají při bibliografickém popisu zvukových záznamů v NK ČR.

Seznam příkladů:

- Příklad 1. Jednoduchý záznam – jeden skladatel, jedno dílo (CD audio)
 - Příklad 2. Jeden skladatel, dvě díla, jedno dílo dominantní (tři gramofonové desky)
 - Příklad 3. Jeden skladatel, čtyři díla bez společného názvu (gramofonová deska)
 - Příklad 4. Jedna skladatelka, šest skladeb, společný název (CD audio)
 - Příklad 5. Opera (tři CD audio + brožura)
 - Příklad 6. Dva skladatelé, tři díla částečně bez společného názvu (CD audio)
 - Příklad 7. Tři skladatelé, tři díla bez společného názvu (CD audio)
 - Příklad 8. Tři skladatelé, tři díla, společný název (CD audio)
 - Příklad 9. Čtyři skladatelé, čtyři díla, společný název (CD audio)
 - Příklad 10. Hudba z muzikálu, jeden skladatel, dvě díla (gramofonová deska, šelak)
 - Příklad 11. Jazz, devět skladeb (CD audio)
 - Příklad 12. Populární hudba, album individuálního interpreta (CD audio)
 - Příklad 13. Populární hudba, album hudební skupiny (CD audio)
 - Příklad 14. Populární hudba, album individuální interpretky (CD audio + DVD video)
 - Příklad 15. Populární hudba, album individuálního interpreta (2 gramofonové desky)
 - Příklad 16. Mluvené slovo, audiokniha, anonymní dílo (audiodisk MP3)
 - Příklad 17. Mluvené slovo, výběr z díla (audiodisk MP3)
 - Příklad 18. Mluvené slovo, audiokniha, literární adaptace (audiodisk MP3)
 - Příklad 19. Mluvené slovo, audiokniha z cyklu Pax (audiodisk MP3)
 - Příklad 20. Mluvené slovo, reedice rozhlasového seriálu (audiodisk MP3)
-

Příklad 1. Jednoduchý záznam – jeden skladatel, jedno dílo (CD audio)

LDR -----njm-a2-----i-4500
001 cpz20162860029
003 CZ-PrNK
005 20240901183512.0
007 sd-fungnnmmned
008 161206t20162016xr-ccnng-efh-----n-lat--
015 \$acnb002860029
0243 \$a8595056601629
02801 \$a01622231\$bNibiru
040 \$aABA001\$bcze\$erda
0410 \$dlat\$elat\$ecze\$efre\$eger\$gcze\$geng\$gfre\$gger
043 \$ae-xr---
045 \$av-w-
048 \$bva01\$bvc01\$bvd01\$bvf01\$aca01\$aob01
072 7 \$a783\$xCírkevní hudba. Duchovní hudba. Náboženská hudba\$2Konspekt\$99
080 \$a783\$2MRF
080 \$a783.23\$2MRF
080 \$a(086.76)\$2MRF
1001 \$aRyba, Jakub Jan,\$d1765-1815\$7jk01103232\$4cmp
24010 \$aStabat Mater,\$nN. 440\$7aun2017945762
24510 \$aStabat Mater /\$cJakub Jan Ryba
264 1 \$aPraha :\$bNibiru,\$c[2016]
264 4 \$c©2016
300 \$a1 CD audio (58:39) ;\$c12 cm
306 \$a005839
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bbs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bCD audio
38201 \$bsoprán\$n1\$balt\$n1\$btenor\$n1\$bbas\$n1\$asmíšený sbor\$akomorní orchestr
500 \$aNázev z disku
500 \$aNahrávka ve světové premiéře
500 \$aTechnika záznamu DDD
500 \$aInformace o skladateli, interpretech a hudbě vícejazyčně, text skladby latinsky a ve vícejazyčném překladu (50 stran) v pouzdru
5110 \$aSimona Šaturová, soprán ; Markéta Cukrová, alt ; James Kryshak, tenor ; Adam Plachetka, bas ; Martinů voices ; L'Armonia Terrena ; Zdeněk Klaua, dirigent
518 \$oNahráno\$d31. srpna až 2. září 2016\$pkostel sv. Anny (Pražská křižovatka), Praha
648 7 \$a18.-19. století\$7ch757018\$2czenas
65007 \$aduchní hudba\$7ph114372\$zČesko\$y18.-19. století\$2czenas
655 7 \$aStabat mater\$7fd994977\$2czenas
655 7 \$akompaktní disky\$7fd201991\$2czenas
7001 \$aHouda-Šaturová, Simona\$7jx20071207089\$4sng
7001 \$aCukrová, Markéta,\$d1972-\$7mzk2003188773\$4sng
7001 \$aKryshak, James\$7ola2017938128\$4sng
7001 \$aPlachetka, Adam,\$d1985-\$7pna2009504885\$4sng
7001 \$aKlaua, Zdeněk,\$d1979-\$7mzk2005304322\$4cnd
7102 \$aMartinů Voices (pěvecký sbor)\$7kn20131021009\$4sng
7102 \$aArmonia Terrena (hudební skupina)\$7ko2015858411\$4itr

Komentář

Na disku (= hlavní preferovaný pramen popisu) je uvedeno: jméno skladatele, hlavní název, jména interpretů, logo nakladatele, vydavatelské číslo, technika záznamu zvukové nahrávky, datum fonogramu a celková přehrávací doba. Na zadní straně pouzdra jsou uvedeny doplňující informace: „World Premiere Recording“, „Text in Czech, English, German, French“ a 13místný kód EAN. V příloženém bookletu je informace, kdy a kde bylo dílo nahráno.

Popisované provedení obsahuje jedno dílo od jednoho skladatele. Jméno skladatele se zapisuje jako hlavní záhlaví do pole 100 a unifikovaný název díla do pole 240.

Interpreti uvedení na preferovaném prameni popisu se zapisují do pole 511 Poznámka o účinkujících v doporučeném pořadí: sólisté, sbor, orchestr, dirigent. Údaje z poznámky slouží pro zobrazení; aby byli účinkující vyhledatelní, zapisují se ještě do selekčních polí 700 a 710 jako vedlejší záhlaví.

Logo nakladatele se u zvukových záznamů zapisuje jako jméno nakladatele do podpole 264\$b (hodnota druhého indikátoru „1“). Místo vydání Praha je uvedeno v bookletu, v podpoli 264\$a je zapsáno bez hranatých závorek. Datum vydání na popisovaném provedení chybí; jako odvozený údaj z data fonogramu je datum vydání v podpoli 264\$c zapsáno do hranatých závorek.

Datum fonogramu se zapisuje do druhého výskytu pole 264 do podpole \$c (hodnota druhého indikátoru „4“).

Vydavatelské číslo se zapisuje do podpole 028\$a, jméno nakladatele do podpole 028\$b (hodnota prvního indikátoru „0“).

Celková přehrávací doba se zapisuje do pole 300 Fyzický popis v podpoli \$a ve formě uvedené na disku. V předepsané formě „*hhmmss*“ je přehrávací doba zapsána v poli 306.

Kód EAN se zapisuje v poli 024 Jiná standardní čísla (hodnota prvního indikátoru „3“).

Informace o nahrávce díla se zapisuje do pole 518 Poznámka o datu a místě zaznamenání díla.

Informace o prameni popisu hlavního názvu je povinná poznámka a zapisuje se v prvním výskytu pole 500 Všeobecná poznámka.

Do opakovatelných výskytů pole 500 jsou zapsány zbývající informace: nahrávka ve světové premiéře, technika záznamu DDD, informace o vícejazyčném textu v bookletu. Poznámky se zapisují, pokud je to možné, v českém jazyce.

Obr. 6

Příklad 2. Jeden skladatel, dvě díla, jedno dílo dominantní (tři gramofonové desky)

LDR -----cjm-a22-----i-4500
001 zpz20243597346
003 CZ-PrNK
005 20240901194220.0
007 sd-bsmennmplne
008 240327s1973----ru-opnng-fh-----n-rus--
02801 \$a33C 0377-82(a)\$bMelodija\$q(soubor)
02813 \$a33C0377/3-4\$bMelodija
02813 \$a33C0378/4-4\$bMelodija
02813 \$a33C0379/3-5\$bMelodija
02813 \$a33C0380/3-5\$bMelodija
02813 \$a33C0381/3-5\$bMelodija
02813 \$a33C0382/3-5\$bMelodija
040 \$aABA001\$bcze\$dABA001\$erda
0410 \$drus\$geng\$grus
043 \$ae-ru---
045 \$aw-x-
072 7 \$a782\$xDivadelní hudba. Opera, opereta, muzikál\$2Konspekt\$99
080 \$a782\$2MRF
080 \$a(086.72)\$2MRF
1001 \$aRimskij-Korsakov, Nikolaj Andrejevič,\$d1844-1908\$7jn19990210526\$4cmp
24510 \$aZolotoj petušok =\$bLe coq d'or /\$cN. Rimskij-Korsakov
2463 \$iSouběžný název na etiketě:\$aGolden cockerel
24631 \$aCoq d'or
264 1 \$a[Moskva] :\$bMelodija,\$c[1973?]
300 \$a3 gramofonové desky ;\$c30 cm
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bbs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
340 \$avinyl\$2rdamat
344 \$aanalog\$2rdatr
344 \$gstereo\$2rdacpc
344 \$c33 1/3 ot/min
500 \$aNázev z krabice
500 \$aOpera o třech dějstvích
500 \$ainformace o hudbě a dirigentech anglicky a rusky (8 stran) vloženy v krabici
50520 \$tMusical scenes from the opera "The tale of the invisible city of Kitezkh and the maiden Fevronia" /\$rN. Rimsky-Korsakov ; arr. by M. Steinberg (Moscow Radio Symphony Orchestra ; Yevgeni Svetlanov, dirigent)
5110 \$aRůzní sólisté, zpěv ; Moscow Radio Choir and Opera Symphony Orchestra ; Alexei Kovalyov, Yevgeni Akulov, dirigenti
648 7 \$a19.-20. století\$7ch757015\$2czenas
65007 \$ahudebně dramatická tvorba\$7ph1063864\$zRusko\$y19.-20. století\$2czenas
655 7 \$aopery\$7fd979795\$2czenas
655 7 \$agramofonové desky\$7fd186718\$2czenas
7001 \$aKovalev, Aleksej Matvejevič,\$d1911-2002\$7mzk2005269628\$4cnd
7001 \$aAkulov, Jevgenij,\$d1905-1995\$4cnd
7001 \$aSvetlanov, Jevgenij Fedorovič,\$d1928-2002\$7xx0018069\$4cnd
7001 \$aŠtejnberg, Maksimilian Osejevič,\$d1883-1946\$7js20020923015\$4arr
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aRimskij-Korsakov, Nikolaj Andrejevič,\$d1844-1908.\$tZolotoj petušok\$7aun2014801514

- 70012 \$iObsahuje (vyjádření):\$aRimskij-Korsakov, Nikolaj Andrejevič,\$d1844-1908.
 \$tSkazanije o nevidimom grade Kiteže i deve Fevronii;\$oaranžmá
 7102 \$aVsesojuznoje radio.\$bBol'šoj chor\$7xx0071164\$4sng
 7102 \$aVsesojuznoje radio.\$bOperno-simfoničeskij orkestr\$7ko2003171912\$4itr
 7102 \$aVsesojuznoje radio.\$bSimfoničeskij orkestr\$7ko2003171911\$4itr

Komentář

Popisované provedení obsahuje tři gramofonové desky a tištěnou přílohu, vše uloženo v kartonové krabici. Na krabici uveden pouze název dominantního díla a jeho souběžný název ve francouzštině. Název dominantního díla zapsán v podpoli 245\$a jako hlavní název.

Druhé dílo rozepsáno v poli 505 Formalizovaná poznámka k obsahu na rozšířené úrovni (hodnota druhého indikátoru „0“), včetně údajů o odpovědnosti a interpretech náležejících k druhému dílu. Na základě hodnoty prvního indikátoru „2“ v poli 505 se generuje návěští **Obsahuje též:** – viz níže zobrazení záznamu podle ISBD.

Popisované provedení obsahuje dvě díla od jednoho skladatele, každé dílo by mělo být rozepsáno jako selekční autorizovaný údaj v poli 700 (záhlaví typu Autor/Název) včetně čísla autority v podpoli \$7. V poli 700 je druhé dílo bez čísla autority – pro druhé dílo zatím selekční autorizovaný údaj v bázi národních autorit není vytvořen. Unifikovaný název druhého díla uvedený v podpoli 700\$t byl ověřen v databázi Library of Congress.

U druhého díla je v podpoli 700\$i jako označení vztahu uvedena fráze Obsahuje (vyjádření), která se používá pro aranžmá díla zapsaného v záhlaví Autor/Název.

Zobrazení podle ISBD:

Rimskij-Korsakov, Nikolaj Andrejevič, 1844-1908
 Zolotoj petušok = Le coq d'or / N. Rimskij-Korsakov. -- [Moskva] : Melodija, [1973?]. --
 3 gramofonové desky ; 30 cm
 Nakl.číslo: 33C 0377-82(a) Melodija (soubor)

Typ obsahu: hraná hudba

Typ média: audio

Typ nosiče: audiodisk

Různí sólisté, zpěv ; Moscow Radio Choir and Opera Symphony Orchestra ; Alexei Kovalyov, Jevgeni Akulov, dirigenti

Název z krabice -- Opera o třech dějstvích -- Informace o hudbě a dirigentech anglicky a rusky (8 stran) vloženy v krabici -- Katalogizace bez poslechové kontroly

Obsahuje též: Musical scenes from the opera "The tale of the invisible city of Kitezh and the maiden Fevronia" / N. Rimsky-Korsakov ; arr. by M. Steinberg (Moscow Radio Symphony Orchestra ; Jevgeni Svetlanov, dirigent)

Kovalev, Aleksej Matvejevič, 1911-2002

Akulov, Jevgenij, 1905-1995

Svetlanov, Jevgenij Fedorovič, 1928-2002

Štejnberg, Maksimilian Osejevič, 1883-1946

Obsahuje (dílo): Rimskij-Korsakov, Nikolaj Andrejevič, 1844-1908. Zolotoj petušok

Obsahuje (vyjádření): Rimskij-Korsakov, Nikolaj Andrejevič, 1844-1908. Skazanije o nevidimom grade Kiteže i deve Fevronii; aranžmá

Vsesojuznoje radio. Bol'šoj chor

Vsesojuznoje radio. Operno-simfoničeskij orkestr

Vsesojuznoje radio. Simfoničeskij orkestr

Příklad 3. Jeden skladatel, čtyři díla bez společného názvu (gramofonová deska)

LDR -----cjm-a22-----i-4500
001 cpz20233577847
003 CZ-PrNK
005 20240901192339.0
007 sd-bsmennmplne
008 231211p19751972xr-ptnng-h-----n-cze--
015 \$acnb003577847
02801 \$a1 12 1486\$bSupraphon
02813 \$aE 3051/J\$bSupraphon
02813 \$aE 3052/D\$bSupraphon
040 \$aABA001\$bcze\$dABA001\$erda
0410 \$dcze\$gcze\$geng
043 \$ae-xr---
045 \$aw-x-
048 \$acb01
048 \$avu09\$aob01
072 7 \$a784\$xVokální hudba\$2Konspekt\$99
080 \$a78.087.68\$2MRF
080 \$a78.087.682\$2MRF
080 \$a784.3/.7\$2MRF
080 \$a(086.72)\$2MRF
1001 \$aJanáček, Leoš,\$d1854-1928\$7jk01050745\$4cmp
24510 \$aHradčanské písničky ;\$bVlčí stopa ; Říkadla ; Kašpar Rucký /\$cLeoš Janáček
264 1 \$aPraha :\$bSupraphon,\$c[1975]
264 4 \$c©1975
300 \$a1 gramofonová deska ;\$c30 cm
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bbs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
340 \$avinyl\$2rdamat
344 \$aanalog\$2rdatr
344 \$gstereo\$2rdacpc
344 \$c33 1/3 ot/min
38201 \$aženský sbor
38201 \$azpěv\$n9\$ainstrumentální soubor
4901 \$aGramofonový klub
500 \$aNázev z etikety
500 \$aPrvní dílo jsou tři ženské sbory na slova F.S. Procházky; druhé dílo je ženský sbor na slova J. Vrchlického; třetí dílo je cyklus 18 skladeb pro 9 hlasů a komorní soubor na slova anonymních říkadel; poslední dílo je ženský sbor na slova F.S. Procházky
500 \$aInformace o hudbě česky a anglicky (5 stran) vloženy v obalu
5110 \$aMarcela Machotková, Eva Děpoltová, soprán ; Miroslav Švejda, tenor ; Jiří Šlapák, hlas ; František Čech, flétna ; Renata Kodadová, harfa ; Zdeněk Jílek, klavír ; Pražský filharmonický sbor ; Josef Veselka, sbormistr ; členové České filharmonie (3. dílo)
518 \$oNahráno\$d21. srpna až 5. prosince 1972\$pstudio Domovina, Praha
648 7 \$a19.-20. století\$7ch757015\$2czenas
65007 \$asborová tvorba\$7ph136976\$zČesko\$y19.-20. století\$2czenas
655 7 \$aženské sbory\$7fd980053\$2czenas
655 7 \$apísňové cykly\$7fd979968\$2czenas
655 7 \$agramofonové desky\$7fd186718\$2czenas
7001 \$aProcházka, František Serafínský,\$d1861-1939\$7jk01101127\$4lyr
7001 \$aVrchlický, Jaroslav,\$d1853-1912\$7jk01151037\$4lyr

7001 \$aMachotková, Marcela,\$d1931-2021\$7pna2006362696\$4sng
 7001 \$aDěpoltová, Eva,\$d1945-2017\$7jn99240000187\$4sng
 7001 \$aŠvejda, Miroslav,\$d1939-2024\$7jn99240001669\$4sng
 7001 \$aŠlapák, Jiří\$4sng
 7001 \$aČech, František,\$d1923-1999\$7jn19981002525\$4itr
 7001 \$aKodadová, Renata,\$d1942-\$7jn20000710230\$4itr
 7001 \$aJílek, Zdeněk,\$d1919-1999\$7jk01051705\$4itr
 7001 \$aVeselka, Josef,\$d1910-1992\$7jk01142103\$4cnd
 70012 \$iObsahuje (dílo):\$aJanáček, Leoš,\$d1854-1928.\$tHradčanské písničky
 \$7aun2008475151
 70012 \$iObsahuje (dílo):\$aJanáček, Leoš,\$d1854-1928.\$tVlčí stopa\$7aun2016935973
 70012 \$iObsahuje (dílo):\$aJanáček, Leoš,\$d1854-1928.\$tŘíkadla\$7aun2007431852
 70012 \$iObsahuje (dílo):\$aJanáček, Leoš,\$d1854-1928.\$tKašpar Rucký\$7aun2008475833
 7102 \$aPražský filharmonický sbor\$7kn20010710280\$4sng
 7102 \$aČeská filharmonie\$7kn20010710169\$4itr
 830 0 \$aGramofonový klub

Komentář

Na etiketách gramofonové desky, obalu ani na tištěné příloze není uveden společný název. Názvy čtyř děl jsou zapsány v oblasti údajů o názvu a odpovědnosti v poli 245 v pořadí, jak jsou uvedeny na etiketách gramofonové desky. V podpoli 245\$a je zapsán název prvního díla z první strany desky (první strana gramofonové desky má nižší číslo výrobní matrice než strana druhá).

Charakteristiky a obsazení jednotlivých děl, včetně údajů o odpovědnosti náležejících k jednotlivým dílům (autoři textů), jsou zapsány v poli 500 Všeobecná poznámka.

Informace o hudbě a dirigentech, uvedené v tištěné příloze, jsou zapsány v dalším výskytu pole 500 (tištěná příloha není podstatná svým obsahem ani rozsahem, nezapisuje se jako doprovodný materiál v poli 300 Fyzický popis).

Datum vydání v podpoli 264\$c (hodnota druhého indikátoru „1“) je odvozené od data fonogramu. Datum nahrávky v poli 518 Poznámka o datu a místu zaznamenání díla je odlišné od data vydání.

Pokud je datum nahrávky odlišné od data vydání, zapisuje se datum nahrávky jako „Datum 2“ do pole 008/11-14 a na pozici 008/06 se jako typ data vydání uvede kód „p“ (zápis data nahrávky má přednost před datem fonogramu).

Interpreti uvedení na etiketách gramofonové desky jsou zapsáni v poli 511 Poznámka o účinkujících. Jednotlivé skupiny interpretů jsou v poznámce uvedeny v logickém pořadí: sólisté, sbor, sbormistr, orchestr.

Popisované provedení obsahuje čtyři díla od jednoho skladatele, každé dílo je rozepsáno jako selekční autorizovaný údaj v poli 700 (záhlaví typu Autor/Název), včetně čísla autority v podpoli \$7.

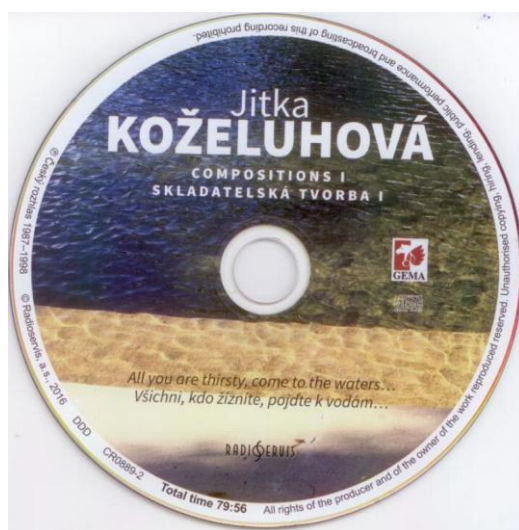
Příklad 4. Jedna skladatelka, šest skladeb, společný název (CD audio)

LDR -----cjm-a22-----i-4500
001 cpz20162863446
003 CZ-PrNK
005 20240901201022.0
007 sd-fungnnmmned
008 161213p20161987xr-munng-de-----n-eng--
015 \$acnb002863446
0243 \$a8590236088924
02801 \$aCR0889-2\$bRadioservis
040 \$aABA001\$bcze\$dABA001\$erda
0410 \$deng\$dheb\$emul\$gcze\$geng\$gfre\$gger
043 \$ae-xr---
045 \$ax8x9
047 \$asn\$act\$asg\$aazz
048 \$ava01\$aka01
048 \$aka01
048 \$awa01\$asc01\$aka01
048 \$avc01\$ave01\$awf01\$apn01\$aka01
048 \$asa02\$asb01\$asc01
048 \$awb01\$awc01\$awd01\$aka01
072 7 \$a785\$xInstrumentální hudba. Symfonická hudba. Hudba pro více nástrojů
\$2Konspekt\$99
080 \$a785.7\$2MRF
080 \$a78.082.3\$2MRF
080 \$a783.3+784.5\$2MRF
080 \$a78.083\$2MRF
080 \$a784.3/.7-021.18\$2MRF
080 \$a(086.76)\$2MRF
1001 \$aKoželuhová, Jitka,\$d1966-\$7mzk2010593212\$4cmp\$4itr
24010 \$aDílo.\$kVýběr
24510 \$aCompositions I =\$bSkladatelská tvorba I /\$cJitka Koželuhová
24631 \$aSkladatelská tvorba I
264 1 \$aPraha :\$bRadioservis,\$c[2016]
264 4 \$c©2016
300 \$a1 CD audio (79:56) ;\$c12 cm
306 \$a011956
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
344 \$gstereo\$2rdacpc
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bCD audio
38201 \$asoprán\$1\$a klavír\$1\$s2
38201 \$a klavír\$1\$s1
38201 \$aflétna\$1\$avioloncello\$1\$a klavír\$1\$s3
38201 \$aalt\$1\$abaryton\$1\$aaanglický roh\$1\$abací nástroj\$1\$a klavír\$1\$s5
38201 \$ahousle\$2\$aviola\$1\$avioloncello\$1\$s4
38201 \$ahoboj\$1\$a klarinet\$1\$a fagot\$1\$a klavír\$1\$s4
500 \$aNázev z disku
500 \$aFonogramy 1987-1998 Český rozhlas

- 500 \$aTechnika záznamu DDD
500 \$aInformace o skladatelce a zpívané texty vícejazyčně (22 stran) v pouzdru
50500 \$tŠest písní na básně Emily Dickinsonové\$g(1991) : pro soprán a klavír (10:26) --
\$tSonatina pro klavír\$g(1986) (7:30) --\$tHle, stojím u dveří...\$g(1992) : trio pro flétnu,
violoncello a klavír (11:17) --\$tVšichni, kdo žízníte, pojdte k vodám...\$g(1995) : malá
kantáta pro alt, baryton, anglický roh, bicí nástroje a klavír na hebrejská slova proroka
Izajáše (14:53) --\$tObrazy pro smyčcové kvarteto\$g(1991) (22:14) --\$tTři věty
o příběhu vánočním\$g(1993) : pro hoboj, klarinet, fagot a klavír (12:50)
5110 \$aLenka Škorníčková, soprán ; Pavla Kšicová, alt ; Petr Matuszek, baryton ; Jitka
Koželuhová, klavír ; Jitka Tomšíčková, anglický roh ; Miroslav Kejmar, Petr Holub,
perkuse ; Sebastian trio ; Sojkův kvartet ; In modo camerale
518 \$oNahráno\$ d1987-1997\$ pstudia Českého rozhlasu, Praha
546 \$aZpíváno anglicky a hebrejsky
648 7 \$a20. století\$ 7ch460558\$ 2czenas
648 4 \$a1986-1995
65007 \$akomorní hudba\$ 7ph121752\$ zČesko\$ y20. století\$ 2czenas
655 7 \$asonatiny\$ 7fd980064\$ 2czenas
655 7 \$akantáty\$ 7fd980116\$ 2czenas
655 7 \$adrobné skladby\$ 7fd980066\$ 2czenas
655 7 \$aumělé písně\$ 7fd1062826\$ 2czenas
655 7 \$akompaktní disky\$ 7fd201991\$ 2czenas
7001 \$aDickinson, Emily,\$ d1830-1886\$ 7jn19992000162\$ 4lyr
7001 \$aŠkorníčková, Lenka\$ 7xx0168227\$ 4sng
7001 \$aKšicová, Pavla\$ 7ola2004235661\$ 4sng
7001 \$aMatuszek, Petr,\$ d1962-\$ 7jn19990005482\$ 4sng
7001 \$aTomšíčková, Jitka,\$ d1969-\$ 7ola2002146458\$ 4itr
7001 \$aKejmar, Miroslav,\$ d1974-\$ 7ola2003174877\$ 4itr
7001 \$aHolub, Petr\$ 4itr
7102 \$aSebastian trio\$ 7kn20010710297\$ 4itr
7102 \$aSojkovo kvarteto\$ 7pna2012680794\$ 4itr
7102 \$aln modo camerale (hudební skupina)\$ 7ko2003186663\$ 4itr

Komentář

Namísto rozpisu všech děl do selekčních autorizovaných údajů Autor/Název v poli 700 je v tomto příkladu použit konvenční skupinový unifikovaný název v poli 240. Názvy jednotlivých děl se jako selekční zapisí do podpolí \$t pole 505 Formalizovaná poznámka k obsahu na rozšířené úrovni (hodnota druhého indikátoru „0“).

Obr. 7

Příklad 5. Opera (tři CD audio + brožura)

LDR -----cjm-a22-----i-4500
001 cpz20203177077
003 CZ-PrNK
005 20240901202203.0
007 sd-fsngnmmned
008 200219p19901987xr-opnng-defh-----n-ita--
015 \$acnb003177077
0243 \$a8596911000625
02801 \$a11 0006-2 633\$bSupraphon\$q(soubor ;\$qCD1)
02803 \$a11 0007-2 633\$bSupraphon\$q(CD2)
02803 \$a11 0008-2 633\$bSupraphon\$q(CD3)
040 \$aABA001\$bcze\$dABA001\$erda
0410 \$dita\$ecze\$eeng\$eger\$eita\$gcze\$geng\$gre\$gger
043 \$ae-xr---
045 \$av-v-
072 7 \$a782\$xDivadelní hudba. Opera, opereta, muzikál\$2Konspekt\$99
080 \$a782\$2MRF
080 \$a(086.76)\$2MRF
1001 \$aMysliveček, Josef,\$d1737-1781\$7jn19990209571\$4cmp
24010 \$aBellerofonte\$7aun20201068079
24513 \$all Bellerofonte :\$bopera in 3 acts /\$cJosef Mysliveček
264 1 \$aPraha :\$bSupraphon,\$c[1990]
264 4 \$c©1990
300 \$a3 CD audio (55:23 ; 53:21 ; 63:37) ;\$c12 cm +\$e1 brožura (111 stran)
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
336 \$atext\$btxt\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bbs\$2rdamedia
337 \$abez média\$bn\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
338 \$asvazek\$bnc\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
344 \$gstereo\$2rdacpc
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bCD audio
500 \$aNázev z disku
500 \$aLibreto Giuseppe Bonecchi
500 \$aNahrávka ve světové premiéře
500 \$aCD a brožura ve společném kartonovém pouzdru
500 \$aTechnika záznamu DDD
500 \$aInformace o skladateli, hudbě, interpretech a libreto vícejazyčně v brožuře
5110 \$aCelina Lindsleyová, Gladys Mayová, Douglas Ahlstedt, Raul Giménez, Krisztina Lakiová, Štefan Margita, zpěv ; Stefano Gibelato, cembalový doprovod ; Pražský filharmonický sbor ; Pražský komorní orchestr ; Zoltán Peskó, dirigent
518 \$oNahráno\$d7.-14. února 1987\$pDvořákova síň Domu umělců, Praha
546 \$aZpíváno italsky
648 7 \$a18. století\$7ch460556\$2czenas
65007 \$ahudebně dramatická tvorba\$7ph1063864\$zČesko\$y18. století\$2czenas
655 7 \$aopery\$7fd979795\$2czenas
655 7 \$akompaktní disky\$7fd201991\$2czenas
7001 \$aBonecchi, Giuseppe,\$dčinný 18. století\$7mzk2009512177\$4lbt
7001 \$aLindsley, Celina,\$d1953-\$7mzk2009512181\$4sng

7001 \$aMay, Gladys\$4sng
 7001 \$aAhlstedt, Douglas,\$d1945-2023\$7mzk2003199442\$4sng
 7001 \$aGimenéz, Raul,\$d1950-\$7mzk2009512176\$4sng
 7001 \$aLaki, Krisztina,\$d1944-\$7mzk2009512179\$4sng
 7001 \$aMargita, Štefan,\$d1956-\$7jo20010092648\$4sng
 7001 \$aGibellato, Stefano,\$d1961-\$7mzk2009512178\$4itr
 7001 \$aPeskó, Zoltán,\$d1937-\$7jx20060317007\$4cnd
 7102 \$aPražský filharmonický sbor\$7kn20010710280\$4sng
 7102 \$aPražský komorní orchestr\$7kn20010710282\$4itr

Komentář

Popisované provedení obsahuje tři CD audio a tištěnou brožuru, vše uloženo ve společném kartonovém pouzdru. Každému nosiči přiděleno vlastní vydavatelské číslo, na společném pouzdru je identifikátor pro soubor shodný s číslem uvedeným na CD1; v opakovatelných polích 028 v podpolích \$q je uvedena informace, k čemu dané číslo patří.

Na popisovaném provedení jsou uvedeny pouze přehrávací doby jednotlivých zvukových nosičů (celková přehrávací doba není uvedena). V podpoli 300\$a pole Fyzický popis jsou v kulaté závorce zapsány přehrávací doby tří nosičů oddělené středníkem s oboustrannou mezerou.

Tištěná brožura podstatná svým obsahem i rozsahem se zapisuje jako doprovodný materiál v podpoli 300\$e pole Fyzický popis. Dále je brožura zohledněna v polích 336 Typ obsahu, 337 Typ média, 338 Typ nosiče.

Pořadí poznámek v polích 500 Všeobecná poznámka odpovídá pořadí oblastí bibliografického popisu (oblast údajů o názvu a odpovědnosti, oblast nakladatelských údajů, oblast fyzického popisu, oblast údajů o edici).

Informace o prameni popisu hlavního názvu je pro zvukové záznamy povinná poznámka a zapisuje se v prvním výskytu pole 500.

U zvukových nahrávek oper bývají seznamy sólistů uvedeny na disku/etiketě, pouzdru nebo v tištěné příloze různým způsobem. Pokud se v popisovaném provedení vyskytnou různé seznamy sólistů, doporučuje se vybrat seznam uvedený na popisovaném provedení **nejvýrazněji** – nejčastěji to bývá seznam na přední straně pouzdra. Jinde uvedení sólisté jsou často zapsáni pouze v abecedním pořadí nebo v pořadí podle operních rolí.

V poli 511 Poznámka o účinkujících je zapsáno sedm sólistů, jejichž jména jsou uvedena na přední straně pouzdra, a dále sbor, orchestr a jméno dirigenta.

Příklad 6. Dva skladatelé, tři díla částečně bez společného názvu (CD audio)

LDR -----njm-a2-----i-4500
001 cpz20233535461
003 CZ-PrNK
005 20240901202946.0
007 sd-fsngnmmnee
008 230802p19921979xr-conng-fh-----n-zxx--
015 \$acnb003535461
02801 \$a11 0684-2 011\$bSupraphon
040 \$aABA001\$bcze\$erda
0410 \$gcze\$geng\$gfre\$gger
043 \$ae-fr---
045 \$aw-x-
048 \$bka01\$a0a01
048 \$bka01\$aob01
072 7 \$a786\$xHudba pro klávesové nástroje\$2Konspekt\$99
080 \$a780.8:780.616.433\$2MRF
080 \$a78.082.4\$2MRF
080 \$a(086.76)\$2MRF
24500 \$aPiano concertos nos. 1 & 2 /\$cMaurice Ravel. Aubade / Francis Poulenc
264 1 \$a[Praha] :\$bSupraphon,\$c[1992]
264 4 \$c©1992
300 \$a1 CD audio (61:11) ;\$c12 cm
306 \$a010111
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$b\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$b\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
344 \$gstereo\$2rdacpc
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bCD audio
38201 \$bklavír\$1\$asymfonický orchestr
38201 \$bklavír\$1\$v1 ruka\$aorchestr
38201 \$abklavír\$1\$akomorní orchestr
4901 \$aCrystal collection
500 \$aNázev z disku
500 \$aTechnika záznamu ADD
500 \$ainformace o hudbě a interpretech vícejazyčně (6 stran) v pouzdru
5050 \$aConcerto in G major for piano and orchestra (22:09) ; Concerto in D major for piano left hand and orchestra (17:58) / Maurice Ravel -- Aubade : choreographic concerto for piano and 18 instruments / Francis Poulenc (20:50)
5110 \$aBoris Krajný, klavír ; Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK (1. a 2. dílo) ; Pražský komorní orchestr (3. dílo) ; Jiří Bělohlávek, dirigent
518 \$oNahráno\$d9.-11. listopadu 1984 (Concertos) a\$d1. února 1979 (Aubade)\$pDům umělců, Praha
648 7 \$a19.-20. století\$7ch757015\$2czenas
65007 \$ahudba pro klavír\$7ph114721\$zFrancie\$y19.-20. století\$2czenas
655 7 \$akoncerty\$7fd980071\$2czenas
655 7 \$akompaktní disky\$7fd201991\$2czenas
7001 \$aKrajný, Boris,\$d1945-\$7jn19990010089\$4itr
7001 \$aBělohlávek, Jiří,\$d1946-2017\$7jn19990201024\$4cnd

70012 \$iObsahuje (dílo):\$aRavel, Maurice,\$d1875-1937.\$tKoncerty,\$mklavír, orchestr,
\$rG dur\$7aun2012728916
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aRavel, Maurice,\$d1875-1937.\$tKoncerty,\$mklavír, 1 ruka,
orchestr,\$rD dur\$7aun2012728890
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aPoulenc, Francis,\$d1899-1963.\$tAubade
7102 \$aSymfonický orchestr hl. m. Prahy FOK\$7kn20010710320\$4itr
7102 \$aPražský komorní orchestr\$7kn20010710282\$4itr
830 0 \$aCrystal collection

Komentář

Zvláštní případ, kdy je na disku uveden společný název pro první dvě díla prvního skladatele a název dalšího díla druhého skladatele. Protože v poli 245 nejsou uvedeny názvy všech děl, jsou jednotlivá díla rozepsána v poli 505, včetně jejich přehrávací doby.

Datum vydání v podpoli 264\$c (hodnota druhého indikátoru „1“) je odvozené od data copyrightu. Datum nahrávky v poli 518 Poznámka o datu a místě zaznamenání díla je odlišné od data vydání. Pokud je datum nahrávky odlišné od data vydání, zapisuje se nejstarší datum nahrávky jako „Datum 2“ do pole 008/11-14 a na pozici 008/06 se jako typ data vydání uvede kód „p“.

V poli 511 Poznámka o účinkujících jsou zapsáni interpreti uvedení na preferovaném prameni popisu. Popisované provedení obsahuje tři díla interpretovaná sólistou na klavír a dvěma orchestry, které ale účinkují pouze v některém z nahraných děl (za názvy orchestrů je v kulaté závorce označení příslušných děl).

Hudební díla byla nahrána v jiném čase na jednom místě; v podpolích 518\$d může být přináležitost orchestrů k příslušným dílům specifikována názvy děl uvedenými v poli 245.

Popisované provedení obsahuje tři díla od dvou skladatelů, každé dílo je rozepsáno jako selekční autorizovaný údaj v poli 700 (záhlaví typu Autor/Název), včetně čísla autority v podpoli \$7. V poli 700 je třetí dílo bez čísla autority – pro třetí dílo zatím selekční autorizovaný údaj v bázi národních autorit není vytvořen. Unifikovaný název druhého díla uvedený v podpoli 700\$t byl ověřen v databázi Library of Congress.

Příklad 7. Tři skladatelé, tři díla bez společného názvu (CD audio)

LDR -----njm-a2-----i-4500
001 cpz20233534022
003 CZ-PrNK
005 20240429173356.0
007 sd-fmngnmmnee
007 sd-fsngnmmnee
008 230719p19921958xr-munng-dfh-----n-eng--
015 \$acnb003534022
0243 \$a8596911194522
02801 \$a11 1945-2 001\$bSupraphon
040 \$aABA001\$bcze\$erda
0410 \$deng\$eeng\$gcze\$geng\$gfre\$gger
045 \$aw-x-
047 \$abt\$avr\$azz
072 7 \$a782\$xDivadelní hudba. Opera, opereta, muzikál\$2Konspekt\$99
080 \$a782\$2MRF
080 \$a78.085.5\$2MRF
080 \$a(0:82-342)\$2MRF
080 \$a78.083.2\$2MRF
080 \$a(086.76)\$2MRF
24500 \$aPetrushka /\$cIgor Stravinsky. Peter and the wolf, op. 67 / Serge Prokofiev. The young person's guide to the orchestra, op. 34 / Benjamin Britten
264 1 \$a[Praha] :\$bSupraphon,\$c[1992]
264 4 \$c©1992
300 \$a1 CD audio (75:25) ;\$c12 cm
306 \$a011525
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
344 \$gmono\$gstereo\$2rdacpc
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bCD audio
500 \$aNázev z disku
500 \$aFonogramy 1963, 1964, 1959
500 \$aTechnika záznamu AAD
500 \$aInformace o hudbě a interpretech vícejazyčně, text vyprávění anglicky (22 stran) v pouzdru
500 \$aDurata: 34:05 ; 23:16 ; 17:47
5110 \$aEric Shilling, vypravěč (2. a 3. dílo) ; Česká filharmonie ; Karel Ančerl, dirigent
518 \$oNahráno\$dbřezen 1958 až únor 1963\$pDvořákova síň Domu umělců, Praha
648 7 \$a19.-20. století\$7ch757015\$2czenas
65007 \$ahudebně dramatická tvorba\$7ph1063864\$y19.-20. století\$2czenas
655 7 \$abalety (hudba)\$7fd994854\$2czenas
655 7 \$abajky\$7fd131862\$2czenas
655 7 \$avariace (hudba)\$7fd993494\$2czenas
655 7 \$akompaktní disky\$7fd201991\$2czenas
7001 \$aShilling, Eric,\$d1920-2006\$7xx0180572\$4nrt
7001 \$aAnčerl, Karel,\$d1908-1973\$7jn19990209006\$4cnd
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aStravinsky, Igor,\$d1882-1971.\$tPetruška\$7aun2012729441

70012 \$iObsahuje (dílo):\$aProkof'jev, Sergej Sergejevič,\$d1891-1953.\$tPetja i volk
\$7aun2008489659
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aBritten, Benjamin,\$d1913-1976.\$tYoung person's guide to the
orchestra\$7aun2008460425
7102 \$aČeská filharmonie\$7kn20010710169\$4itr
74002 \$aPeter and the wolf

Komentář

Popisované provedení obsahuje tři díla: první dílo je baletní hudba, druhé hudební bajka a třetí hudební variace (druhé a třetí dílo s vypravěčem v angličtině). Údaje o účinkujících výrazně uvedené na disku jsou zapsány v poli 518 Poznámka o účinkujících.

Příklad je zajímavý z hlediska zápisu dvou různých konfigurací přehrávacích kanálů uvedených na popisovaném provedení. Na disku je informace o dostupnosti přehrávky v kvalitě **mono**, na zadní straně pouzdra je informace o dostupnosti přehrávky **stereo**. Obě konfigurace jsou v opakovaném výskytu pole 007/04 Pole pevné délky pro fyzický popis zvukového záznamu specifikovány kódy „m“ (= konfigurace „mono“) a „s“ (= konfigurace „stereo“); dále jsou konfigurace přehrávacích kanálů v poli 344 Zvukové charakteristiky specifikovány v opakovatelných podpolích \$g.

Datum vydání v podpoli 264\$c (hodnota druhého indikátoru „1“) je odvozené od data copyrightu. Datum nahrávky v poli 518 Poznámka o datu a místě zaznamenání díla je odlišné od data vydání. Pokud je datum nahrávky odlišné od data vydání, zapisuje se nejstarší datum nahrávky jako „Datum 2“ do pole 008/11-14 a na pozici 008/06 se jako typ data vydání uvede kód „p“.

Na popisovaném provedení jsou pro jednotlivá díla uvedeny tři fonogramy, které se nezapisují do pole 264 Nakladatelské údaje, ale do pole 500 Všeobecná poznámka.

Na pouzdru jsou uvedeny přehrávací doby jednotlivých děl. Popisované provedení nemá společný název a nemá tedy ani pole 505 Formalizovaná poznámka k obsahu, kam se obvykle přehrávací doby jednotlivých děl zapisují. Pokud popisované provedení nemá společný název, lze zapsat durata jednotlivých děl do pole 500 Všeobecná poznámka.

Názvy jednotlivých děl jsou zapsány v poli 245, jednotlivá díla se rozepisují do selekčních autorizovaných údajů Autor/Název v poli 700, odkud jsou názvy vyhledatelné (do podpole 700\$t se zapisuje unifikovaný název).

Pokud se název druhého a dalších děl v poli 245 liší od názvu uvedeného v záhlaví Autor/Název, uvedou se jejich názvy do selekčního pole 740 Vedlejší záhlaví.

V uvedeném příkladu se název druhého díla v poli 245 liší od názvu v záhlaví Autor/Název – jeho název se zapíše do pole 740.

Příklad 8. Tři skladatelé, tři díla, společný název (CD audio)

LDR -----njm-a2-----i-4500
001 cpz20183008915
003 CZ-PrNK
005 20240901210414.0
007 sd-fungnnmmned
008 180713p20182016xr-munng-efh-----n-zxx--
015 \$acnb003008915
0243 \$a8590236098022
02801 \$aCR0980-2\$bRadioservis
040 \$aABA001\$bcze\$erda
0410 \$gcze\$geng
045 \$av-x-
047 \$aso\$avr\$apr
048 \$aka01
072 7 \$a786\$xHudba pro klávesové nástroje\$2Konspekt\$99
080 \$a780.8:780.616.433\$2MRF
080 \$a78.082.2\$2MRF
080 \$a78.083.2\$2MRF
080 \$a(086.76)\$2MRF
24500 \$aPiano recital /\$cMiroslav Sekera ; Janáček, Mozart, Chopin
24634 \$aMiroslav Sekera, piano recital
264 1 \$aPraha :\$bRadioservis,\$c[2018]
264 4 \$c©2018
300 \$a1 CD audio (67:37) ;\$c12 cm
306 \$a010737
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bbs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bCD audio
38201 \$aklavír\$n1\$s1
500 \$aNázev z pouzdra
500 \$aFonogram Český rozhlas
500 \$aTechnika záznamu DDD
500 \$aInformace o autorech, hudbě a interpretovi česky a anglicky (15 stran) vloženy v pouzdru
5050 \$aSonáta pro klavír "1.X. Z ulice dne 1. října 1905" (1906) / Leoš Janáček (12:34) -- Devět variací pro klavír D dur : na téma menuetu Jeana-Piera Duporta (1789) / Wolfgang Amadeus Mozart (13:18) -- 24 preludií pro klavír, op. 28 (1838-39) / Fryderyk Chopin (41:15)
5110 \$aMiroslav Sekera, klavír
518 \$oNahráno živě\$dleden 2016\$pdvořáková síň Rudolfiny, Praha
648 7 \$a18.-20. století\$7ch757019\$2czenas
65007 \$ahudba pro klavír\$7ph114721\$y18.-20. století\$2czenas
655 7 \$asonáty\$7fd980062\$2czenas
655 7 \$avariace (hudba)\$7fd993494\$2czenas
655 7 \$apreludia\$7fd989710\$2czenas
655 7 \$akompaktní disky\$7fd201991\$2czenas
7001 \$aSekera, Miroslav,\$d1975-\$7jx20070410005\$4itr

- 70012 \$iObsahuje (dílo):\$aJanáček, Leoš,\$d1854-1928.\$tSonáta 1.X.1905
\$7aun2006373003
- 70012 \$iObsahuje (dílo):\$aMozart, Wolfgang Amadeus,\$d1756-1791.\$tVariazionen über
einen Menuett vom Duport\$7aun2007386396
- 70012 \$iObsahuje (dílo):\$aChopin, Fryderyk,\$d1810-1849.\$tPreludia,\$mklavír,\$nop. 28
\$7aun2010592614

Komentář

Příklad zápisu interpretů u zvukové nahrávky umělé hudby v poli 245: na pouzdru²⁶ společný název „Piano Recital“, nad názvem **velkým** písmem jméno interpreta, pod názvem malým písmem v jedné řádce uvedena příjmení skladatelů.

Pořadí údajů o odpovědnosti zapsaných v podpoli 245\$c je dáno typografickou úpravou: skladatelé se uvedou až za jméno interpreta po středníku s oboustrannou mezerou jako další údaj o odpovědnosti; mezi jména skladatelů doplněny čárky nahrazující původní pomlčky zaměnitelné s interpunkcí ISBD.

²⁶ Preferovaný pramen popisu viz obr. 3, str. 74.

Příklad 9. Čtyři skladatelé, čtyři díla, společný název (CD audio)

LDR -----cjm-a22-----i-4500
001 cpz20172887989
003 CZ-PrNK
005 20240901204728.0
007 sd-fsngnmmned
008 170328t20162016xr-munng-efh-----n-zxx--
015 \$acnb002887989
0241 \$a099925421120
02801 \$aSU 4211-2\$bSupraphon
040 \$aABA001\$bcze\$dABA001\$erda
0410 \$gcze\$geng\$gfre\$gger
043 \$ae-xr---
045 \$ax4x9
047 \$asn\$asu
048 \$asb01\$aka01
072 7 \$a787\$xHudba pro strunné a smyčcové nástroje\$2Konspekt\$99
080 \$a780.8:780.614.333\$2MRF
080 \$a78.082.2\$2MRF
080 \$a78.083.1\$2MRF
080 \$a(086.76)\$2MRF
24500 \$aCzech viola sonatas /\$cMartinů, Husa, Kalabis, Feld ; Igor Ardašev, Kristina Fialová
264 1 \$aPražská :\$bSupraphon,\$c2016
264 4 \$c©2016
300 \$a1 CD audio (61:37) ;\$c12 cm
306 \$a010137
336 \$ahraná hudba\$bprn\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bbs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
344 \$gstereo\$2rdacpc
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bCD audio
38201 \$aviola\$n1\$a klavír\$n1\$s2
500 \$aNázev z disku
500 \$aNahrávka ve světové premiéře (3. a 4. dílo)
500 \$aTechnika záznamu DDD
500 \$aInformace o autorech, skladbách a interpretech vícejazyčně (30 stran) v pouzdru
5050 \$aSonáta pro violu a klavír, H 355 (1955) / Bohuslav Martinů (16:02) -- Suita pro violu a klavír, op. 5 (1945) / Karel Husa (10:33) -- Sonáta pro violu a klavír, op. 84 (1997) / Viktor Kalabis (13:56) -- Sonáta pro violu a klavír (1955) / Jindřich Feld (20:39)
5110 \$aKristina Fialová, viola ; Igor Ardašev, klavír
518 \$oNahráno\$d9.-10. dubna a\$d1. května 2016\$pkostel sv. Vavřince, Malá Strana, Praha
648 7 \$a20. století\$7ch460558\$2czenas
648 4 \$a1945-1997
65007 \$ahudba pro violu\$7ph188866\$zČesko\$y20. století\$2czenas
655 7 \$asonáty\$7fd980062\$2czenas
655 7 \$asuity\$7fd980118\$2czenas
655 7 \$akompaktní disky\$7fd201991\$2czenas
7001 \$aFialová, Kristina,\$d1987-\$7mzk2013766032\$4itr

7001 \$aArdašev, Igor,\$d1967-\$7jn19990210060\$4itr
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aMartinů, Bohuslav,\$d1890-1959.\$tSonáty,\$mviola, klavír
\$7aun2008482197
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aHusa, Karel,\$d1921-2016.\$tSuita,\$mviola, klavír,\$nop. 5
\$7aun2012723236
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aKalabis, Viktor,\$d1923-2006.\$tSonáty,\$mviola, klavír,\$nop. 84
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aFeld, Jindřich,\$d1925-2007.\$tSonáty, jm viola, klavír

Komentář

Další příklad zápisu interpreta u zvukové nahrávky umělé hudby v poli 245: na disku²⁷ výrazně společný název, pod názvem příjmení skladatelů drobnějším písmem, v dolní části jména interpretů uvedena výrazněji (i když nepatrně větším písmem) než jména skladatelů.

Jména interpretů se uvedou do podpole 245\$c jako další údaj o odpovědnosti po středníku s oboustrannou mezerou za jména skladatelů; mezi jména skladatelů doplněny čárky.

Datum vydání v podpoli 264\$c (hodnota druhého indikátoru „1“) je uvedeno na disku. Datum fonogramu, vztahující se k popisovanému provedení jako celku, se vždy u zvukových záznamů zapisuje do pole 264\$c (hodnota druhého indikátoru „4“). Rok nahrávky v poli 518 Poznámka o datu a místě zaznamenání díla je stejný jako rok vydání.

Pokud je datum nahrávky stejné jako datum vydání, zapisuje se datum fonogramu jako „Datum 2“ do pole 008/11-14 a na pozici 008/06 se jako typ data vydání uvede kód „t“.

²⁷ Preferovaný pramen popisu viz obr. 2, str. 73.

Příklad 10. Hudba z muzikálu, jeden skladatel, dvě díla (gramofonová deska, šelak)

LDR -----njm-a2-----i-4500
001 zpz20243616570
003 CZ-PrNK
005 20240729150822.0
007 sd-zmsdnmsunb
008 240715s1929---xxkmcnng-----n-zxx--
02801 \$a4065\$bColumbia
02813 \$aA 3553\$bColumbia
02813 \$aA 3555\$bColumbia
040 \$aABA001\$bcze\$erda
043 \$an-us---
045 \$ax0x5
048 \$aka01
072 7 \$a782\$xDivadelní hudba. Opera, opereta, muzikál\$2Konspekt\$99
080 \$a782\$2MRF
080 \$a782.8\$2MRF
080 \$a(086.72)\$2MRF
1001 \$aGershwin, George,\$d1898-1937\$7jn19990002641\$4cmp\$4itr
24510 \$aTip-toes /\$cGeorge Gershwin
264 1 \$aLondon :\$bColumbia,\$c[1929?]
300 \$a1 gramofonová deska ;\$c25 cm
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bbs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
340 \$ašelak\$2rdamat
344 \$aanalog\$2rdatr
344 \$gmono\$2rdacpc
344 \$c80 ot/min
38201 \$aklavír\$n1\$s1
500 \$aNázev z etikety
500 \$aKatalogizace bez poslechové kontroly\$5CZ-PrNK
5050 \$aSweet and low down -- Looking for a boy
5110 \$aGeorge Gershwin, klavír
648 7 \$a1901-1950\$7ch460576\$2czenas
65007 \$ahudebně dramatická tvorba\$7ph1063864\$zSpojené státy americké
\$y1901-1950\$2czenas
655 7 \$amuzikály\$7fd979799\$2czenas
655 7 \$agramofonové desky\$7fd186718\$2czenas
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aGershwin, George,\$d1898-1937.\$tTip-toes.\$pSweet and low-
down
70012 \$iObsahuje (dílo):\$aGershwin, George,\$d1898-1937.\$tTip-toes.\$pLooking for a boy

Komentář

Na etiketě první strany gramofonové desky název „Tip-toes. Sweet and low down“, na etiketě druhé strany název „Tip-toes. Looking for a boy“; části muzikálu jsou na stejné hierarchické úrovni a jako takové se zapisují do pole 505 Formalizovaná poznámka k obsahu.

Obě skladby jsou rozepsány jako selekční údaje v polích 700 (záhlaví Autor/Název). Autorizované údaje zatím v bázi národních autorit nejsou vytvořeny, unifikované názvy obou skladeb v podpolích 700\$t byly ověřeny v databázi Library of Congress.

Příklad 11. Jazz, devět skladeb (CD audio)

LDR -----cjm-a22-----i-4500
001 cpz20233546652
003 CZ-PrNK
005 20240901211246.0
007 sd-fungnnmmned
008 230907p20222020xr-jznng-z-----n-eng--
015 \$acnb003546652
02801 \$aBR004\$bBivak Records
040 \$aABA001\$bcze\$dABA001\$erda
0410 \$deng\$dcze
045 \$ax-y-
048 \$bvuo1\$a0z01
072 7 \$a784\$xVokální hudba\$2Konspekt\$99
080 \$a78.036.9.011.26\$2MRF
080 \$a784.3/.7\$2MRF
080 \$a(086.76)\$2MRF
24500 \$aJedním dechem :\$blive session /\$cDan Bárta & Robert Balzar Trio ; feat. Kornél Fekete-Kovács
264 1 \$aBrno :\$bBivak Records,\$c[2022]
264 4 \$c©2022
300 \$a1 CD audio (40:08) ;\$c12 cm
306 \$a004008
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bbs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bCD audio
38211 \$azpěv\$n1\$a hudební skupina
500 \$aNázev z disku
500 \$aFotografie interpretů a jejich poděkování (17 stran) v pouzdru
50500 \$tNaima /\$rJohn Coltrane, Doug Carn --\$tMysteriózní /\$rVít Kříšťan --\$tUnder the surface /\$rKamil Slezák --\$tDech /\$rRobert Balzar, Dan Bárta --\$tAutumn leaves /\$rJoseph Kosma --\$tFor your sound no. 4 /\$rRobert Balzar --\$tMay day /\$rRobert Balzar, Dan Bárta --\$tBut not for me /\$rGeorge Gershwin, Ira Gershwin --\$tLast chance lost /\$rJoni Mitchell
5110 \$aDan Bárta, zpěv ; Kornél Fekete-Kovács, trubka, křídlovka ; Robert Balzar Trio (Vít Kříšťan, klávesové nástroje ; Robert Balzar, kontrabas ; Kamil Slezák, bicí nástroje)
518 \$oNahráno\$dprosinec 2020\$pStudio 1 ČT Brno
648 7 \$a20.-21. století\$7ch462155\$2czenas
65007 \$ajazz\$7ph121330\$y20.-21. století\$2czenas
655 7 \$ajazz\$7fd992629\$2czenas
655 7 \$apísně\$7fd133162\$2czenas
655 7 \$akompaktní disky\$7fd201991\$2czenas
7001 \$aBárta, Dan,\$d1969-\$7jn19981000411\$4cmp\$4sng
7001 \$aFekete-Kovács, Kornél,\$d1970-\$7xx0300964\$4itr
7101 \$aRobert Balzar Trio\$7xx0014931\$4itr

[názyv jednotlivých skladeb jsou zapsány v selekčních podpolích 505\$t Formalizovaná poznámka k obsahu na rozšířené úrovni (hodnota druhého indikátoru „0“)]

Příklad 12. Populární hudba, album individuálního interpreta (CD audio)

LDR -----njm-a22-----i-4500
001 cpz20183008912
003 CZ-PrNK
005 20240814111512.0
007 sd-fsngnmmned
008 180713t20182018xr-ppnng-dz-----n-cze--
015 \$acnb003008912
0241 \$a099925651220
02801 \$aSU 6512-2\$bSupraphon
040 \$aABA001\$bcze\$erda
0410 \$dcze\$dslo\$ecze\$eslo\$gcze
045 \$ay1y1
072 7 \$a78.011.26\$xPopulární hudba. Populární písně. Populární taneční hudba
\$2Konspekt\$99
080 \$a78.03.011.26\$2MRF
080 \$a784.7\$2MRF
080 \$a(086.76)\$2MRF
24500 \$aMapa lásky /\$cŠtefan Margita
264 1 \$aPřaha :\$bSupraphon,\$c2018
264 4 \$c@2018
300 \$a1 CD audio (43:10) ;\$c12 cm
306 \$a004310
336 \$ahraná hudba\$bprmm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
344 \$gstereo\$2rdacpc
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bCD audio
500 \$aNázev z pouzdra
500 \$aTechnika záznamu DDD
500 \$aInformace o písních a texty písní (22 stran) v pouzdru
50500 \$tPod pařížským nebem --\$tMáma --\$tMapa lásky --\$tOdyssea --\$tLáska v Saint
Jean --\$tSlova --\$tBýt ráno sám je hřích --\$tLásku mít a nic víc --\$tJesenná láska --
\$tMoët et chandon --\$tHymna lásky --\$tSláva, je bál
5110 \$aŠtefan Margita, Hana Hegerová, Hana Zagorová, Zlata Adamovská, Miro Žbirka,
zpěv ; Komorní orchestr mladých Quattro ; dirigent Marek Štílec
518 \$oNahráno\$dúnor až květen 2018\$pstudio dh Vyžlovka
648 7 \$a2011-2020\$7ch460589\$2czenas
65007 \$apopulární hudba\$7ph124352\$y2011-2020\$2czenas
655 7 \$ašansony\$7fd1025488\$2czenas
655 7 \$akompaktní disky\$7fd201991\$2czenas
7001 \$aMargita, Štefan,\$d1956-\$7jo20010092648\$4sng
7001 \$aHegerová, Hana,\$d1931-2021\$7jn19990209228\$4sng
7001 \$aZagorová, Hana,\$d1946-2022\$7jn19990210827\$4sng
7001 \$aAdamovská, Zlata,\$d1959-\$7jn20000400012\$4sng
7001 \$aŽbirka, Miroslav,\$d1952-2021\$7xx0003621\$4sng
7001 \$aŠtílec, Marek,\$d1985-\$7jx20090617026\$4cnd
7102 \$aQuattro (hudební skupina)\$7pna2008447643\$4itr

[u zvukových záznamů populární hudby se názvy jednotlivých písní rozepisují v selekčních podpolích
505\$ Formalizovaná poznámka k obsahu na rozšířené úrovni]

Příklad 13. Populární hudba, album hudební skupiny (CD audio)

LDR -----cjm-a22-----i-4500
001 cpz20213313230
003 CZ-PrNK
005 20240902074223.0
007 sd-fungnnmmned
008 210319t20202020xr-munng-d-----n-cze--
015 \$acnb003313230
0241 \$a099925671624
02801 \$aSU 6716-2\$bSupraphon
040 \$aABA001\$bcze\$dABA001\$erda
0410 \$dcze\$deng\$ecze\$eeng
045 \$ay2y2
047 \$app\$arc\$azz
072 7 \$a78.011.26\$xPopulární hudba. Populární písně. Populární taneční hudba
\$2Konspekt\$99
080 \$a78.03.011.26\$2MRF
080 \$a78.036.011.26\$2MRF
080 \$a789.983\$2MRF
080 \$a(086.76)\$2MRF
1102 \$aTata Bojs (hudební skupina)\$7ko2003162668\$4cmp\$4prf
24510 \$aJedna nula /\$cTata Bojs
264 1 \$aPrah :\$bSupraphon,\$c2020
264 4 \$c©2020
300 \$a1 CD audio ;\$c12 cm
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bbs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bCD audio
500 \$aNázev z disku
500 \$aHudba Tata Bojs
500 \$aTexty písní (26 stran) v pouzdru
50500 \$tHolka z plakátu --\$tMinoritní --\$tVelký třesk\$g(part I) --\$tZvony --\$tZavazadlo --
\$gVelký třesk, part II --\$tKraftwerk in Saint Tropez --\$tSpolek holek --\$tTajemství --
\$t220 travoltů --\$tVlastní brácha
5110 \$aTata Bojs ; další interpreti
518 \$oNahráno\$dúnor až říjen 2020\$pstudia Sono Records, Gui-tón a Veleoslavín
530 \$aVydáno též na gramofonové desce
648 7 \$a2011-2020\$7ch460589\$2czenas
65007 \$apopulární hudba\$7ph124352\$y2011-2020\$2czenas
655 7 \$arock\$7fd992602\$2czenas
655 7 \$aelektronická hudba\$7fd993392\$2czenas
655 7 \$akompaktní disky\$7fd201991\$2czenas

Komentář

Na disku výrazně uvedena hudební skupina, její název zapsán do údajů o odpovědnosti v podpoli 245\$c.

Na popisovaném provedení připsáno autorství všech písní z alba hudební skupině jako celku, hudební skupina proto zapsána do pole 110 Hlavní záhlaví – jméno korporace.

V poli 500 informace o autorství všech písní náležející hudební skupině Tata Bojs.

Příklad 14. Populární hudba, album individuální interpretky (CD audio + DVD video)

LDR -----cjm-a22-----i-4500
001 cpz20182984162
003 CZ-PrNK
005 20240902075521.0
006 g-----vl
007 sd-fungnnmmned
007 vd-cvaizu
008 180312p20172016xr-munng-----n-cze--
015 \$acnb002984162
0243 \$a8590233015398
02801 \$aAS001-9\$bArt Shock
040 \$aABA001\$bcze\$dABA001\$serda
045 \$ay1y1
047 \$app\$arc
072 7 \$a78.011.26\$xPopulární hudba. Populární písně. Populární taneční hudba
\$2Konspekt\$99
080 \$a78.036.011.26\$2MRF
080 \$a78.03.011.26\$2MRF
080 \$a(086.76)\$2MRF
24500 \$aNázev z disku :\$bkoncert /\$cAneta Langerová
264 1 \$a[Říčany-Radošovice] :\$bArt Shock,\$c[2017]
264 4 \$c©2017
300 \$a1 CD audio ;\$c12 cm +\$e1 DVD video
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
336 \$advojrozměrný pohyblivý obraz\$btdi\$2rdacontent
337 \$aaudio\$b\$2rdamedia
337 \$avideo\$bv\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
338 \$avideodisk\$bvd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bCD audio
347 \$avideo soubor\$2rdaft
347 \$bDVD video
500 \$aNázev z disku
500 \$aHudba, texty Aneta Langerová a další
500 \$aNázev z disku :\$bDVD záznam a dokument z koncertu
500 \$aV pouzdru minireproduktor s přehrávací mechanikou se záznamem části písně
50500 \$tNa Radosti --\$tV bezvětrí --\$tSvatá Kordula --\$tDívka --\$tMalá mořská víla --
\$tTragédie u nás na vsi --\$tIntermezzo Vzpomínka --\$tVzpomínka --\$tHvězda --
\$tBříza --\$tNevěsta --\$tTráva --\$tVysoké napětí --\$tVoda živá
5110 \$aAneta Langerová, zpěv, kytara ; další interpreti
518 \$oNahráno živě\$d17.12.2016\$pForum Karlín, Praha
648 7 \$a2011-2020\$7ch460589\$2czenas
65007 \$apopulární hudba\$7ph124352\$y2011-2020\$2czenas
655 7 \$arock\$7fd992602\$2czenas
655 7 \$akompaktní disky\$7fd201991\$2czenas
7001 \$aLangerová, Aneta,\$d1986-\$7xx0025514\$4cmp\$4itr\$4lyr\$4sng

[příklad zajímavý z hlediska nosičů různých fyzických forem; DVD video zohledněno v polích kódovaných údajů 006 a 007, v podpoli 300\$e pole Fyzický popis a dále v polích 336 Typ obsahu, 337 Typ média, 338 Typ nosiče a 347 Charakteristiky digitálního souboru]

Příklad 15. Populární hudba, album individuálního interpreta (2 gramofonové desky)

LDR -----njm-a22-----i-4500
001 cpz20233578730
003 CZ-PrNK
005 20240902080625.0
007 sd-bumennmplne
008 231215p20231968xr-munng-----n-cze--
015 \$acnb003578730
0241 \$a099925679316
02801 \$aSU 6793-1\$bSupraphon
02813 \$a266502E1/D\$bSupraphon
02813 \$a266502E2/B\$bSupraphon
02813 \$a266502E3/C\$bSupraphon
02813 \$a266502E4/D\$bSupraphon
040 \$aABA001\$bcze\$erda
0410 \$dcze\$deng
045 \$ax6y2
047 \$app\$abl\$arc
072 7 \$a78.011.26\$xPopulární hudba. Populární písně. Populární taneční
hudba\$2Konspekt\$99
080 \$a78.03.011.26\$2MRF
080 \$a78.036.9.011.26\$2MRF
080 \$a78.036.011.26\$2MRF
080 \$a(086.72)\$2MRF
24500 \$aČas je šťastnej lhář :\$b1969-2021 /\$cMichal Prokop
264 1 \$a[Praha] :\$bSupraphon,\$c2023
300 \$a2 gramofonové desky ;\$c30 cm
336 \$ahraná hudba\$bprm\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bbs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
340 \$avinyl\$2rdamat
344 \$aanalog\$2rdatr
344 \$c33 1/3 ot/min
500 \$aNázev z obalu
500 \$aHudba Michal Prokop a další
500 \$aFonogramy 1969-2021 většinou Supraphon
500 \$aNahrávky z alb Blues in soul, Město Er, Holubí dante, Kolej Yesterday, Nic ve zlým,
nic v dobrým, Snad nám naše děti..., Poprvé naposledy, Sto roků na cestě, Mohlo by
to bejt nebe...
50500 \$tKeep a light in the window till I come home --\$tHold on I'm coming --\$tl believe to
my soul --\$tTys kámen --\$tNoc je můj den --\$tHolubí dante --\$tBitva o Karlův most --
\$tKolej Yesterday --\$tBlues o spolykaných slovech --\$tYetti blues --\$tNic ve zlým, nic
v dobrým --\$tSnad nám naše děti prominou --\$tZloděj času --\$tZatmění --\$tKartáček
na zuby --\$tNebe anebo cesta do pekel --\$tMá vlast
5110 \$aMichal Prokop, zpěv ; Framus Five ; další interpreti
518 \$oNahráno\$dříjen, listopad 1968 až leden 2021\$průzná studia
530 \$aVydáno též na CD audio
648 4 \$a1961-2030
65007 \$apopulární hudba\$7ph124352\$y1961-2030\$2czenas
655 7 \$ablues\$7fd1027046\$2czenas
655 7 \$arock\$7fd992602\$2czenas
655 7 \$agramofonové desky\$7fd186718\$2czenas
7001 \$aProkop, Michal,\$d1946-\$7jn19981002045\$4cmp\$4sng
7102 \$aFramus Five (hudební skupina)\$7ko20010091976\$4prf

Příklad 16. Mluvené slovo, audiokniha, anonymní dílo (audiodisk MP3)

LDR -----cim-a22-----i-4500
001 cpz20172961899
003 CZ-PrNK
005 20240902083201.0
007 sd-fungnnmmned
008 171211t20172002xr-nnnng-----z--n-cze--
015 \$acnb002961899
0243 \$a8594160430354
040 \$aABA001\$bcze\$dABA001\$erda
072 7 \$a2-23/-27\$xBible. Biblistika\$2Konspekt\$95
080 \$a27-246\$2MRF
080 \$a27-232/-236\$2MRF
080 \$a(0:82-97)\$2MRF
080 \$a(086.7)08\$2MRF
080 \$a(086.76)\$2MRF
1300 \$aBible.\$pNový zákon.\$iČesky\$7unn2006374671
24510 \$aBible.\$pNový zákon : český ekumenický překlad
24630 \$aNový zákon
264 1 \$aPraha :\$bČeská biblická společnost,\$c[2017]
264 4 \$c©2017,\$c©2002
300 \$a1 audiodisk (20 hod., 6 min.) ;\$c12 cm
306 \$a200600
336 \$amluvené slovo\$bspw\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bMP3
500 \$aNázev z disku
500 \$aFonogram Hosanna
5110 \$aV podání předních českých umělců
63007 \$aBible.\$pNový zákon\$7unn2006374670\$2czenas
65007 \$abiblické texty\$7ph118860\$2czenas
655 7 \$anáboženské texty\$7fd914162\$2czenas
655 7 \$aaudioknihy\$7fd119452\$2czenas
655 7 \$akompaktní disky\$7fd201991\$2czenas

Komentář

Příklad použití pole 130 Hlavní záhlaví – unifikovaný název.

Název posvátné knihy se uvádí v českém jazyce, pokud existuje; části posvátných knih se uvádějí jako podzáhlaví hlavního názvu.

Na popisovaném provedení datum vydání není uvedeno, odvozuje se od nejnovějšího data fonogramu nebo copyrightu, které se vztahuje k popisovanému provedení jako celku. Pokud se datum vydání odvozuje od data copyrightu, protože je novější než datum fonogramu, zapisuje se v poli 264 s hodnotou druhého indikátoru „4“ datum copyrightu i datum fonogramu (datum fonogramu se uvádí vždy) a to do opakovatelných podpolí 264\$c; data se oddělují čárkou.

Datum nahrávky odlišné od data vydání není v popisovaném provedení uvedeno, zapisuje se tedy datum fonogramu jako „Datum 2“ do pole 008/11-14 a na pozici 008/06 se jako typ data vydání uvede kód „t“.

Příklad 17. Mluvené slovo, výběr z díla (audiodisk MP3)

LDR -----cim-a22-----i-4500
001 cpz20243599993
003 CZ-PrNK
005 20240902084318.0
007 sd-fungnnmmnee
008 240405p20241970xr-nnnng-ez----f--n-cze--
015 \$acnb003599993
0241 \$a099925681821
02801 \$aSU 6818-2
040 \$aABA001\$bcze\$dABA001\$erda
072 7 \$a821.162.3-3\$xČeská próza\$2Konspekt\$925
080 \$a821.162.3-3\$2MRF
080 \$a821.162.3-31\$2MRF
080 \$a821.162.3-32\$2MRF
080 \$a(0:82-4)\$2MRF
080 \$a(082.21)\$2MRF
080 \$a(086.76)\$2MRF
1001 \$aHrabal, Bohumil,\$d1914-1997\$7jk01042564\$4aut
24510 \$aBohumil Hrabal :\$bz díla legendárního spisovatele
2461 \$iPodnázev na pouzdru:\$aVýběr z díla legendárního spisovatele
24630 \$aZ díla legendárního spisovatele
264 1 \$aPraha :\$bSupraphon,\$c2024
300 \$a1 audiodisk (7 hod., 17 min., 54 sek.) ;\$c12 cm
306 \$a071754
336 \$amluvené slovo\$bspw\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bMP3
500 \$aNázev z disku
500 \$aFonogramy 1970-2024 Supraphon
500 \$aInformace o autorovi a díle (20 stran) vloženy v pouzdru
5050 \$aStaré zlaté časy : z knihy Perlička na dně -- Ve stínu Damoklových mečů : z knihy Domácí úkoly -- Setkání : z knihy Obsluhoval jsem anglického krále -- Diamantové očko : z knihy Pábitelé -- Ostře sledované vlaky -- Lednová povídka -- Únorová povídka -- Morytát o prasečích hodech -- Jeden všední den -- Blitzkrieg – Legenda o krásné Julince -- Květnový morytát -- Morytát o cestovatelích kolem světa -- Morytát o královně noci
508 \$aRežie, Naďa Dvorská
5110 \$aČtou Kryštof Hádek, Radek Melša, Hana Kusnjerová, Ivan Lupták, Šimon Krupa, Radúz Mácha ; další herci
518 \$3Výběry z knih\$onahráno\$d28.2.1970 až 29.4.1987\$studio Lucerna
518 \$3Ostře sledované vlaky\$onahráno\$d12.8.2009\$studio MI 91
518 \$3Povídky a další\$onahráno\$dprosinec 2023 až leden 2024\$studio V-Zenit
655 7 \$ačeské prózy\$7fd133972\$2czenas
655 7 \$ačeské romány\$7fd133974\$2czenas
655 7 \$ačeské povídky\$7fd133971\$2czenas
655 7 \$avýbory\$7fd133853\$2czenas
655 7 \$akompaktní disky\$7fd201991\$2czenas
7001 \$aDvorská, Naďa\$7jx20040726022\$4drt

7001 \$aHádek, Kryštof,\$d1982-\$7xx0031481\$4nrt
 7001 \$aMejša, Radek,\$d1994-\$7xx0315599\$4nrt
 7001 \$aKusnjerová, Hana,\$d1985-\$7xx0316585\$4nrt
 7001 \$aLupták, Ivan,\$d1986-\$7xx0148080\$4nrt
 7001 \$aKrupa, Šimon,\$d1989-\$7kv20191051879\$4nrt
 7001 \$aMácha, Radúz,\$d1987-\$7xx0181153\$4nrt
 70012 \$aHrabal, Bohumil,\$d1914-1997.\$tOstře sledované vlaky\$7aun2012721073

Komentář

Z grafické úpravy údajů na disku není zřejmé, co je hlavní název, proto je podnázev z disku zapsán jako varianta názvu v poli 246; na pouzdru jsou graficky zvýrazněny další názvové údaje, které by bylo možné považovat za hlavní název, proto údaje z pouzdra též zapsány jako další varianta názvu v dalším výskytu pole 246.

Výběr je tematicky rozdělen do tří částí: 1) úryvky z knih, 2) celé dílo Ostře sledované vlaky a 3) povídky, morytáty, legendy a črty. Části jsou v bibliografickém záznamu podrobně rozepsány v poli 505 Formalizovaná poznámka k obsahu na základní úrovni.

V poli 511 jsou účinkující zapsáni tak, jak jsou uvedeni na disku; informace o dalších hercích je oddělena středníkem.

Každá část byla nahrána v jiném čase na jiném místě. V poli 518 Poznámka o datu a místě zaznamenání díla jsou části specifikovány údaji zapsanými v poli 505.

Datum nahrávky v poli 518 Poznámka o datu a místě zaznamenání díla je odlišné od data vydání. Pokud je datum nahrávky odlišné od data vydání, zapisuje se nejstarší datum nahrávky jako „Datum 2“ do pole 008/11-14 a na pozici 008/06 se jako Typ data vydání uvede kód „p“.

Dílo Ostře sledované vlaky obsažené v popisovaném provedení je zapsáno jako selekční autorizovaný údaj v poli 700 (záhlaví typu Autor/Název), včetně čísla autority v podpoli \$7.

Obr. 8

Příklad 18. Mluvené slovo, audiokniha, literární adaptace (audiodisk MP3)

LDR -----nim-a22-----i-4500
001 cpz20223436812
003 CZ-PrNK
005 20240902085816.0
007 sd-fungnnmmned
008 220711s2022----xr-nnnng-----p--n-cze--
015 \$acnb003436812
0243 \$a8596434011658
040 \$aABA001\$bcze\$erda
0411 \$dcze\$hfre
072 7 \$a821.162.3-1\$xČeská poezie\$2Konspekt\$925
072 7 \$a821-93\$xLiteratura pro děti a mládež (beletrie)\$2Konspekt\$926
080 \$a821.162.3-1\$2MRF
080 \$a821.133.1-342\$2MRF
080 \$a821-1/-8(0.046.6)\$2MRF
080 \$a821-93\$2MRF
080 \$a(0:82-1)\$2MRF
080 \$a(086.7.053.2)\$2MRF
080 \$a(086.7)08\$2MRF
080 \$a(086.76)\$2MRF
1001 \$aKrál, Robin,\$d1981-\$7jo2007399814\$4aut\$4trl
24010 \$aFables de La Fontaine.\$iČesky
24510 \$aLa Fontainovy bajky /\$cJean de La Fontaine ; přebásnil Robin Král
24630 \$aBajky
264 1 \$a[Praha] :\$bTémbr,\$c2022
300 \$a1 audiodisk (2 hod., 12 min.) ;\$c12 cm
306 \$a021200
336 \$amluvené slovo\$bspw\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bMP3
500 \$aNázev z disku
500 \$aZ francouzštiny přeložil Robin Král
500 \$aPodle stejnojmenné knihy vydané nakladatelstvím Euromedia Group v roce 2021
508 \$aRežie, Petr Gojda
5110 \$aVypráví Tereza Vilišová, Jan Meduna, Jiří Vyorálek ; další herci
655 7 \$ačeská poezie\$7fd133958\$2czenas
655 7 \$afrancouzské bajky\$7fd227908\$2czenas
655 7 \$aliterární adaptace\$7fd119387\$2czenas
655 7 \$azvukové záznamy pro děti a mládež\$7fd186726\$2czenas
655 7 \$aaudioknihy\$7fd119452\$2czenas
655 7 \$akompaktní disky\$7fd201991\$2czenas
7001 \$iAdaptace díla:\$aLa Fontaine, Jean de,\$d1621-1695.\$tFables\$7aun2008468780
7001 \$aGojda, Petr,\$d1985-\$7ola2012717271\$4drt
7001 \$aJarčevská, Tereza,\$d1981-\$7pag2015858251\$4nrt
7001 \$aMeduna, Jan,\$d1982-\$7xx0109276\$4nrt
7001 \$aVyorálek, Jiří,\$d1974-\$7xx0160086\$4nrt

[v popisovaném provedení je uvedeno datum vydání a není uvedeno ani datum fonogramu, ani datum nahrávky odlišné od data vydání; v poli 008/06 (Typ data vydání) se zapíše kód „s“]

Příklad 19. Mluvené slovo, audiokniha z cyklu Pax (audiodisk MP3)

LDR -----cim-a22-----i-4500
001 cpz20193079202
003 CZ-PrNK
005 20240902093147.0
007 sd-fungnnmmned
008 190226t20172017xr-nnnnj-----f--n-cze--
015 \$acnb003079202
0243 \$a8594169481548
02801 \$aAK154\$bOneHotBook
040 \$aABA001\$bcze\$dABA001\$erda
0411 \$dcze\$hsw
072 7 \$a821.11\$xGermánské literatury\$2Konspekt\$925
072 7 \$a821-93\$xLiteratura pro děti a mládež (beletrie)\$2Konspekt\$926
080 \$a821.113.6-31\$2MRF
080 \$a(0:82-312.9)\$2MRF
080 \$a(086.7.053.2)\$2MRF
080 \$a(086.7)08\$2MRF
080 \$a(086.76)\$2MRF
1001 \$aLarsson, Åsa,\$d1966-\$7xx0116454\$4aut
24010 \$aGasten.\$iČesky
24510 \$aPax.\$n5. část,\$pSluhové zla²⁸ /\$cÅsa Larsson & Ingela Korsell
24630 \$aSluhové zla
264 1 \$a[Praha] :\$bOneHotBook,\$c2017
264 4 \$c©2017
300 \$a1 audiodisk (3 hod., 13 min.) ;\$c12 cm
306 \$a031300
336 \$amluvené slovo\$bspw\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bMP3
500 \$aNázev z pouzdra
500 \$aZe švédštiny přeložila Marie Voslářová
500 \$aPodle stejnojmenné knihy vydané nakladatelstvím Host v roce 2016
508 \$aRežie, Michal Bureš
5110 \$aČte Jan Vondráček
655 7 \$ašvédské romány\$7fd133923\$2czenas
655 7 \$afantasy romány\$7fd184199\$2czenas
655 7 \$azvukové záznamy pro děti a mládež\$7fd186726\$2czenas
655 7 \$aaudioknihy\$7fd119452\$2czenas
655 7 \$akompaktní disky\$7fd201991\$2czenas
7001 \$aKorsell, Ingela,\$d1967-\$7xx0193596\$4aut
7001 \$aVoslářová, Marie,\$d1985-\$7xx0137665\$4trl
7001 \$aBureš, Michal,\$d1976-\$7xx0093160\$4drt
7001 \$aVondráček, Jan,\$d1966-\$7jx20040723030\$4nrt
78708 \$iZ cyklu:\$tPax\$g5

[překladatelka uvedená pouze v copyrightu se zapisuje do pole 500 Všeobecná poznámka; cykly lze ověřit na <https://series.marc21.cz/books>]

²⁸ Preferovaný pramen popisu viz obr. 5, str. 140.

Příklad 20. Mluvené slovo, reedice rozhlasového seriálu (audiodisk MP3)

LDR -----cim-a22-----i-4500
001 cpz20112177109
003 CZ-PrNK
005 20240901211700.0
007 sd-fungnnmmned
008 110324r20112007xr-nnnng-----p--n-cze--
015 \$acnb002177109
0243 \$a8590236082922
02801 \$aCR 0829-2\$bRadioservis
02800 \$aCR0362-2\$bRadioservis
040 \$aABA001\$bcze\$dABA001\$erda
0411 \$dcze\$deng\$heng
045 \$at-u-
072 7 \$a821.111-1\$xAnglická poezie, anglicky psaná\$2Konspekt\$925
080 \$a821.111-1\$2MRF
080 \$a(0:82-14)\$2MRF
080 \$a(0:82-193.3)\$2MRF
080 \$a7.096-022.344\$2MRF
080 \$a(086.76)\$2MRF
1001 \$aShakespeare, William,\$d1564-1616\$7jn19981002129\$4aut
24510 \$aSonety /\$cWiliam Shakespeare ; překlad Martin Hilský
264 1 \$a[Praha] :\$bRadioservis,\$c[2011]
264 4 \$c©2011,\$c©2002
300 \$a1 audiodisk (7 hod., 47 min.) ;\$c12 cm
306 \$a070047
336 \$amluvené slovo\$bspw\$2rdacontent
337 \$aaudio\$bs\$2rdamedia
338 \$aaudiodisk\$bsd\$2rdacarrier
344 \$adigital\$2rdatr
344 \$boptical\$2rdarm
347 \$aaudio soubor\$2rdaft
347 \$bMP3
500 \$aNázev z disku
500 \$aSprávné jméno autora je: William Shakespeare
500 \$aFonogram Český rozhlas
500 \$aUpravená reedice CR0362-2/6CD z roku 2007
500 \$aObsahuje celkem 154 sonetů
508 \$aDramaturgie, Jitka Škápíková ; režie, Markéta Jahodová
5110 \$aPrůvodní slovo: Martin Hilský ; recitace: Scott Bellefeuille, Pavel Soukup
546 \$aRecitováno česky a anglicky
648 7 \$a16.-17. století\$7ch757028\$2czenas
65007 \$aanglická poezie\$7ph114051\$y16.-17. století\$2czenas
655 7 \$alyrická poezie\$7fd132781\$2czenas
655 7 \$asonety\$7fd378879\$2czenas
655 7 \$arozhlasové seriály\$7fd133302\$2czenas
655 7 \$akompaktní disky\$7fd201991\$2czenas
7001 \$aŠkápíková, Jitka,\$d1967-\$7mzk2007382100\$4adp
7001 \$aJahodová, Markéta,\$d1951-\$7xx0056920\$4drt
7001 \$aHilský, Martin,\$d1943-\$7jk01041063\$4trl\$4cmm
7001 \$aSoukup, Pavel,\$d1948-\$7jk01120560\$4stl
7001 \$aBellefeuille, Scott\$7pna2007424651\$4stl
70012 \$aShakespeare, William,\$d1564-1616.\$tSonnets\$7aun2006373461
70012 \$aShakespeare, William,\$d1564-1616.\$tSonnets.\$lČesky\$7aun2006373462

Komentář

Popisované provedení je reedicí dříve vydané nahrávky. Podle doporučení MLA BP by se mělo uvádět vydavatelské číslo původního vydání do pole 028 s hodnotou druhého indikátoru „0“ (negeneruje se poznámka, číslo není vyhledatelné).

Informace o reedici je zapsána též v poli 500 Všeobecná poznámka.

Datum vydání není v popisovaném provedení uvedeno, odvozuje se od nejnovějšího data fonogramu nebo copyrightu, které se vztahuje k popisovanému provedení jako celku. Pokud se datum vydání odvozuje od data copyrightu, protože je novější než datum fonogramu, zapisuje se v poli 264 s hodnotou druhého indikátoru „4“ datum copyrightu i datum fonogramu (datum fonogramu se uvádí vždy) a to do opakovatelných podpolí 264\$c; data se oddělují čárkou.

Pole 008: V případě reedice se na pozici 008/06 jako typ data vydání uvede kód „r“ a jako „Datum 2“ na pozicích 008/11-14 se zapíše datum původního vydání.

Na disku chybně uvedeno křestní jméno autora – v podpoli 245\$c je údaj zapsán přesně tak, jak se vyskytuje na preferovaném prameni popisu (včetně chyby).

Správné znění údaje se zapisuje v poli 500 Všeobecná poznámka.

Na zadní straně pouzdra výrazně uvedeny údaje o odpovědnosti za překlad, dramaturgii a režii. Překladatel zapsán v podpoli 245\$c, další osoby odpovědné za realizaci díla zapsány v poli 508 Poznámka o realizátorech.

V poli 511 jsou účinkující vyjmenováni tak, jak jsou uvedeni na přední straně pouzdra.

Popisované provedení obsahuje dvě jazykové verze téhož díla. Verze se zapisují jako selekční autorizované údaje do samostatných výskytů polí 700 (záhlaví typu Autor/Název), včetně čísla autority v podpoli \$7.